

PATVIRTINTA
VĮ Lietuvos oro uostų
generalinio direktoriaus
2023 m. rugpjūčio 7 d.
įsakymu Nr. 1R-151

**ANTŽEMINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO VĮ LIETUVOS ORO UOSTŲ FILIALŲ VALDOMUOSE
ORO UOSTUOSE BENDROSIOS SĄLYGOS**

SĄLYGŲ REDAKCIJOS

Nr.	Data	Pakeitimai	Taikymo pradžia
1			
2			
3			
4			
5			
6			

TURINYS

1. SAVOKOS	6
2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI TEIKĖJAMS / SAVATEIKIAMS	9
3. TEIKĖJO / SAVATEIKIO PATVIRTINIMAS	9
3.1. Teikėjo / Savateikio patvirtinimo VNO ypatumai	9
3.2. Teikėjo / Savateikio patvirtinimo KUN ir PLQ ypatumai	9
3.3. Kitų šalių pasitelkimas antžeminių paslaugų teikimui	10
4. TEIKĖJŲ ATRANKA, ESANT RIBOJIMAMS	10
4.1. Teikėjų skaičiaus ribojimai ir atrankos ypatumai VNO	10
4.2. Teikėjų skaičiaus ribojimai ir atrankos ypatumai KUN ir PLQ	10
5. SAVATEIKIŲ ATRANKA, ESANT RIBOJIMAMS	11
5.1. Savateikių skaičiaus ribojimai ir atrankos ypatumai VNO	11
5.2. Savateikių skaičiaus ribojimai ir atrankos ypatumai KUN ir PLQ	11
6. STANDARTŲ LAIKYMASIS	11
7. SAUGA IR SAUGUMAS (SMS ir SeMS)	12
8. PASLAUGŲ TEIKIMAS	13
9. BENDROSIOS NAUDOJIMOSI ORO UOSTO INFRASTRUKTŪRA SĄLYGOS	14
10. MOKESČIAI IR ATSISKAITYMO TVARKA	15
11. DRAUDIMAS IR ATSAKOMYBĖ	17
12. PERSONALAS IR MOKYMAI	18
13. TEIKĖJO / SAVATEIKIO TRANSPORTO PRIEMONĖS IR ĮRANGA	19
14. INFORMACIJOS TEIKIMAS IR KONTAKTINIAI ASMENYS	20
15. KONFIDENCIALUMAS	20
16. AUDITO TEISĖ	21
17. PRIEIGOS PRIE ORO UOSTO INFRASTRUKTŪROS RIBOJIMAS IR SPRENDIMO PATVIRTINTI TEIKĖJĄ / SAVATEIKĮ GALIOJIMO SUSTABDYMAS ARBA GALIOJIMO PANAIKINIMAS	21
17.4. Sprendimo patvirtinti teikėją / savateikį galiojimo sustabdymas arba galiojimo panaikinimas VNO	21
17.5. Sprendimo patvirtinti teikėją / savateikį galiojimo sustabdymas arba galiojimo panaikinimas KUN ir PLQ	22
18. FORCE MAJEURE	23
19. APLINKOSAUGA	23
20. KITOS SĄLYGOS	23
1 priedas	25
ANTŽEMINIŲ PASLAUGŲ SĄRAŠAS NR.1	25
2 priedas	27
ANTŽEMINIŲ PASLAUGŲ SĄRAŠAS NR.2	27
3 priedas	28
PARAIŠKA DĖL ANTŽEMINIŲ PASLAUGŲ TEIKĖJO / SAVATEIKIO PATVIRTINIMO	28
4 priedas	30
CENTRALIZUOTOS INFRASTRUKTŪROS MOKESČIŲ NUSTATYMO TVARKA	30
5 priedas	33
PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO IR PALANGOS ORO UOSTO AVIACINIŲ DEGALŲ INFRASTRUKTŪROS (ADI)	33
6 priedas	39
PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO CUPPS SISTEMOS	39

7 priedas	44
PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL KAUNO ORO UOSTO IR PALANGOS ORO UOSTO KELEIVIŲ IR BAGAŽO REGISTRAVIMO SISTEMOS	44
8 priedas	48
PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO, KAUNO ORO UOSTO IR PALANGOS ORO UOSTO KELEIVIŲ BAGAŽO PRIĖMIMO (IŠDAVIMO) SISTEMOS	48
9 priedas	50
PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO IR KAUNO ORO UOSTO ELEKTROS ENERGIJOS TEIKIMUI ORLAIVIAMSKIRTOS ĮRANGOS IR SUSIJUSIŲ PASLAUGŲ	50
10 priedas	52
PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO KELEIVIŲ ĮLAIPINIMO (IŠLAIPINIMO) GALERIJŲ IR ŠIŲ GALERIJŲ APTARNAVIMO PASLAUGŲ	52
11 priedas	54
KONTAKTINĖ INFORMACIJA	54

BENDROJI DALIS

Šios Antžeminių paslaugų teikimo VĮ Lietuvos oro uostų filialų valdomuose oro uostuose bendrosios sąlygos (toliau – Sąlygos) yra parengtos vadovaujantis 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1139¹ (toliau – Reglamentas (ES) 2018/1139), Europos Tarybos 1996 m. spalio 15 d. direktyva Nr. 96/67/EC dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymu, Antžeminių paslaugų teikimo oro uostuose taisyklėmis, patvirtintomis 2002 m. balandžio 12 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu Nr. 3-144 „Dėl Antžeminių paslaugų teikimo oro uostuose taisyklių patvirtinimo“, Antžeminių paslaugų teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 2BE-335.

Nuo 2014 m. liepos 1 d. VĮ Lietuvos oro uostai (toliau – LTOU) yra tris civilinius oro uostus – Vilniaus oro uostą, Kauno oro uostą ir Palangos oro uostą - valdanti įmonė. Minimų oro uostų valdymo teises LTOU įgyvendina per savo filialus, įsteigtus atitinkamai Vilniuje, Kaune ir Palangoje. Šių Sąlygų prasme atitinkamas LTOU filialas laikomas ir atitinkamo oro uosto valdymo ir administravimo funkcijas atliekančiu subjektu, o LTOU – apmokėjimą už naudojimąsi oro uosto infrastruktūra administruojančiu bei filialus valdančiu ir procesines teises įgyvendinančiu juridiniu asmeniu.

Šios Sąlygos yra parengtos vadovaujantis tinkamumo, objektyvumo, aiškumo, viešumo ir nediskriminavimo kriterijais bei taikomos visiems asmenims, ketinantiems teikti ir teikiantiems antžemines paslaugas bet kuriame LTOU filialų valdomame oro uoste – Vilniaus oro uoste, Kauno oro uoste ar Palangos oro uoste (toliau – Oro uostas).

Šiomis Sąlygomis yra nustatomos patekimo į LTOU filialų valdomų Oro uostų antžeminių paslaugų teikimo rinkas sąlygos, antžeminių paslaugų teikimo, naudojimosi LTOU filialų valdomais ar tretiesiems asmenims teisės aktų nustatyta tvarka perduotais Oro uosto infrastruktūros objektais bendrosios sąlygos, tvarka bei terminai, taip pat reglamentuojamos atskirų Oro uosto centralizuotos infrastruktūros objektų naudojimosi bendrosios sąlygos, tvarka bei terminai.

Šios Sąlygos yra privalomai taikomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, ketinantiems teikti ar teikiantiems antžeminio aptarnavimo paslaugas Oro uoste bei Oro uosto naudotojams, kurie patys sau teikia antžemines paslaugas (toliau – Savateikis).

Jeigu LTOU filialas, antžeminių paslaugų Teikėjas / Savateikis ir oro vežėjas yra sudarę atskirą rašytinį susitarimą, kuris numato specialiąsias, t.y. kitokias nei šiose Sąlygose pateikiamos antžeminių paslaugų teikimo Oro uoste sąlygas, LTOU filialo ir antžeminių paslaugų teikėjo santykiuose dėl to konkretaus oro vežėjo aptarnavimo yra taikomos tokia susitarime numatytos sąlygos. Pasibaigus šioje pastraipoje minimo specialiąsias sąlygas numatančio susitarimo galiojimui, antžeminių paslaugų teikėjas privalo vadovautis šiomis Sąlygomis.

Antžeminių paslaugų teikėjai / Savateikiai, prieš teikdami antžeminio aptarnavimo paslaugas, prieš naudodamiesi Oro uosto infrastruktūros objektais, patys susipažįsta su šiomis Sąlygomis, kurios yra viešai skelbiamos Oro uosto tinklalapyje www.ltou.lt ir įsipareigoja jomis vadovautis. Sąlygose numatyta tvarka informacijos Oro uostui pateikimas arba faktinis Teikėjo / Savateikio pasinaudojimas bet kokia Oro uosto infrastruktūros dalimi laikomas patvirtinimu, kad su Sąlygomis Teikėjas / Savateikis yra susipažinęs ir įsipareigojęs jų laikytis.

¹ 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 bei Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91

1. SAŲOKOS

Šiose Sąlygose vartojamos sąvokos, rašomos iš didžiosios raidės, turi toliau nurodytą reikšmę, nebent Sąlygose būtų aiškiai numatyta kitaip. Papildomų sąvokų, aktualių konkrečiau Oro uosto CI naudojimui, apibrėžimai nurodomi tam skirto šių Sąlygų priedo pradžioje. Sąvokų apibrėžimai taikomi taip pat ir bet kokiems pasiūlymams bei kitiems dokumentams, susijusiems su LTOU filialo valdomo Oro uosto infrastruktūros naudojimui, jei juose nenurodyta kitaip. Sąvokų apibrėžimai, pateikti vienaskaitoje, gali turėti daugiskaitos reikšmę ir atvirkščiai.

Antžeminės paslaugos	Sąlygų 1 ir 2 prieduose numatytos paslaugos, kurios Oro vežėjams ir Orlaivio naudotojams teikiamos Oro uoste.
Antžeminių paslaugų teikimo taisyklės	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2002 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. 3-144 patvirtintos Antžeminių paslaugų teikimo oro uostuose ir Antžeminių paslaugų Teikėjų ir savateikiu patvirtinimo tvarkos aprašas su vėlesniais pakeitimais ir papildymais. Aiškumo dėlei pasakytina, kad Antžeminių paslaugų teikimo taisyklės taikomos tik Vilniaus oro uoste ir jų privaloma laikytis.
Antžeminių paslaugų teikimo aprašas	Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 2BE-335 patvirtintas Antžeminių paslaugų teikimo tvarkos aprašas su vėlesniais pakeitimais ir papildymais.
Atsakingas asmuo	Teikėjo / Savateikio / Oro uosto / Oro vežėjo paskirtas asmuo(-enys), įgaliotas(-i) bendrauti su Teikėju / Savateikiu / Oro uostu / Oro vežėju dėl klausimų, susijusių su Antžeminių paslaugų teikimu ir Oro uosto infrastruktūros naudojimui ir teikti / gauti su tuo susijusius pranešimus bei informaciją.
CI	Antžeminių paslaugų teikimui skirta Oro uosto centralizuota infrastruktūra: Oro uosto infrastruktūros dalis, nurodyta Sąlygų 4 priede, kurios dėl jos kompleksiško, kaštų ar poveikio aplinkai negalima padalyti ar dubliuoti.
Informavimas / pranešimas raštu	Informacijos pateikimas bet kokios formos rašytiniais dokumentais. Susirašinėjimas elektroniniu paštu taip pat laikomas rašytiniu informavimu / pranešimu Sąlygų įgyvendinimo prasme. Dokumentų perdavimas Oro uoste įdiegtomis elektroninėmis sistemomis (pvz., elektroninių sąskaitų pateikimo sistema ar bet kokiomis kitomis sistemomis, kurios šių Sąlygų galiojimo metu gali būti įdiegtos) taip pat laikomas informavimu, pavedimu ir pan. rašytine forma.
KAS	Klientų aptarnavimo standartas – LTOU generalinio direktoriaus 2021 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. 1R-78 patvirtintas aptarnavimo rekomendacijų ir taisyklių rinkinys, skirtas gerinti klientų patirtį LTOU, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais.
LTOU, Oro uostą valdanti įmonė	Valstybės įmonė Lietuvos oro uostai, juridinio asmens kodas 120864074, registracijos adresas Rodūnios kelias 10A, LT-02189 Vilnius, PVM mokėtojo kodas LT208640716, registruota Juridinių asmenų registre.
Mokestis(-čiai)	Teikėjo / Savateikio / Oro vežėjo LTOU mokamas atlygis už naudojamą Oro uosto infrastruktūrą.
Oro uostas	Vilniaus oro uostas (arba VNO) Kauno oro uostas (arba KUN), Palangos oro uostas (arba PLQ).

Oro uosto administracija	<p>LTOU generalinio direktoriaus įsakymu paskirti atsakingi asmenys / pareigybės ar padaliniai:</p> <p>1) VNO atveju – Antžeminių paslaugų teikimo taisyklių nustatyta tvarka teikiantys išvadą dėl pareiškėjo atitikties Aviacijos įstatyme nustatytiems reikalavimams. Išvadą pasirašo ir susisiekimo ministro sudarytai nuolatinei komisijai teikia Oro uostą valdančios įmonės vadovas;</p> <p>2) KUN ir PLQ atveju – teikiantys išvadą Oro uostą valdančios įmonės vadovui dėl pareiškėjo atitikties šių Sąlygų 3.2.6. punkte nurodytiems reikalavimams ir kuriems yra pavesta atlikti kitas šiose Sąlygose numatytas funkcijas, susijusias su sprendimo apriboti prieigą prie CI priėmimu, sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimo sustabdymu, galiojimo sustabdymo panaikinimu, galiojimo panaikinimu, Teikėjų / Savateikių skaičiaus galimu ribojimu.</p> <p>Oro uosto administracijos priimti sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio. Galutinį sprendimą priima Oro uostą valdančios įmonės vadovas.</p>
Oro uosto infrastruktūra	Antžeminių paslaugų teikimui skirta Oro uosto infrastruktūra (taip pat ir CI), sistemos bei įrenginiai.
Oro uosto taisyklės	Lietuvos Respublikos teisės aktai, LTOU / Oro uosto vidaus tvarka patvirtinti ar kitos kompetentingos institucijos priimti dokumentai, kuriais patvirtintos su veikla Oro uoste susijusios taisyklės, aprašai, reglamentai ir kiti lokaliniai dokumentai. Apie atitinkamas Teikėjo / Savateikio / Oro vežėjo veiklai Oro uoste aktualias Oro uosto taisykles (taip pat ir jų pakeitimus) Teikėjui / Savateikiui / Oro vežėjui pranešama raštu arba jos skelbiamos Oro uosto tinklalapyje.
Oro vežėjas(-ai)	Juridinis asmuo, turintis galiojantį vežėjo pažymėjimą ir užsiimantis keleivių, pašto ir (arba) krovinių vežimu oru iš Oro uosto arba į jį. Šių Sąlygų prasme suprantama, kad Oro vežėjas visais atvejais faktinį naudojimąsi Oro uosto infrastruktūra ir su tuo susijusias pareigas, išskyrus pareigą mokėti Mokesčius už Oro uosto infrastruktūros naudojimą, įgyvendina tik per Oro vežėjo Oro uosto infrastruktūros naudojimo tikslu pasitelktus Teikėjus.
Orlaivio naudotojas	Fizinis ar juridinis asmuo, kuris pagal sutartį ar kitu teisėtu pagrindu naudoja orlaivį.
Savateikis	Oro uosto naudotojas, pats sau teikiantis Antžemines paslaugas.
Sąlygos	Šios Antžeminių paslaugų teikimo VĮ Lietuvos oro uostų filialų valdomuose oro uostuose bendrosios sąlygos.
Šalis(-ys)	Teikėjas, Oro vežėjas, Orlaivio naudotojas ir Oro uostą valdanti įmonė kartu ar kiekvienas atskirai.
Teikėjas (-ai)	Fizinis ar juridinis asmuo, pagal Antžeminių paslaugų teikimo taisykles bei šias Sąlygas, teikiantis trečiajai šaliai vieną arba daugiau Antžeminių paslaugų rūšių.

Tinklapis

Oficialus Oro uosto interneto tinklapis, kurio internetinis adresas www.ltou.lt.

Veiklos partnerių etikos kodeksas

LTOU generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintas Lietuvos oro uostų veiklos partnerių etikos kodeksas, skelbiamas Oro uosto tinklalapyje.

2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI TEIKĖJAMS / SAVATEIKIAMS

- 2.1. Antžemines paslaugas Oro uoste turi teisę teikti Europos Sąjungos valstybėje narėje arba Europos ekonominėje erdvėje (EEE) įregistruoti ir Sąlygų 3 skyriuje nustatyta tvarka patvirtinti Teikėjai / Savateikiai. Kitose valstybėse įsteigti patvirtinti Teikėjai / Savateikiai Oro uoste gali teikti Antžemines paslaugas tik tuo atveju, jeigu tai numatyta atitinkamoje Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje.
- 2.2. Teikėjas / Savateikis turi teisę teikti tik tas Antžemines paslaugas, kurių teikimą yra patvirtinęs Oro uostą valdančios įmonės vadovas šių Sąlygų nustatyta tvarka arba susisiekimo ministras Antžeminių paslaugų teikimo taisyklių nustatyta tvarka.

3. TEIKĖJO / SAVATEIKIO PATVIRTINIMAS

3.1. Teikėjo / Savateikio patvirtinimo VNO ypatumai

Teikėjo / Savateikio patvirtinimas VNO vykdomas Antžeminių paslaugų teikimo taisyklių nustatyta tvarka.

3.2. Teikėjo / Savateikio patvirtinimo KUN ir PLQ ypatumai

3.2.1. Teikėjo / Savateikio patvirtinimas KUN ir PLQ vykdomas šiose Sąlygose nustatyta tvarka.

3.2.2. Norėdamas pradėti Antžeminių paslaugų teikimo veiklą Oro uoste, kiekvienas Teikėjas ir kiekvienas Savateikis (toliau vadinami – Pareiškėju) privalo pateikti Oro uostą valdančios įmonės vadovui paraišką (pagal Sąlygų 3 priedą) su visais joje nurodytais dokumentais (jų kopijomis), kad jį patvirtintų kaip Teikėją, teiksiantį tretiesiems asmenims paraiškoje nurodytas Antžemines paslaugas Oro uoste, ar Savateikį, kuris paraiškoje nurodytas Antžemines paslaugas teiks pats sau.

3.2.3. Paraiška ir kartu su ja pateikti dokumentai įvertinami ne vėliau kaip per 30 dienų nuo paraiškos ir visų reikiamų dokumentų gavimo. Pareiškėjo pateiktą paraišką vertina Oro uosto administracija.

3.2.4. Jei Pareiškėjas pateikė ne visus, neišsamius duomenis ar dokumentus patvirtinimui gauti, Oro uosto administracija informuoja Pareiškėją apie paraiškos trūkumus ir nustato protingą, bet visais atvejais ne trumpesnę nei 5 darbo dienų terminą trūkumams pašalinti. Paraiškos tikslinimo atveju, paraiškos tinkamumo vertinimo terminas, nustatytas Sąlygų 3.2.3 punkte, pratęsiamas tiek, kiek laiko truko paraiškos tikslinimas.

3.2.5. Pareiškėjo paraiška ir su ja pateikti dokumentai vertinami jos atitikties Sąlygų 3.2.6 punkte nurodytiems kriterijams aspektu.

3.2.6. Oro uostą valdančios įmonės vadovas Oro uosto administracijos siūlymu patvirtina Pareiškėją Teikėju / Savateikiu, jei Pareiškėjas pateikia įrodymus, kad:

3.2.6.1. turi pakankamai finansinių išteklių;

3.2.6.2. turi pakankamai įrangos ir įrenginių (angl. GSE), planuojamų Antžeminių paslaugų teikimui užtikrinti;

3.2.6.3. turi patvirtintą organizacinę struktūrą ir pakankamai personalo, planuojamų Antžeminių paslaugų teikimui užtikrinti (tais atvejais, kai personalą planuojama įdarbinti, privaloma pateikti užduočių ir išteklių analizės dokumentus);

3.2.6.4. turi personalo mokymų sistemą ir tai įrodančią dokumentaciją;

3.2.6.5. turi įrangos ir įrenginių (GSE) techninės priežiūros ir naudojimo procedūras;

3.2.6.6. turi savo saugos valdymo sistemą (angl. SMS), kuri suderinta su Oro uosto, kuriame planuojama teikti Antžemines paslaugas, saugos valdymo sistema;

3.2.6.7. turi savo aviacijos saugumo programą, kuri suderinta su Oro uosto, kuriame planuojama teikti Antžemines paslaugas, saugos valdymo sistema;

3.2.6.8. turi patvirtintas procedūras ir dokumentus bei gali užtikrinti įrenginių, orlaivių, įrangos ir asmenų saugumą bei saugą, atsižvelgdamas į kitus Antžeminių paslaugų teikimo apraše nustatytus reikalavimus, bei paslaugų kokybės lygį (jei toks yra nustatytas Oro uoste);

3.2.6.9. turi Avarinių priemonių planą, suderintą su Oro uosto, kuriame planuojama teikti Antžemines paslaugas, avariniais planais;

3.2.6.10. yra apdraudęs savo civilinę atsakomybę Sąlygose nustatyta tvarka ne mažesnei kaip šiose Sąlygose nurodytai sumai;

3.2.6.11. yra susipažinęs su šiomis Taisyklėmis ir įsipareigoja jų laikytis.

3.2.7. Oro uostą valdančios įmonės vadovas Oro uosto administracijos siūlymu turi teisę panaikinti ar stabdyti sprendimą patvirtinti Teikėju / Savateikiu, jeigu Teikėjas / Savateikis

nebeatitinka kriterijų, numatytų šių Sąlygų 3.2.6 punkte arba faktiškai neteikia paslaugų ilgiau nei 6 mėn. Panaikinus ar sustabdžius sprendimą, Teikėjas / Savateikis netenka teisės Oro uoste teikti Antžemines paslaugas.

3.2.8. Kai Oro uostą valdančios įmonės vadovas Oro uosto administracijos siūlymu atsisako patvirtinti Pareiškėją Teikėju / Savateikiu, panaikina arba sustabdo sprendimą patvirtinti Teikėju / Savateikiu, šio atsisakymo, panaikinimo ar sustabdymo priežastys turi būti raštu pateiktos atitinkamam Pareiškėjui ar Teikėjui / Savateikiui.

3.3. **Kitų šalių pasitelkimas antžeminių paslaugų teikimui**

3.3.1. Teikėjas / Savateikis užtikrina, kad Antžeminių paslaugų teikimo neperleis kitoms šalims.

4. **TEIKĖJŲ ATRANKA, ESANT RIBOJIMAMS**

4.1. **Teikėjų skaičiaus ribojimai ir atrankos ypatumai VNO**

Teisę apriboti patvirtintų Teikėjų skaičių Oro uoste bet kuriai arba visoms Antžeminių paslaugų rūšims turi susisiekti ministras. Sprendimas dėl Teikėjų skaičiaus apribojimo priimamas ir Teikėjų atranka vykdoma Antžeminių paslaugų teikimo taisyklių nustatyta tvarka.

4.2. **Teikėjų skaičiaus ribojimai ir atrankos ypatumai KUN ir PLQ**

4.2.1. Oro uostą valdančios įmonės vadovas Oro uosto administracijos siūlymu turi teisę apriboti patvirtintų Teikėjų skaičių Oro uoste ar jo dalyje bet kuriai ar visoms Antžeminių paslaugų rūšims tiek, kiek objektyviai reikalinga, laikydamasis objektyvumo, viešumo, nediskriminavimo reikalavimų. Sprendimas apriboti Teikėjų skaičių gali būti priimamas esant objektyvioms priežastims. Oro uostą valdanti įmonė turi siekti, kad nuo sprendimo apriboti Teikėjų skaičių priėmimo iki jo faktinio įgyvendinimo (taikymo pradžios), atsižvelgiant į sprendimo riboti Teikėjų skaičių priežastis, būtų išlaikytas bent 6 mėnesių terminas, tačiau tais atvejais, kai Teikėjų skaičiaus apribojimas yra nulemtas nenumatytų aplinkybių (pvz., avarija) Oro uostą valdančios įmonės vadovas turi teisę apribojimą įgyvendinti nedelsiant.

4.2.2. Sprendimą apriboti Teikėjų skaičių, vadovaudamasis Oro uosto administracijos siūlymu, priima Oro uostą valdančios įmonės vadovas ir skelbia apie tai viešai Oro uosto tinklalapyje. Sprendime dėl Teikėjų skaičiaus apribojimo nurodoma:

4.2.2.1. Antžeminės paslaugos rūšis, kuriai apribojimas taikomas;

4.2.2.2. Teikėjų, kuriems suteikiama teisė teikti šias Antžemines paslaugas, skaičius;

4.2.2.3. apribojimo taikymo laikotarpis.

4.2.3. Priėmęs sprendimą apriboti Teikėjų skaičių, Oro uostą valdančios įmonės vadovas teisę teikti Antžemines paslaugas Oro uoste Teikėjams suteikia laikydamasis objektyvumo, viešumo, nediskriminavimo principų bei vadovaudamasis šių Sąlygų 4.2.4-4.2.5 punktų nuostatomis. Jeigu Teikėjų skaičius šių Sąlygų nustatyta tvarka Oro uoste yra apribotas iki vieno Teikėjo ir Antžemines paslaugas Oro uoste teikia (ketina teikti) pats Oro uostas, Teikėjų atranka nevykdoma.

4.2.4. Oro uostą valdančios įmonės vadovas, vadovaudamasis objektyvumo, viešumo ir nediskriminavimo kriterijais, nustato atrankos kriterijus bei sąlygas, kurias privalo atitikti Teikėjas.

4.2.5. Patvirtinus atrankos kriterijus, skelbiamas viešas konkursas, kuriame gali dalyvauti bet kuris suinteresuotas Oro uostą valdančios įmonės vadovo nustatytas sąlygas atitinkantis Teikėjas. Skelbime nurodoma:

4.2.5.1. Teikėjo atrankos kriterijai;

4.2.5.2. terminas, kuriam Teikėjas bus atrinktas;

4.2.5.3. terminas paraiškoms pateikti (ne trumpesnis nei vienas mėnuo nuo viešo konkurso paskelbimo dienos).

4.2.6. Oro uostą valdančios įmonės vadovas turi teisę nustatyti, kad bent vieno atrinkto Teikėjo tiesiogiai ar netiesiogiai negali kontroliuoti Oro vežėjas, kuris per ankstesnius metus vežė daugiau kaip 25 proc. keleivių arba krovinių, užregistruotų Oro uoste.

4.2.7. Teikėjas atrinkamas ne ilgesniam kaip septynerių metų terminui. Su atrinktu Teikėju Oro uostą valdanti įmonė sudaro sutartį, kurioje, be kita ko, nustatomos Teikėjo teikiamos Antžeminės paslaugos, reikalavimai tokių paslaugų teikimui, įskaitant ir tokių

paslaugų teikimo sąlygas, paslaugų lygio reikalavimai, Teikėjo atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, prievolių įvykdymo užtikrinimo būdai, sąlygos ir kt.

4.2.8. Jei Teikėjas nutraukia Antžeminių paslaugų teikimą nepasibaigus terminui, kuriam jis buvo atrinktas, jis gali būti pakeistas kitu Teikėju, išlaikant šiame Sąlygų skyriuje nustatytą procedūrą.

4.2.9. Sprendimo apriboti patvirtintų Teikėjų skaičių, taip pat sprendimo dėl atrankos rezultatų priežastys ir motyvai turi būti raštu pateikti atitinkamam suinteresuotam Teikėjui (jam raštu paprašius).

5. SAVATEIKIŲ ATRANKA, ESANT RIBOJIMAMS

5.1. Savateikių skaičiaus ribojimai ir atrankos ypatumai VNO

Teisę apriboti patvirtintų Savateikių skaičių Oro uoste bet kuriai arba visoms Antžeminių paslaugų rūšims turi susisiekiimo ministras. Sprendimas dėl Savateikių skaičiaus apribojimo priimamas ir Savateikių atranka vykdoma Antžeminių paslaugų teikimo taisyklių nustatyta tvarka.

5.2. Savateikių skaičiaus ribojimai ir atrankos ypatumai KUN ir PLQ

5.2.1. Oro uostą valdančios įmonės vadovas Oro uosto administracijos siūlymu turi teisę apriboti patvirtintų Savateikių skaičių Oro uoste ar jo dalyje bet kuriai ar visoms Antžeminių paslaugų rūšims tiek, kiek objektyviai reikalinga, laikydamasis objektyvumo, viešumo, nediskriminavimo reikalavimų. Sprendimą apriboti Savateikių skaičių, atsiradus objektyvioms aplinkybėms, sudarančioms pagrindą šiam sprendimui, priima Oro uostą valdančios įmonės vadovas, vadovaudamasis Oro uosto administracijos siūlymu, ir skelbia apie tai viešai Oro uosto tinklalapyje. Sprendime dėl Savateikių skaičiaus apribojimo nurodoma:

5.2.1.1. Antžeminės paslaugos rūšis, kuriai apribojimas taikomas;

5.2.1.2. Oro vežėjų / Orlaivių naudotojų, kurie gali naudotis šių Antžeminių paslaugų saviteikos teise, skaičius;

5.2.1.3. apribojimo taikymo laikotarpis.

5.2.2. Oro uostą valdančios įmonės vadovas, vadovaudamasis objektyvumo, viešumo ir nediskriminavimo kriterijais, nustato atrankos kriterijus, kuriuos privalo atitikti Savateikis. Šie kriterijai viešai paskelbiami Oro uosto tinklalapyje. Vadovaudamasis minimais kriterijais, Oro uostą valdančios įmonės vadovas patvirtina Oro uosto naudotojus, kurie gali naudotis saviteikos teise.

6. STANDARTŲ LAIKYMASIS

6.1. Teikėjas / Savateikis privalo laikytis ir užtikrinti jo veiklai taikomų standartų, taisyklių ir procedūrų, nustatytų IATA (*angl. International Air Transport Association*) ir ICAO (*angl. International Civil Aviation Organisation*) rekomendacijose. Teikėjas / Savateikis taip pat yra atsakingas už saugų ir kokybišką Antžeminių paslaugų teikimą, pagal:

6.1.1. Reglamento (ES) 2018/1139 nuostatas ir jo deleguotuosius bei įgyvendinimo aktus (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais);

6.1.2. Aerodromo, kuriame planuojamos ar teikiamos Antžeminės paslaugos, vadovo turinį, taikomą Teikėjui / Savateikiui, įskaitant procedūras, susijusias su transporto priemonių, įrangos ir personalo judėjimu, aerodromo veikla žiemą, naktį ir nepalankiomis oro sąlygomis;

6.1.3. Oro vežėjo, kuriam planuojamos teikti ar teikiamos Antžeminės paslaugos, veiklos vadovą, procedūras ir instrukcijas, kai Oro vežėjas tokį / tokias turi ir pateikia;

6.1.4. Savo veiklos vadovą.

6.2. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti nuostatų, numatytų tarptautinės teisės aktuose ir Oro uosto taisyklėse, laikymąsi, nepažeidžiant bendro įsipareigojimo teikti Antžemines paslaugas efektyviai, saugiai ir patikimai. Teikėjas / Savateikis taip pat privalo stebėti ir įgyvendinti jo veiklą reguliuojančių standartų ar rekomendacijų pakeitimus ir papildymus. Teikėjas / Savateikis užtikrina, kad jo dokumentai, reglamentuojantys Teikėjo / Savateikio veiklą ir vidaus procedūras, yra parengti neprieštaraujant EASA (*angl. European Union Aviation Safety Agency*), ICAO, Oro uosto ir Oro vežėjo, kuriam teikiamos Antžeminės paslaugos, reikalavimams. Teikėjo / Savateikio parengtas veiklos vadovas, turi užtikrinti

sąsajas su kitomis organizacijomis, įgyvendinant ICAO Doc 10121 antžeminio aptarnavimo vadovo turinį.

- 6.3. Teikėjai / Savateikiai privalo užtikrinti atskiruose su Oro uostą valdančia įmone sudarytuose SLA (*angl. Service Level Agreement*) susitarimuose nustatytus paslaugų kokybės rodiklius ir įsipareigojimus. Teikėjai / Savateikiai įsipareigoja sudaryti su Oro uostą valdančia įmone tokį SLA susitarimą, nustatant jame aiškius, pamatuojamus rodiklius bei abipusius įsipareigojimus.
- 6.4. Teikėjas / Savateikis užtikrina, kad apie kiekvieno dokumento, pateikto kartu su paraiška patvirtinti jį kaip Teikėją / Savateikį pasikeitimus, jis informuos Oro uosto valdančios įmonės vadovą ir užtikrins, kad visi pakeitimai yra suderinami su Teikėju / Savateikiu ir jo veiklai taikomais standartais, Aerodromo vadovu bei kitomis Oro uosto taisyklėmis ir procedūromis, nustatytomis teisės aktuose.
- 6.5. Teikėjas privalo laikytis LTOU patvirtinto KAS nuostatų ir teikdamas Antžemines paslaugas vadovautis KAS aktualiomis pagal veiklos sritį dalimis.
- 6.6. Teikėjas įsipareigoja laikytis LTOU Veiklos partnerių etikos kodekso nuostatų.

7. SAUGA IR SAUGUMAS (SMS ir SeMS)

- 7.1. Teikėjo / Savateikio saugos valdymo sistema privalo būti suderinama su Oro uosto saugos valdymo sistema ir apimti ne mažiau kaip:
 - 7.1.1. saugos valdymo sistemos tikslus teikiamų Antžeminių paslaugų apimtyje;
 - 7.1.2. pavojų nustatymą Antžeminių paslaugų operacijose;
 - 7.1.3. saugos rizikų vertinimą ir jų mažinimą teikiamų Antžeminių paslaugų apimtyje;
 - 7.1.4. priemones, skirtas patikrinti Teikėjo / Savateikio saugos valdymo sistemos veiksmingumą, naudojant rodiklius ir tikslus;
 - 7.1.5. saugos informacijos sklaidos procesą;
 - 7.1.6. konfidencialių ir privalomų saugos pranešimų procesą.
- 7.2. Teikėjo / Savateikio valdymo sistema turi apimti pokyčių valdymo procesą.
- 7.3. Teikėjo / Savateikio parengta darbuotojų mokymų programa privalo užtikrinti, kad su Antžeminių paslaugų teikimu susijęs personalas būtų tinkamai apmokytas ir kompetentingas atlikti pareigas saugiai ir kad jie būtų supažindinti su taisyklėmis ir procedūromis.
- 7.4. Teikėjas / Savateikis privalo parengti ir įgyvendinti prevencijos programą, užtikrinančią, kad Teikėjo / Savateikio darbuotojai nevykdytų darbinių funkcijų aerodromo teritorijoje paveikti alkoholio ar kitų medžiagų, ribojančių žmogaus galimybes veikti.
- 7.5. Teikėjas / Savateikis privalo parengti ir įdiegti pranešimų sistemą, apimančią privalomų ir savanoriškų pranešimų teikimą, kuri atitinka (ES) Reglamentų Nr. 376/2014 ir 2018/1139 reikalavimus.
- 7.6. Teikėjas / Savateikis privalo pranešti apie visus įvykius Oro uostui per jo sukurtą ir prižiūrimą pranešimų sistemą, ne vėliau kaip per 72 valandas nuo to momento, kai apie įvykį yra sužinoma. Ši sąlyga Teikėjo / Savateikio neatleidžia nuo atsakomybės pranešimus teikti priežiūros institucijų ar Oro vežėjų nustatytomis sąlygomis.
- 7.7. Teikėjas / Savateikis paskiria savo darbuotoją arba darbuotojų grupę, kurie yra atsakingi už nuolatinę Teikėjo / Savateikio saugos valdymo sistemos priežiūrą. Paskirtasis darbuotojas privalo turėti reikiamų žinių ir kompetenciją, įgalinančią jį Teikėjo / Savateikio vardu priimti sprendimus saugos ir saugumo klausimais.
- 7.8. Teikėjas / Savateikis paskiria darbuotoją, kuris dalyvauja Oro uosto saugos komitete ir, kai yra būtina, saugos grupių veikloje, kaip tai numatyta Oro uosto aerodromo vadovo reikalavimuose.
- 7.9. Teikėjas / Savateikis privalo turėti Aviacijos saugumo programą (planą), parengtą vadovaujantis Nacionalinės civilinės aviacijos saugumo programos nuostatomis ir Transporto kompetencijų agentūros patvirtinta tvarka. Teikėjas / Savateikis patvirtina, kad jo darbuotojai yra supažindinti su programa. Teikėjas, be kita ko, privalo susipažinti ir vadovautis Oro vežėjų, kuriems teikia Antžemines paslaugas, Aviacijos saugumo programomis.
- 7.10. Teikėjas / Savateikis privalo dalyvauti ir bendradarbiauti su Oro uosto Atsakingais asmenimis saugos ir saugumo auditų ir patikrinimų metu bei pateikti visą informaciją, susijusią su sauga ir saugumu, kurios Oro uostas gali pagrįstai paprašyti.

- 7.11. Teikėjas / Savateikis privalo bendradarbiauti su Oro uosto Atsakingais asmenimis visuose incidentų, su kuriais jis yra susijęs, tyrimuose. Teikėjas / Savateikis privalo nedelsdamas pranešti Oro uosto Atsakingiems asmenims ir ištirti visus nelaimingus atsitikimus, incidentus ar pažeidimus saugai ir saugumui, susijusius su Teikėjo / Savateikio veikla. Teikėjas / Savateikis privalo pateikti informaciją Oro uosto Atsakingiems asmenims apie vykdomą tyrimą, o jam pasibaigus – pateikti atlikto tyrimo išvadas bei veiksmų planą, įgyvendintą siekiant užkirsti kelią panašių incidentų pasikartojimui ateityje.
- 7.12. Teikėjas / Savateikis užtikrina, kad visi jo darbuotojai, vykdantys funkcijas Oro uosto riboto patekimo zonoje, yra baigę aviacijos saugumo mokymus, turi Oro uosto valdančios įmonės nustatyta tvarka išduotus leidimus bei jais naudojasi, vadovaudamiesi Oro uosto valdančios įmonės patvirtintomis taisyklėmis, su kuriomis Teikėjas / Savateikis juos supažindina. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad jo darbuotojai Oro uosto leidimus nešiotų aiškiai matomoje vietoje, o darbuotojai ar įmonei paslaugas suteikiantys asmenys, turintys išduotus laikinus asmens leidimus, būtų nuolat lydimi asmenų su nuolatiniais asmens leidimais.
- 7.13. Teikėjas / Savateikis užtikrina, kad jo darbuotojai yra sėkmingai išklausę priešgaisrinės saugos instruktažą, o transporto priemonės vairuojantys darbuotojai – Oro uosto valdančios įmonės organizuojamą vairuotojo leidimo, suteikiančio teisę vairuoti transporto priemones ir įrenginius perone, kursą.
- 7.14. Teikėjas / Savateikis privalo turėti ir pateikti Oro uosto Atsakingiems asmenims reagavimo į avarines situacijas / ekstremalių situacijų valdymo planą ir būti pajėgus jį įgyvendinti. Planas turi būti suderintas su Oro uosto avarinių priemonių planu. Teikėjas / Savateikis privalo savo kaštais užtikrinti periodinį dalyvavimą mokomosiose pratybose, kurias organizuoja Oro uostas. Teikėjas / Savateikis taip pat užtikrina, kad darbuotojai būtų mokomi reagavimo į avarines situacijas pagal plane numatytas užduotis ir atsakomybes.
- 7.15. Incidento ar avarijos atveju, Oro uostą valdanti įmonė turi teisę Teikėją(-jus) / Savateikį (-ius) paskirti veikti pagal numatytus situacijų valdymo planus bei įgyvendinti kitus Oro uostą valdančios įmonės nurodymus tokia apimtimi, kuri susijusi su Antžeminių paslaugų teikimu.
- 7.16. Teikėjas / Savateikis privalo bendradarbiauti su Oro uostu bei imtis visų įmanomų priemonių ir skirti resursus, kad Sąlygų 7.15 punkte nurodytu atveju padėtų pašalinti orlaivį, patyrusį incidentą ar avariją, jeigu reikia užtikrinti tolimesnį saugų Oro uosto funkcionavimą, tokia apimtimi, kuri susijusi su Teikėjo / Savateikio funkcijų vykdymu.
- 7.17. Mobilizacijos ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo atveju, Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti Antžeminių paslaugų teikimą, siekiant, kad būtų įvykdyta valstybinė mobilizacinė užduotis užtikrinti Oro uosto funkcionavimą bei pagal Lietuvos kariuomenės nurodytus priimančiosios šalies paramos poreikius būtų užtikrinta galimybė atvykstančioms pajėgoms naudotis Oro uostu ir jo infrastruktūra.
- 7.18. Atsižvelgiant į kylančią grėsmę ir (arba) faktiškai sutrikus Antžeminių paslaugų teikimui, Teikėjas / Savateikis visuomet turi dėti pagrįstai įmanomas pastangas, kad kuo greičiau atkurtų tinkamą Antžeminių paslaugų teikimą.

8. PASLAUGŲ TEIKIMAS

- 8.1. Teikėjas įsipareigoja teikti Antžemines paslaugas visiems Oro vežėjams bei Orlaivio naudotojams, kurie kreipiasi į Teikėją ir su kuriais susitariama dėl Antžeminių paslaugų teikimo, ir užtikrina tokių paslaugų teikimą visą Oro uosto darbo laiką. Teikėjai / Savateikiai taip pat privalo vykdyti su išankstinio suderinimo vykdyti skrydį procedūra (angl. *Prior Permission Required*) (toliau – PPR) susijusias funkcijas PPR apraše nustatyta tvarka ir apimtimi.
- 8.2. Teikėjas / Savateikis privalo pats įsigyti arba išsinuomoti Antžeminėms paslaugoms teikti būtinas administracines, buitines ir gamybinės patalpas bei priemones, taip pat prižiūrėti Oro uosto teritorijoje esančius savo pastatus bei priskirtą teritoriją (jei tokie(-ia) yra).
- 8.3. Teikėjas privalo visais atvejais, kai jis teikia atitinkamas Antžemines paslaugas Oro vežėjui, atvykusius keleivius, įgulų narius ir bagažą atvežti arba palydėti į Oro uosto keleivių atvykimo/išvykimo terminalą bei vykdyti jų priežiūrą, kad nebūtų pažeisti aviacijos saugumo reikalavimai, užtikrinti keleivių patekimą į Oro uosto nurodytas vietas patekimui į terminalą, taip pat užtikrinti išvykstančių keleivių, įgulų narių ir bagažo atvežimą arba lydėjimą iki orlaivių stovėjimo aikštelių.

- 8.4. Savo veikla Teikėjas / Savateikis neturi pažeisti kitų Oro uosto naudotojų teisėtų interesų ar trukdyti kitiems Oro uoste veikiantiems Teikėjams / Savateikiams.
- 8.5. Teikėjas / Savateikis turi užtikrinti, kad perone esantys asmenys, bagažas, kroviniai, paštas ir įranga, už kuriuos yra atsakingas Teikėjas / Savateikis, prižiūrimi griežtai laikantis visų atitinkamų procedūrų ir Oro uosto nustatytos tvarkos ar instrukcijų.
- 8.6. Jeigu Oro vežėjas sudaro atskiras sutartis su keliais Teikėjais teikti Antžemines paslaugas jo skrydžiams, yra laikoma, kad perono (angl. *ramp*) paslaugas teikiantis Teikėjas prisiima bendrą atsakomybę už orlaivio aptarnavimą (nuo atvykimo iki išvykimo) ir koordinuoja visų kitų susijusių Teikėjų / Savateikių veiksmus. Perono paslaugas teikiantis Teikėjas / Savateikis privalo bendradarbiauti šiuo klausimu su visomis suinteresuotomis šalimis bei yra atsakingas už komunikacijos, susijusios su orlaivių judėjimu, įskaitant keleivių, bagažo, krovinių ir pašto, iki kol orlaivis išskrenda arba atvykimo atveju iki orlaivis visiškai sustoja stovėjimo aikštelėje, palaikymą su Oro uostu.
- 8.7. Teikėjas iš anksto turi informuoti Oro uostą dėl siūlomų Antžeminių paslaugų, kurias jis vykdo savo vardu ir / arba Oro vežėjo vardu, pakeitimų. Teikėjas nurodo Oro uostui paslaugų pobūdį, pokyčių priežastis ir siūlomą pakeitimų įgyvendinimo datą, o Oro uostas turi teisę pareikalauti papildomų sąlygų įgyvendinimo, jeigu tai yra būtina.

9. BENDROSIOS NAUDOJIMOSI ORO UOSTO INFRASTRUKTŪRA SĄLYGOS

- 9.1. Teikėjas / Savateikis turi teisę naudotis Oro uosto infrastruktūra ar kitomis Oro uosto turto dalimis, kurias nustato Oro uostą valdanti įmonė, pranešdama apie tai Teikėjui / Savateikiui instrukcijų, taisyklių ar sutarčių būdu.
- 9.2. Teikėjas / Savateikis Oro uoste privalo naudotis CI, kurią valdo Oro uostą valdanti įmonė ar kitas asmuo, ir nesinaudoti alternatyvia įranga.
- 9.3. Oro uostą valdanti įmonė ar kitas asmuo, kuriam konkretus CI objektas perduotas teisės aktų nustatyta tvarka, už Mokestį suteikia Teikėjams / Savateikiams teisę naudotis Oro uosto infrastruktūros objektais. Šios Sąlygos sudaro pilną ir vientisą sutartį tarp Oro uostą valdančios įmonės ar kito asmens, kuriam konkretus CI objektas perduotas teisės aktų nustatyta tvarka, ir Teikėjo / Savateikio dėl Oro uosto infrastruktūros naudojimo sąlygų.
- 9.4. Teikėjas / Savateikis privalo naudotis Oro uosto infrastruktūra pagal paskirtį, laikantis atitinkamos Oro uosto infrastruktūros (ar atskirų jos komponentų) gamintojo instrukcijų, šiose Sąlygose nustatytų sąlygų bei taip, kad nebūtų trukdoma kitiems Teikėjams / Savateikiams naudotis Oro uosto infrastruktūra, taip pat naudojamą Oro uosto infrastruktūrą saugoti, tausoti, nemodifikuoti, nekeisti bei nedaryti jai žalos.
- 9.5. Teikėjas / Savateikis privalo kiekvieną kartą prieš pradėdamas naudotis Oro uosto infrastruktūra, įsitikinti jos tinkamumu Antžeminių paslaugų teikimui bei pareikšti savo pretenzijas dėl Oro uosto infrastruktūros, jei tokių yra (priešingu atveju, laikoma, kad Oro uosto infrastruktūra atitinka Teikėjo / Savateikio reikalavimus).
- 9.6. Teikėjas / Savateikis privalo, pasinaudojęs Oro uosto infrastruktūra (jos dalimi) palikti ją tvarkingos būklės ir nedelsiant šių Sąlygų 11 priede nurodytais kontaktais informuoti apie bet kokius jam žinomus Oro uosto infrastruktūros gedimus, apgadinimus, veikimo ir (ar) funkcionavimo sutrikimus.
- 9.7. Teikėjas / Savateikis privalo teikti Oro uostą valdančiai įmonei rašytinius pranešimus apie tai, kad atsirado ar egzistuoja bet koks įvykis, sąlyga ar aplinkybė, kuri gali turėti įtakos tinkamam Oro uosto infrastruktūros naudojimui ar sąlygoti pažeidimą, taip pat nedelsiant informuoti Oro uostą valdančią įmonę, jei Teikėjas / Savateikis negali tinkamai pasinaudoti Oro uosto infrastruktūra dėl kitų Teikėjų / Savateikių ar asmenų veiksmų ar neveikimo.
- 9.8. Šios Sąlygos yra taikomos visoms iki šių Sąlygų patvirtinimo sudarytoms Oro uosto infrastruktūros naudojimo sutartims ir bet kokiems pasiūlymams bei kitiems dokumentams, susijusiems su Oro uostą valdančios įmonės ar kito asmens, kuriam konkretus CI objektas perduotas teisės aktų nustatyta tvarka, valdomos ar naudojamos Oro uosto infrastruktūros naudojimu, neatsižvelgiant į tai, ar Sąlygų taikymas juose yra tiesiogiai įvardintas, ar ne.
- 9.9. Sąlygos visais atvejais yra taikomos Teikėjui / Savateikiui, jei Teikėjas / Savateikis faktiškai naudojasi Oro uosto infrastruktūra. Šiuo atveju yra laikoma, kad Oro uostą valdančios įmonės ir Teikėjo / Savateikio sutartiniai Oro uosto infrastruktūros naudojimo santykiai yra reguliuojami Sąlygomis. Ši nuostata neatima ir neapriboja Oro uostą valdančios įmonės teisių reikalauti Teikėjo / Savateikio sudaryti Oro uosto infrastruktūros naudojimo sutartį,

- taip pat nutraukti neteisėtą Oro uosto infrastruktūros naudojimą, atlyginti žalą ir (ar) taikyti bet kuriuos kitus savo teisių gynimo būdus.
- 9.10. Bet kokie nukrypimai nuo šių Sąlygų taikomi, tik jei jie yra tiesiogiai įvardinti kaip išimtys Oro uosto infrastruktūros naudojimo sutartyje su konkrečiu Teikėju / Savateikiu.
- 9.11. Šiame Sąlygų skyriuje nurodytos sąlygos privalomai taikomos visiems Oro uosto infrastruktūros objektams ir Teikėjams / Savateikiams. Papildomos nuostatos dėl VNO, KUN ir PLQ CI naudojimo, išdėstytos šių Sąlygų 5-10 prieduose, kuriuose, atsižvelgiant į kiekvieno CI objekto specifiką, yra detalizuojamos ir (ar) papildomos atskirų CI objektų naudojimo sąlygos, taikomos atitinkamų CI objektų atžvilgiu Teikėjui / Savateikiui.
- 9.12. Oro uostą valdanti įmonė privalo:
- 9.12.1. teikti Teikėjui / Savateikiui rašytinius pranešimus apie tai, kad atsirado ar egzistuoja bet koks įvykis, sąlyga ar aplinkybė, kuri gali paveikti tinkamą Oro uosto infrastruktūros naudojimą ar sąlygoti pažeidimą;
 - 9.12.2. imtis pagrįstai reikalingų veiksmų, siekiant kaip įmanoma pagrįstai greičiau pašalinti visas aplinkybes ar kitų asmenų veiksmus, trukdančius Teikėjui / Savateikiui tinkamai naudotis Oro uosto infrastruktūra;
 - 9.12.3. atlikti Oro uosto infrastruktūros techninę priežiūrą, remontą bei kitus susijusius darbus, jeigu Sąlygose nenumatyta kitaip.
- 9.13. LTOU turi teisę savo nuožiūra, nereikalaujant išankstinio Teikėjo / Savateikio / Oro vežėjo sutikimo, įkeisti ir perleisti savo reikalavimo teises dėl Mokesčių ir kitų mokėjimų į Teikėją / Savateikį / Oro vežėją bankui, kitai finansų įstaigai ar skolų išieškojimo bendrovei. Kitas šiose Sąlygose numatytas funkcijas ir teises bei pareigas LTOU gali perleisti kitam asmeniui be Teikėjo / Savateikio sutikimo ar išankstinio informavimo, tik jei jos perleidžiamos asmeniui, kuris laikantis teisės aktų reikalavimų perima atitinkamas LTOU funkcijas Oro uosto infrastruktūros valdymo srityje.
- 9.14. Šiose Sąlygose tiesiogiai numatytais atvejais, taip pat dėl objektyvių priežasčių (pvz., atsiradus naujam Teikėjui / Savateikiui, kai pakeitimai būtini siekiant suteikti jam galimybę naudotis Oro uosto infrastruktūra; pasikeitus Oro uosto infrastruktūros ar CI objekto naudojimosi apimčiai ir pan.) Oro uostą valdanti įmonė turi teisę peržiūrėti ir atitinkamai pakeisti nustatytas Oro uosto infrastruktūros naudojimo sąlygas. Apie Oro uosto infrastruktūros naudojimo sąlygų pasikeitimą Teikėjui / Savateikiui informuojama ta pačia tvarka, kuri taikoma pranešimams apie šių Sąlygų pakeitimus.
- 9.15. Oro uostą valdanti įmonė turi teisę vienašališkai, raštu įspėjusi Teikėją / Savateikį uždrausti Teikėjui / Savateikiui naudotis Oro uosto infrastruktūra Sąlygų 17 skyriuje nustatytais atvejais ir tvarka, prieš tai informavusi Teikėją / Savateikį apie nustatytus trūkumus bei suteikusi terminą nustatytiems trūkumams pašalinti.
- 9.16. Tuo atveju, kai Aviacijos įstatyme nustatyta tvarka sprendžiamas klausimas dėl draudimo orlaiviui išskristi, Oro uostą valdanti įmonė turi teisę uždrausti Teikėjui / Savateikiui naudotis Oro uosto infrastruktūra, reikalinga šio orlaivio aptarnavimui.

10. MOKESČIAI IR ATSISKAITYMO TVARKA

- 10.1. Teikėjas / Savateikis privalo mokėti Mokesčius už Oro uosto infrastruktūros naudojimą. Oro vežėjas turi teisę Teikėjo pareigą mokėti Mokesčius už Oro uosto infrastruktūros naudojimą įgyvendinti tiesiogiai LTOU. Šiuo atveju Oro vežėjas (ar jam Antžemines paslaugas teikiantis Teikėjas) privalo Oro uostą valdančiai įmonei pateikti Teikėjo ir Oro vežėjo sudaryto susitarimo dėl apmokėjimo už Oro uosto infrastuktūrą, panaudotą teikiant Antžemines paslaugas Oro vežėjui, patvirtintą kopiją arba abiejų šalių pasirašytą patvirtinimą, kad Mokesčius už Oro uosto infrastruktūros panaudojimą teikiant Antžemines paslaugas Oro vežėjui, apmokės pats Oro vežėjas. Pareiga tiesiogiai mokėti Mokesčius už Oro uosto infrastruktūros naudojimą pereina Oro vežėjui tik gavus šio Sąlygų punkto pagrindu išduotą Oro uostą valdančios įmonės pritarimą raštu. Oro vežėjui mokant tiesiogiai dėl Mokesčių mokėjimo tvarkos pažeidimų yra atsakingas Oro vežėjas. Tuo atveju, jei Oro vežėjas ir Teikėjas nori atšaukti šiame Sąlygų punkte numatyta tvarka pateiktą nurodymą, jie apie tai elektroniniu paštu informuoja Oro uostą valdančią įmonę. Sąskaitų pateikimo tiesiogiai Teikėjui tvarka taikoma po 10 (dešimties) dienų nuo elektroninio pranešimo gavimo dienos. Oro uostą valdanti įmonė gali atsisakyti išduoti ar atšaukti pritarimą pareigos tiesiogiai mokėti Mokesčius už Oro uosto infrastruktūrą perkėlimui dėl bet kokių priežasčių. Oro uostą valdančiai įmonei atsisakius išduoti pritarimą

- arba jį atšaukus, Mokesčius už Oro uosto infrastruktūros naudojimą privalo mokėti Teikėjas.
- 10.2. Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas privalo mokėti Mokesčius už naudojamą konkrečiais Oro uosto infrastruktūros objektais nustatyta tvarka ir terminais. Mokesčiai bei jų dydžiai nustatomi LTOU generalinio direktoriaus įsakymu, laikantis teisės aktų reikalavimų bei nustatytos tvarkos, ir skelbiami viešai Tinklapyje. Teikėjas už CI naudojimą Oro vežėjams ir Orlaivio naudotojams negali taikyti jokių papildomų su Oro uostą valdančia įmone nesuderintų CI mokesčių. CI naudojimo Mokesčių nustatymo tvarka numatyta Sąlygų 4 priede.
- 10.3. Mokesčiai bei jų dydžiai gali būti peržiūrėti ir keičiami LTOU generalinio direktoriaus sprendimu ir nuožiūra. Antžeminių paslaugų teikimo taisyklėse numatytais atvejais ir tvarka LTOU informuoja Susisiekimo ministeriją apie nustatytus Vilniaus oro uosto CI naudojimo Mokesčių dydžius. LTOU nustatyti mokesčiai ir jų dydžiai yra privalomi Teikėjams / Savateikiams / Oro vežėjams. Apie Mokesčių ir (ar) jų dydžių pasikeitimą Teikėjas / Oro vežėjas informuojamas ta pačia tvarka, kuri taikoma pranešimams apie šių Sąlygų pakeitimus.
- 10.4. Jei kitaip nenumatyta Sąlygose, atsiskaitymas vykdomas šiomis sąlygomis ir tvarka:
- 10.4.1. LTOU pateikia Teikėjui / Savateikiui / Oro vežėjui PVM sąskaitą faktūrą Mokesčiams už praėjusį kalendorinį mėnesį iki einamojo mėnesio 10 kalendorinės dienos, o Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas privalo ją apmokėti iki paskutinės einamojo mėnesio dienos. Tuo atveju, jeigu LTOU pateikia PVM sąskaitą faktūrą po einamojo mėnesio 10 kalendorinės dienos, mokėjimo terminas pratęsiamas tiek dienų, kiek buvo pavėluota pateikti PVM sąskaitą faktūrą.
- 10.4.2. Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas turi teisę pateikti pretenzijas ir (ar) pastabas dėl PVM sąskaitoje faktūroje nurodytų Mokesčių ir (ar) kitų nurodytų duomenų raštu ne vėliau nei per 5 darbo dienas nuo PVM sąskaitos faktūros gavimo dienos. PVM sąskaita faktūra laikoma gauta jos išsiuntimo dieną arba kitą darbo dieną, jeigu išsiuntimo diena yra ne darbo diena arba jeigu PVM sąskaita faktūra išsiųsta pasibaigus darbo valandoms po 17 val. Jei per tą laiką pretenzijos nepateiktos, laikoma, kad PVM sąskaita faktūra priimta ir joje nurodyti duomenys teisingi;
- 10.4.3. Atsiskaitymas vykdomas mokėjimo pavedimu. Mokėjimas laikomas įvykdytu pinigų įskaitymo į LTOU banko sąskaitą dieną;
- 10.4.4. Visi atliekami mokėjimai yra įskaitomi tokiu eiliškumu: delspinigiai pagal jų mokėjimo terminų eiliškumą, skola, einamieji mokėjimai. Jei Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas nurodo kitokį įmokų paskirstymą, LTOU turi teisę atsisakyti priimti Teikėjo / Savateikio / Oro vežėjo įmoką arba gautą įmoką skirstyti šiame punkte nurodytu eiliškumu, informuodamas apie tai Teikėją / Savateikį / Oro vežėją elektroniniu paštu;
- 10.4.5. Jei Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas privalo gražinti kelias tos pačios rūšies skolas, atlikdamas mokėjimą gali pareikšti, kurią skolą jis gražina, tačiau jis neturi teisės be LTOU sutikimo skirti įmokas prievolei, kurios įvykdymo terminas dar nesuėjęs, vietoj įmokos pagal prievolę, kurios įvykdymo terminas suėjęs. Atliekant mokėjimus šių Sąlygų pagrindu, visais atvejais yra laikoma, kad gražinta skola, kurios gražinimo terminas suėjęs. Kai yra kelios skolos, kurių gražinimo terminai suėję, laikoma, kad gražinta seniausia skola.
- 10.5. Visi Mokesčiai ir susiję mokėjimai mokami eurais pavedimu į LTOU banko sąskaitą, nurodytą sąskaitoje faktūroje.
- 10.6. Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas yra savo sąskaita ir rizika atsakingas už bet kokius trūkumus ar netikslumus sąskaitose faktūrose, atsirandančius dėl Teikėjo / Savateikio ar Oro vežėjo pateiktos informacijos netikslumų. Tokiu atveju įskaitant, bet neapsiribojant palūkanas už nepriemokas ar kitaip iš to kilusias LTOU išlaidas apmoka Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas.
- 10.7. Oro uostą valdančiai įmonei pareikalavus, Teikėjai iki einamojo mėnesio 5 darbo dienos privalo pateikti ataskaitą Oro uosto Atsakingam asmeniui, kurioje būtų tiksliai nurodoma per praėjusį mėnesį konkrečios Oro vežėjo aptarnavimui naudotos Oro uosto infrastruktūros apimtis.

11. DRAUDIMAS IR ATSAKOMYBĖ

- 11.1. Prieš pradėdamas teikti antžemines paslaugas Oro uoste Teikėjas / Savateikis privalo apdrausti savo civilinę atsakomybę Bendrosios civilinės atsakomybės draudimu visoms Oro uoste vykdomos veiklos rūšims:
 - 11.1.1. teikiant Antžemines paslaugas VNO – ne mažesnei nei 1 500 000 EUR (vieno milijono penkių šimtų tūkstančių eurų) sumai, KUN ir PLQ – ne mažesnei nei 750 000 EUR (septynių šimtų penkiasdešimties tūkstančių eurų) sumai;
 - 11.1.2. teikiant Antžemines paslaugas VNO, KUN ar PLQ tik orlaiviams, kurių maksimali kilimo masė neviršija 5 700 kg ir kurie naudojami tik nekomerciniams oro transporto vežimams– ne mažesnei nei 100 000 Eur (vieno šimto tūkstančių eurų) sumai.
- 11.2. Teikėjas / Savateikis privalo drausti civilinę atsakomybę visuotinai pripažintoje draudimo bendrovėje, prieš tai gavęs Oro uosto patvirtinimą (kuris negali būti nepagrįstai nesuteikiamas) dėl tokios draudimo bendrovės ir su ja sudaromos draudimo sutarties turinio priimtumo.
- 11.3. Jei Teikėjo / Savateikio veikloje bus naudojamos transporto priemonės ir / ar mobilūs įrenginiai, Teikėjo / Savateikio civilinės atsakomybės draudimo sutartis turi apimti atsakomybę, kylančią dėl tokių motorinių priemonių valdymo.
- 11.4. Jei Teikėjo / Savateikio veikloje bus aptarnaujami orlaiviai, Teikėjo / Savateikio civilinės atsakomybės draudimo sutartis turi apimti atsakomybę dėl žalos orlaiviams.
- 11.5. Jei Teikėjo / Savateikio veikloje kyla rizika padaryti žalą aplinkai, Teikėjo / Savateikio civilinės atsakomybės draudimo sutartis turi apimti atsakomybę už žalą, padarytą aplinkos užteršimu.
- 11.6. Jei vykdydamas veiklą Teikėjas / Savateikis naudosis jam išnuomotu, priskirtu ar kitaip patikėtu Oro uosto turtu, Teikėjo / Savateikio civilinės atsakomybės draudimo sutartis turi apimti atsakomybę už žalą, padarytą patikėtam turtui, t.y. žalą atsiradusią dėl bet kokio turto sugadinimo ar sunaikinimo, įskaitant, bet neapsiribojant išlaidas turto remontui ar atkūrimui.
- 11.7. Jeigu vykdydamas savo veiklą, Teikėjas naudosis kitų Teikėjų paslaugomis, tuomet Teikėjo draudimo sutartis ne siauresne apimtimi turi apimti pasitelkiamų Teikėjų civilinę atsakomybę.
- 11.8. Draudimo sutartis turi apimti įstatymuose numatytą prievolę atlyginti žalą, padarytą vykdant visų rūšių veiklą Oro uoste.
- 11.9. Teikėjui / Savateikiui taip pat rekomenduojama apsidrausti darbdavio civilinės atsakomybės draudimu, apimančiu atsakomybę už žalą Teikėjo / Savateikio darbuotojams dėl nelaimingo atsitikimo darbe (teikiant Antžemines paslaugas).
- 11.10. Teikėjas / Savateikis privalo išlaikyti nustatyto dydžio draudimą pilnai galiojantį visu veiklos Oro uoste vykdymo laikotarpiu.
- 11.11. Oro uosto prašymu, Teikėjas / Savateikis privalo nedelsiant pateikti civilinės atsakomybės draudimo liudijimo patvirtintą kopiją. Iki draudimo liudijimo galiojimo pabaigos likus ne mažiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų, Teikėjas / Savateikis taip pat privalo pateikti Oro uostui atnaujintą civilinės atsakomybės draudimo liudijimo kopiją.
- 11.12. Teikėjui / Savateikiui / Oro vežėjui laiku nesumokėjus Mokesčio už bet kurios Oro uosto infrastruktūros naudojimą, skaičiuojami delspinigiai, kurių dydis lygus 0,05 % nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną ir kuriuos Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas LTOU reikalavimu privalo sumokėti.
- 11.13. Paašikėjus informacijai ar esant pagrįstoms LTOU abejonėms dėl Teikėjo / Savateikio blogos finansinės būklės bei negalėjimo tinkamai vykdyti finansinių įsipareigojimų arba kai Teikėjas / Savateikis pažeidžia atsiskaitymo terminus daugiau nei 15 (penkiolika) kalendorinių dienų, LTOU turi teisę pareikalauti, kad Teikėjas / Savateikis per LTOU nurodytą protingą terminą pateiktų tinkamą savo būsimų prievolių įvykdymo užtikrinimą ir (ar) pareikalauti sustabdyti naudojimąsi Oro uosto infrastruktūra, o Teikėjui / Savateikiui jo nepateikus per LTOU nurodytą terminą, uždrausti naudotis Oro uosto infrastruktūra.
- 11.14. Už Teikėjo / Savateikio pareigų, išskyrus pareigą mokėti Mokestį (kai įvykdytos Sąlygų 10.1. p. nurodytos sąlygos), tinkamą vykdymą visais atvejais atsako išimtinai Teikėjas / Savateikis.
- 11.15. Teikėjas / Savateikis visiškai atsako už Oro uosto infrastruktūros sugadinimą ar praradimą, atsiradusį Teikėjui / Savateikiui priėmus naudotis šią infrastruktūrą, bei privalo atlyginti LTOU patirtus nuostolius, pagrįstus faktiniais įrodymais. Teikėjas / Savateikis, be

- kita ko, turi atlyginti Oro uosto infrastruktūros remonto išlaidas, jei Teikėjas / Savateikis dėl neteisingos Oro uosto infrastruktūros eksploatacijos pablogina jos būklę.
- 11.16. Teikėjas / Savateikis visiškai atsako už žalą, padarytą LTOU, kitiems Teikėjams / Savateikiams, Oro vežėjams ir/ar kitiems tretiesiems asmenims, veikiantiems ar esantiems Oro uoste, jų turtui ir/ar kitoms vertybėms dėl netinkamo naudojimosi Oro uosto infrastruktūra, bei privalo atlyginti LTOU, kitų Teikėjų / Savateikių, Oro vežėjų ir kitų trečiųjų asmenų dėl Teikėjo / Savateikio, įskaitant jo darbuotojus ar įgaliotus asmenis, veiksmų ar neveikimo patirtus nuostolius, pagrįstus faktiniais įrodymais. Teikėjas / Savateikis taip pat pats atsako už Teikėjo / Savateikio darbuotojų ar kitų jo įgaliotų asmenų Oro uosto teritorijoje patirtą žalą, kuri kilo dėl Teikėjo / Savateikio veiksmų ar neveikimo.
- 11.17. LTOU jokiais atvejais neatsako už bet kokius Teikėjo / Savateikio nuostolius ar žalą, kurie buvo patirti ne dėl LTOU kaltės, tame tarpe trečiųjų asmenų veiksmų ar neveikimo, taip pat dėl nuo LTOU nepriklausančių ir (ar) LTOU nekontroliuojamų įvykių bei aplinkybių.
- 11.18. LTOU atsakomybė prieš Teikėją / Savateikį ribojama Mokesčio suma, kurią Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas sumokėjo LTOU už naudojimąsi Oro uosto infrastruktūros objektu, dėl kurio LTOU kilo atsakomybė, už laikotarpį nuo tokio objekto naudojimo savo veikloje pradžios iki įvykio, dėl kurio kilo atsakomybė, dienos, tačiau bet kuriuo atveju ne daugiau nei už dvylikos mėnesių laikotarpį, nebent pagal imperatyvias teisės aktų normas LTOU atsakomybė negali būti ribojama. LTOU atsakomybė apima tik Teikėjo / Savateikio patirtų tiesioginių nuostolių atlyginimą ir neapima jokių Teikėjo / Savateikio netiesioginių nuostolių, įskaitant jo negautą pelną, verslo praradimą ar sutrikdymą, atlyginimo.
- 11.19. Sąlygų pagrindu tarp LTOU ir Teikėjų / Savateikių / Oro vežėjų neatsiranda jokių jungtinės veiklos ar partnerystės santykių. Teikėjas / Oro vežėjas santykiuose su trečiaisiais asmenimis veikia savarankiškai, savo rizika bei atsakomybe. Tretiesiems asmenims pareiškus LTOU reikalavimus ar pareikalavus sankcijų dėl Teikėjo / Savateikio / Oro vežėjo įsipareigojimų nevykdymo ar kitų aplinkybių, už kurias atsako Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas, Teikėjas / Savateikis / Oro vežėjas privalo savo sąskaita įstoti į atitinkamą procesą ir imtis visų priemonių siekiant apsaugoti LTOU interesus, o taip pat atlyginti LTOU visus jo patirtus nuostolius bei pagrįstas išlaidas.
- 11.20. LTOU neatsako už laikinus prieigos prie Oro uosto infrastruktūros apribojimus ar sustabdymus, jei jie yra sąlygoti:
- 11.20.1. planinių Oro uosto infrastruktūros įrangos priežiūros, sutrikimų šalinimo, rekonstrukcijų, remonto ar panašių darbų, kai apie šiuos darbus ir jų laikiną įtaką Oro uosto infrastruktūros naudojimui LTOU iš anksto, ne vėliau, kaip prieš 14 darbo dienų, informavo Teikėją / Savateikį;
- 11.20.2. neplanuotų Oro uosto infrastruktūros veiklos sutrikimų ar gedimų, apie kuriuos LTOU nedelsiant informuoja Teikėją / Savateikį operatyviu būdu, nurodant tikėtiną gedimų pašalinimo terminą. LTOU turi imtis visų priemonių, siekiant kiek įmanoma greičiau pašalinti sutrikimus bei gedimus;
- 11.20.3. oro sąlygų, kurioms esant Oro uosto infrastruktūros naudojimas gali sugadinti ar kitaip pažeisti Oro uosto infrastruktūrą ar kitą LTOU ar kito asmens turtą;
- 11.20.4. aplinkybės, kad Teikėjo / Savateikio planuojamam Oro uosto infrastruktūros naudojimui nėra pagrįstų techninių ar organizacinių galimybių ar toks naudojimas prieštarautų teisės aktų reikalavimams;
- 11.20.5. teisės aktų reikalavimų vykdymo;
- 11.20.6. LTOU sprendimo laikinai sustabdyti ar apriboti Teikėjui / Savateikiui prieigą prie Oro uosto infrastruktūros ar naudojimąsi ja, numatytų šių Sąlygų 17 skyriuje.

12. PERSONALAS IR MOKYMAI

- 12.1. Teikėjas / Savateikis privalo savarankiškai, savo lėšomis ir rizika užtikrinti, kad visi jo darbuotojai ir įgalioti asmenys, esantys Oro uosto teritorijoje būtų tinkamos kvalifikacijos, būtų supažindinti su visais susijusiais teisės aktais, procedūromis ir taisyklėmis, kurių pažeidimas gali sukelti žalą kitai Šaliai ar jos darbuotojams bei bet kuriai trečiajai šaliai. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad jo darbuotojai yra instruktuoti saugos ir sveikatos darbe bei veiklos Oro uoste klausimais, supažindinti su esamais ir galimais profesinės rizikos, pavojingais ir kenksmingais veiksniais, taip pat turi užtikrinti, kad jo darbuotojai tinkamai ir visapusiškai laikytųsi priešgaisrinės saugos, darbo saugos,

sanitarinių higieninių ir aviacijos saugumo reikalavimų, taip pat ugdyti savo darbuotojų ir atstovų sąmoningą požiūrį į saugą, atliekant bet kokius veiksmus Oro uoste.

- 12.2. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad kiekvienas Teikėjo / Savateikio darbuotojas su savimi turėtų LTOU nustatyta tvarka išduotą leidimą patekti į riboto patekimo vietas bei kontroliuojamas teritorijas, jei toks leidimas yra būtinas ir yra išduotas konkrečiam darbuotojui.
- 12.3. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad visi darbuotojai, turintys tiesioginį sąlytį su keleiviais jų aptarnavimo procese, dėvėtų Teikėjo / Savateikio patvirtintas uniformas / darbo rūbus ar kitą aprangą, atitinkančią LTOU KAS reikalavimus bei darbo saugos ar saugumo reikalavimus.
- 12.4. Aviacijos saugumo užtikrinimo bei leidimų patekti į riboto patekimo zoną bei kontroliuojamas teritorijas tikslais, Teikėjas / Savateikis LTOU paprašius privalo pateikti sąrašą savo darbuotojų (pagal pareigybes), kurie naudojami Oro uosto infrastruktūra, įskaitant sąrašą rezervinių darbuotojų. Teikėjas / Savateikis yra atsakingas už pateiktos informacijos apie savo darbuotojus teisingumą ir tikrumą.
- 12.5. LTOU pareikalavus, Teikėjas / Savateikis privalo pateikti nurodytų konkrečių Teikėjo / Savateikio darbuotojų mokymų istoriją pagrindžiančius dokumentus. Jei LTOU pagrįstai mano, kad Teikėjo / Savateikio darbuotojui yra reikalingi papildomi, pakartotiniai mokymai, Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad jo darbuotojas bus papildomai, pakartotinai apmokytas per LTOU nurodytą terminą.
- 12.6. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad visi jo darbuotojai, pradėdami dirbti ir esant poreikiui, darbo eigoje, būtų išklause LTOU organizuojamus mokymus „Klientų aptarnavimo standartas“ e-mokymų sistemoje ir būtų išlaikę žinių patikrinimo testus.
- 12.7. Atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2006 bei ECAC (*angl. European Civil Aviation Conference*) Dok.30, I dalies 5 skyriaus rekomendacijas, turi būti užtikrinta, kad visas personalas (jau dirbantis ir naujai priimti darbuotojai) žinotų, kaip patenkinti asmenų su įvairiomis negaliomis ar judėsenos sutrikimais poreikius, vadovaujantis LTOU KAS reikalavimais bei dalyvautų savo pačių iniciatyva organizuojamuose arba periodiškai oro uosto organizuojamuose mokymuose bei atliktų žinių testus (gyvai arba e-mokymų sistemoje tema „Specialiųjų poreikių keleivių aptarnavimas“). Oro uosto darbuotojui, atsakingam už specialiųjų poreikių keleivių aptarnavimo veiklos gerinimą paprašius, turi būti sudaryta galimybė susipažinti su apmokytų darbuotojų rezultatais, kai mokymus šia tema organizuoja ar vykdo pats Teikėjas / Savateikis savo iniciatyva.
- 12.8. LTOU kokybės kontrolės funkcijas atliekantys darbuotojai turi teisę stebėti, tikrinti ir vertinti darbuotojų atitikimą KAS reikalavimams, teikti rekomendacijas neatitikimų taisymui, periodiškai teikti ataskaitas ir kitą aktualią informaciją apie Teikėjo / Savateikio vykdomų veiklų vertinimą iš keleivių ir vertintojų perspektyvos.
- 12.9. Teikėjas / Savateikis užtikrina, kad visų jo darbuotojų, tiesiogiai dalyvaujančių Antžeminių paslaugų teikimo procese, anglų kalbos žinios yra pakankamos ir jie yra susipažinę su jų darbe naudojama visa civilinės aviacijos terminologija anglų kalba tokia apimtimi, kiek reikalinga jų darbinėms funkcijoms atlikti.

13. TEIKĖJO / SAVATEIKIO TRANSPORTO PRIEMONĖS IR ĮRANGA

- 13.1. Teikėjas / Savateikis Antžeminiams paslaugoms teikti privalo naudoti tik tinkamą, tvarkingą ir Teikėjo / Savateikio logotipais pažymėtą Teikėjo / Savateikio įrangą bei techniką, taip pat turėti tai patvirtinančius ir kitus privalomus dokumentus. Teikėjas / Savateikis, prieš pradėdamas naudoti transporto priemones ir įrangą, privalo užtikrinti, kad jų naudojimo tikslas, specifikacijos ir būklė visais atvejais atitiktų Aerodromo eismo taisyklių ir IATA AHM 913 Pagrindinius saugos reikalavimus antžeminių paslaugų teikimo įrangai (*angl. Basic safety requirements for aircraft ground support equipment*). Visais atvejais, prieš pradėdamas naudoti transporto priemones ir įrangą, Teikėjas / Savateikis privalo aerodromo valdytojui pateikti saugos vertinimą, kuriuo įrodoma, kad jos Antžeminių paslaugų teikimo metu bus naudojamos saugiai bei atsižvelgiant į Oro uosto infrastruktūrą.
- 13.2. Teikėjas / Savateikis privalo turimą techniką ir transporto priemones parkuoti tik Oro uosto schemeje nustatytoje vietoje ar vietoje, kurią Teikėjas / Savateikis valdo bet koku teisėtu pagrindu (pvz., nuomojasi), patraukti iš aikštelių nenaudojamą specialiąją įrangą, o

vykdant sniego valymo darbus, iš anksto patraukti visą įrangą, esančią tarp aikštelių, į laikiną Oro uosto vietą, kurią nurodo už aerodromo priežiūrą atsakingi asmenys.

- 13.3. Teikėjas / Savateikis užtikrina, kad transporto priemonės ir įrangą valdo tik apmokyti ir tinkamai kvalifikuoti operatoriai.
- 13.4. Teikėjas / Savateikis privalo nedelsdamas pašalinti iš Oro uosto teritorijos (išskyrus Oro uosto teritoriją, kuri yra Teikėjo / Savateikio valdoma nuosavybės, nuomos ar kitu teisėtu pagrindu) transporto priemonės ar įrangą, kuri neatitinka saugos reikalavimų ar yra su akivaizdžiais defektais, techniškai netvarkinga arba netinkama naudoti.
- 13.5. Visos transporto priemonės ir įrangą, Teikėjo / Savateikio atvežta į Oro uosto teritoriją ir joje laikoma, turi būti skirta tik Antžeminių paslaugų teikimui. Jei Teikėjas / Savateikis nutraukia savo Antžeminių paslaugų veiklą (ar jos dalį), jis privalo nedelsdamas pašalinti iš Oro uosto teritorijos visas nutrauktai Antžeminei paslaugai teikti naudotas transporto priemonės ir įrangą.

14. INFORMACIJOS TEIKIMAS IR KONTAKTINIAI ASMENYS

14.1. Teikėjas / Savateikis privalo:

14.1.1. paskirti Atsakingą (-us) asmenį (-is), įgaliotą (-us) palaikyti ryšį su Oro uostu dėl klausimų, susijusių su šių Sąlygų įgyvendinimu ir Oro uosto infrastruktūros naudojimu, ir teikti bei gauti bet kokius pranešimus ar informaciją bet kuriuo Oro uosto infrastruktūros naudojimo metu. Paskirtas Atsakingas asmuo gali būti keičiamas ne vėliau nei prieš 3 (tris) dienas iki Atsakingo asmens pakeitimo dienos pranešant Oro uostui paskirto Atsakingo asmens duomenis bei kontaktinę informaciją. Atsakingo asmens laikino nebuvimo atveju ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) darbo dieną Teikėjas / Savateikis privalo raštu informuoti Oro uostą, nurodant pavaduojančio asmens duomenis, bei užtikrinti, kad toks asmuo būtų iš anksto supažindintas su visa jo funkcijų vykdymui reikalinga informacija;

14.1.2. Oro uosto teritorijoje organizuojamus ar atliekamus darbus, kurie gali turėti įtakos Oro uosto veiklai ar skrydžių saugai, suderinti su Oro uostu ir iš anksto informuoti jį apie numatomų darbų atlikimo vietą bei laiką;

14.1.3. teikti Oro uostui rašytinius pranešimus apie tai, kad atsirado ar egzistuoja bet koks įvykis, sąlyga ar aplinkybė, kuri gali paveikti tinkamą Oro uosto infrastruktūros naudojimą ar sąlygoti pažeidimą, įskaitant nedelsiant informuoti Oro uostą, jei Teikėjas / Savateikis negali tinkamai pasinaudoti Oro uosto infrastruktūra dėl kitų Teikėjų / Savateikių ar asmenų veiksmų ar neveikimo;

14.1.4. naudoti Oro uoste įrengtą ryšių infrastruktūrą bei kitas sistemas ir be atskiro raštiško Oro uosto leidimo neįrenginėti telekomunikacinių kabelių bei kitų ryšių infrastruktūros.

- 14.2. Oro uostą valdančios įmonės skirti Atsakingi asmenys įgalioti palaikyti ryšį su Teikėju / Savateikiu / Oro vežėju dėl klausimų, susijusių su šiomis Sąlygomis ir Oro uosto infrastruktūros naudojimu, teikti bei gauti bet kokius pranešimus ar informaciją ir jų kontaktiniai duomenys, nurodyti Sąlygų 11 priede. Paskirtas Atsakingas asmuo gali būti keičiamas atnaujinant šių Sąlygų 11 priedą be išankstinio raštiško pranešimo, todėl Teikėjas / Savateikis, prieš teikdamas duomenis turėtų pasitikrinti Oro uosto tinklalapyje skelbiamą Atsakingų asmenų kontaktinę informaciją.

15. KONFIDENCIALUMAS

- 15.1. Visa ir bet kuri informacija, kurią viena Šalis perduoda kitai vykdydama šias Sąlygas ir (ar) Oro uosto infrastruktūros naudojimo sutartį bet kuria (rašytine, elektronine ar žodine) forma ir (ar) kuri kitaip tampa Šalims prieinama, joms vykdant savo prisiimtus įsipareigojimus, laikoma konfidencialia informacija, nepriklausomai nuo to, ar ši informacija buvo kitos Šalies nurodyta kaip konfidenciali ar ne, ar ji turi būti laikoma tokia pagal savo pobūdį.

- 15.2. Šalys įsipareigoja jokiais būdais be Šalies, kuriai priklauso konfidenciali informacija, sutikimo neatskleisti konfidencialios informacijos jokiems tretiesiems asmenims, išskyrus savo kontrahentus, konsultantus ir kitus asmenis tiek, kiek tai yra reikalinga šių Sąlygų ir (ar) Oro uosto infrastruktūros naudojimo sutarties vykdymui ar vykdant teisės aktuose nustatytus imperatyvius reikalavimus. Šis įsipareigojimas galioja tiek Oro uosto

infrastruktūros naudojimo sutarties galiojimo metu, tiek ir neterminuotai po jos pasibaigimo ar nutraukimo.

- 15.3. Konfidencialia informacija nelaikoma informacija: (i) kuri yra vieša pagal galiojančius teisės aktus; (ii) kuri yra viešai prieinama jos atskleidimo metu; (iii) kuri tampa viešai prieinama po jos atskleidimo atitinkamai Šaliai, su sąlyga, kad toks atskleidimas atliktas nesant pastarosios Šalies pažeidimo.
- 15.4. Šalys privalo laikytis teisės aktuose numatytų kibernetinio saugumo ir asmens duomenų apsaugos reikalavimų.
- 15.5. LTOU surinktus asmens duomenis tvarko vadovaujantis Europos Sąjungos Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (ES) 2016/679 nuostatomis, užtikrinant tinkamas organizacines ir technines saugumo priemones. Teikėjas / Savateikis, pateikdamas asmens duomenis LTOU, įsipareigoja informuoti duomenų subjektus apie tokį jų asmens duomenų perdavimą. Visa informacija apie LTOU vykdomą asmens duomenų tvarkymą skelbiama interneto tinklalapyje, privatumo pranešime.

16. AUDITO TEISĖ

- 16.1. Siekdama patikrinti, kaip Teikėjas / Savateikis laikosi šių Sąlygų reikalavimų, Oro uostą valdanti įmonė turi teisę vykdyti Teikėjo / Savateikio teikiamų Antžeminių paslaugų patikrinimus iš anksto suderinusi su Teikėju / Savateikiu tokių patikrinimų atlikimo grafikus ir terminus.
- 16.2. Oro uostą valdanti įmonė turi teisę tikrinti ir iš anksto informavusi Teikėją / Savateikį bei suderinusi su juo audito atlikimo grafiką ir terminus, audituoti Teikėjo / Savateikio vykdomą veiklą. Audito tikslais Teikėjas / Savateikis turi suteikti Oro uostą valdančiai įmonei prieigą prie įrašų ir saugomų duomenų (popieriniu ar elektroniniu formatu).
- 16.3. Teikėjas / Savateikis turi atskirti savo Antžeminių paslaugų teikimo veiklos apskaitą nuo kitos savo veiklos apskaitos.
- 16.4. Oro uostą valdanti įmonė įsipareigoja tinkamai naudotis audito teise ir užtikrina, kad audito teisė nebus įgyvendinama dažniau nei 2 kartus per metus. Oro uostą valdanti įmonė užtikrina, kad audito metu gauta informacija bus naudojama išimtinai tik Sąlygų vykdymo kontrolės tikslais.

17. PRIEIGOS PRIE ORO UOSTO INFRASTRUKTŪROS RIBOJIMAS IR SPRENDIMO PATVIRTINTI TEIKĖJĄ / SAVATEIKĮ GALIOJIMO SUSTABDYMAS ARBA GALIOJIMO PANAIKINIMAS

- 17.1. Jei Teikėjas / Savateikis nesilaiko šiose Sąlygose numatytų reikalavimų, Oro uostą valdanti įmonė pirmiausia raštu kreipiasi į Teikėją / Savateikį su nurodymu ištaisyti nustatytus pažeidimus ir, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, nustato ne trumpesnę kaip 3 darbo dienų terminą trūkumams pašalinti. Tuo atveju, jeigu Teikėjas / Savateikis per nustatytą terminą trūkumų nepašalina, Oro uostą valdanti įmonė turi teisę apriboti Teikėjui / Savateikiui prieigą prie Oro uosto infrastruktūros, o taip pat šiose Sąlygose nustatyta tvarka kreiptis į susisiekimo ministrą dėl sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimo sustabdymo ar panaikinimo (VNO atveju) arba sustabdyti sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimą ar jį panaikinti (KUN ir PLQ atveju).
- 17.2. Sustabdžius / nutraukus visų ar dalies Antžeminių paslaugų teikimą bet koku pagrindu, Teikėjas / Savateikis privalo atlaisvinti ar grąžinti Oro uostui įrangą ar kitą turtą, kuris buvo suteiktas Antžeminių paslaugų teikimui.
- 17.3. Panaikinus sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimą, Teikėjas / Savateikis gali Antžemines paslaugas pradėti teikti tik iš naujo įvykdžius šiose Sąlygose nurodytas patvirtinimo Teikėju / Savateikiu procedūras.

17.4. Sprendimo patvirtinti teikėją / savateikį galiojimo sustabdymas arba galiojimo panaikinimas VNO

17.4.1. Sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimas sustabdomas arba panaikinamas susisiekimo ministro sprendimu. Oro uostą valdančios įmonės vadovas Aviacijos įstatyme ir Antžeminių paslaugų teikimo taisyklėse nustatyta tvarka ir pagrindais kreipiasi į susisiekimo ministrą su siūlymu sustabdyti arba panaikinti sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimą. Toks kreipimasis neriboja Oro uostą valdančios įmonės teisės Teikėjui / Savateikiui, pažeidusiam šias Sąlygas, apriboti prieigą prie Oro uosto infrastruktūros.

17.4.2. Susisiekimo ministro sprendimas priimamas Antžeminių paslaugų teikimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais.

17.5. Sprendimo patvirtinti teikėją / savateikį galiojimo sustabdymas arba galiojimo panaikinimas KUN ir PLQ

17.5.1. Sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimas sustabdomas arba panaikinamas Oro uostą valdančios įmonės vadovo sprendimu, gavus Oro uosto administracijos siūlymą.

17.5.2. Oro uostą valdančios įmonės vadovas gali apriboti Teikėjui / Savateikiui prieigą prie Oro uosto infrastruktūros ir (ar) sustabdyti sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimą, jeigu:

17.5.2.1. Teikėjas / Savateikis ar Teikėjo / Savateikio Antžeminių paslaugų teikimui pasitelkti Teikėjai neatitinka šių Sąlygų 3.2.6 punkte numatytų reikalavimų;

17.5.2.2. Teikėjas / Savateikis nesilaiko šių Sąlygų ir kitų Oro uostą valdančios įmonės nustatytų taisyklių, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą Oro uosto veikimą;

17.5.2.3. Teikėjas / Savateikis ar jo pasitelkti Teikėjai neapdraudžia savo civilinės atsakomybės nustatytais sąlygomis.

17.5.3. Prieiga prie Oro uosto infrastruktūros taip pat gali būti apribota tuo atveju, kai Teikėjo / Savateikio aptarnaujamas Oro vežėjas netinkamai vykdo prievoles LTOU ir prieigos prie Oro uosto infrastruktūros apribojimo galimybė yra numatyta kitose Oro uosto taisyklėse.

17.5.4. Esant Sąlygų 17.5.2 punkte nustatytiems pagrindams, Oro uosto administracijos siūlymu Oro uostą valdančios įmonės vadovas rašytiniu pranešimu informuoja Teikėją / Savateikį apie nustatytus trūkumus ir nustato ne trumpesnę kaip 3 d. d. terminą jiems pašalinti. Per nustatytą terminą nepašalinus nurodytų trūkumų ir (ar) negavus iš Teikėjo / Savateikio informacijos apie jų pašalinimą, prieigos prie Oro uosto infrastruktūros apribojimas gali būti pradedamas taikyti kitą dieną suėjus šiam terminui be atskiro rašytinio pranešimo, o Oro uosto administracija turi teisę kreiptis į Oro uostą valdančios įmonės vadovą su siūlymu sustabdyti sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimą. Sprendimą Oro uostą valdančios įmonės vadovas, gavęs Oro uosto administracijos siūlymą, priima ne vėliau kaip per 10 d. d. Sprendime sustabdyti patvirtinimo Teikėju / Savateikiu galiojimą nurodomas terminas nustatytiems trūkumams pašalinti, kuris negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai, ir siūlomi veiksmai, kuriuos Teikėjas / Savateikis turi atlikti, kad sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimo sustabdymas ir draudimas teikti Antžemines paslaugas būtų panaikintas.

17.5.5. Sąlygų 17.5.4 punkte nustatyta tvarka netaikoma ir prieigos prie Oro uosto infrastruktūros ribojimas gali būti taikomas nedelsiant tais atvejais, kai nustatyti trūkumai yra susiję su grėsme saugai, aviacijos saugumui ir aplinkai. Tokiu atveju Oro uosto administracija turi teisę iškart kreiptis tiesiogiai į Oro uostą valdančios įmonės vadovą su siūlymu sustabdyti sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimą.

17.5.6. Teikėjas / Savateikis, per sprendime nustatytą terminą pašalinęs nurodytus trūkumus, apie tai raštu informuoja Oro uostą valdančios įmonės vadovą. Oro uosto administracija, per 10 d. d. išnagrinėjusi Teikėjo / Savateikio pateiktą informaciją, siūlo Oro uostą valdančios įmonės vadovui panaikinti sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimo sustabdymą arba panaikinti sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimą.

17.5.7. Oro uostą valdančios įmonės vadovas panaikina sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimą:

17.5.7.1. jeigu sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimas sustabdytas, o Teikėjas / Savateikis per Oro uostą valdančios įmonės vadovo nustatytą terminą nepašalina nurodytų trūkumų;

17.5.7.2. jeigu paaiškėja, kad Teikėjas / Savateikis pateikė apgaulingą šių Sąlygų 3.2.6 punkte nurodytą informaciją;

17.5.7.3. jeigu Teikėjas / Savateikis daugiau kaip 6 mėnesius iš eilės nevykdė Antžeminių paslaugų teikimo veiklos;

17.5.7.4. Teikėjo / Savateikio prašymu;

17.5.7.5. jeigu Teikėjui / Savateikiui iškeliamas bankroto byla arba kreditorių susirinkimas priima nutarimą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka;

17.5.7.6. jeigu Teikėjas / Savateikis likviduojamas arba miršta.

17.5.8. Apie sprendimo patvirtinti Teikėją / Savateikį galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą arba galiojimo panaikinimą Teikėjas / Savateikis informuojamas ne vėliau kaip per 5 d. d.

17.5.9. Išnykus pagrindams taikyti priegios prie Oro uosto infrastruktūros ribojimą, Teikėjui / Savateikiui pateikiamas rašytinis pranešimas.

18. FORCE MAJEURE

- 18.1. Šalis yra atleidžiama nuo atsakomybės už Sąlygų visišką arba dalinį nevykdymą, jeigu įrodo, kad toks nevykdymas buvo sąlygojamas aplinkybių, kurių atitinkama Šalis negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti ir negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui.
- 18.2. Nenugalimos jėgos atveju Šalis yra atleidžiama nuo atsakomybės tik tokiam laikotarpiui, kuris yra protingas, atsižvelgiant į nenugalimos jėgos aplinkybės įtaką Sąlygų įvykdymui su sąlyga, kad Sąlygų nebegalinti vykdyti Šalis nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 kalendorines dienas pranešė kitai Šaliai apie nenugalimos jėgos aplinkybės atsiradimą ir jos įtaką Sąlygų vykdymui.
- 18.3. Atsiradus *force majeure* aplinkybėms Šalys vadovaujasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.212 str. ir Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklėms, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 „Dėl Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklių patvirtinimo“.
- 18.4. Siekiant aiškumo, pažymima, kad *force majeure* aplinkybe nėra laikoma Sąlygų 7.17 punkte nurodyti atvejai.

19. APLINKOSAUGA

- 19.1. Teikėjas / Savateikis privalo vykdyti veiklą vadovaudamasis atitinkamai ūkinei veiklai taikomų privalomų Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų, apibrėžiančių Teikėjo / Savateikio poveikio aplinkai stebėseną, privalomų ataskaitų teikimą, poveikio aplinkai išvengimą arba mažinimą bei nustatytų aplinkos kokybės kriterijų atitikimą. Teikėjas / Savateikis supranta, kad vadovaujantis LR teisės aktais yra traktuojamas kaip veiklos vykdytojas ir yra atsakingas už veiklos atitikimą LR teisės aktams, apibrėžiantiems įvairius su konkrečia veikla susijusius aplinkosauginius reikalavimus, ir kad šių reikalavimų nesilaikymas užtraukia administracinę arba baudžiamąją atsakomybę.
- 19.2. Teikėjas / Savateikis įsipareigoja LTOU prašymu teikti visą reikiamą su aukščiau nurodytais įsipareigojimais susijusią informaciją bei kitą informaciją, reikalingą LTOU dalyvavimui *ACI Airport Carbon Accreditation* programoje, įskaitant, bet neapsiribojant: apie saugomų ir parduodamų aviacinių ir kitų rūšių degalų kiekius; apie Teikėjo / Savateikio veikloje naudojamas transporto priemones ir įrenginius bei jose sunaudojamus degalų kiekius (įskaitant darbuotojų automobilius); apie kitus mobilius ar stacionarius taršos šaltinius; apie elektros ir šilumos energijos sunaudojimą savo reikmėms – jei gaunama ne iš LTOU; apie atliekų susidarymą ir tvarkymą; apie freonų nuotekius ir kt.
- 19.3. Teikėjas / Savateikis įsipareigoja bendradarbiauti įgyvendinant LTOU aplinkosaugos politikos ir aplinkosaugos strategijos tikslus, susijusius su numatoma vykdyti veikla (mažinti veiklos poveikį klimato kaitai, mažinti triukšmo poveikį, didinti energijos vartojimo efektyvumą, diegti mažiau taršias technologijas, siekti transporto priemonių ir įrenginių elektrifikavimo ir kt.). LTOU minėtos politikos tikslus iš anksto suderins su Teikėjais / Savateikiais.
- 19.4. Teikėjas / Savateikis įsipareigoja deleguoti atsakingą darbuotoją(-us) dalyvauti LTOU organizuojamuose pasitarimuose ir (ar) darbo grupėse, susijusiose su aplinkosaugos klausimų sprendimu.

20. KITOS SĄLYGOS

- 20.1. Oro uostą valdančios įmonės neįgyvendinimas visų ar dalies savo teisių pagal šias Sąlygas nereiškia šių teisių atsisakymo.
- 20.2. Jei kuri nors šių Sąlygų nuostata tampa neteisėta, negaliojančia ar neįgyvendinama, tai nedaro negaliojančiomis ar neįgyvendinamomis likusių nuostatų. Tokiu atveju negaliojanti

nuostata pakeičiama teisiškai veiksminga norma, kuri, kiek tai įmanoma, turėtų tą patį teisinį ir ekonominį rezultatą, kaip ir pakeistoji nuostata.

- 20.3. Šios Sąlygos yra sudarytos ir aiškinamos pagal Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisę.
- 20.4. Visi ginčai tarp Oro uostą valdančios įmonės ir Teikėjų / Savateikių / Oro vežėjų, kylantys iš šių Sąlygų, kitokio Oro uosto infrastruktūros naudojimo ir Antžeminių paslaugų teikimo ar su tuo susiję, yra sprendžiami derybomis, o nepavykus išspręsti ginčo derybų būdu, ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose pagal LTOU buveinės vietą.
- 20.5. Šios Sąlygos galioja neterminuotai. Jos netenka galios, kai yra panaikinamos atskiru LTOU vadovo sprendimu, apie kurį raštu informuojami Teikėjai / Savateikiai, arba jų galiojimas pasibaigia teisės aktų numatytais pagrindais.
- 20.6. LTOU vadovas turi teisę vienašališkai pakeisti šias Sąlygas ar atskiras jų nuostatas. LTOU vadovo sprendimas dėl Sąlygų pakeitimo paskelbiamas Tinklapyje ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) mėnesį iki jo įsigaliojimo, taip pat Teikėjai / Savateikiai apie Sąlygų pasikeitimą informuojami elektroniniu paštu ir toks informavimas laikomas tinkamu .
- 20.7. Visi šių Sąlygų pakeitimai bei papildymai nuo jų įsigaliojimo, kaip numatyta šių Sąlygų 20.6 punkte, laikomi neatskiriama šių Sąlygų dalimi. Sąlygų pakeitimai yra taikomi visiems Teikėjams / Savateikiams nuo jų pakeitimo įsigaliojimo dienos, nepaisant to, ar su jais susipažino Teikėjai / Savateikiai. Pareiga tikrinti aktualią Sąlygų redakciją tenka Teikėjams / Savateikiams.

ANTŽEMINIŲ PASLAUGŲ SĄRAŠAS NR.1

NR.	ANTŽEMINĖS PASLAUGOS PAVADINIMAS	VNO	KUN	PLQ
1.	<i>Antžeminis administravimas ir priežiūra:</i>			
1.1.	atstovavimas oro vežėjui / orlaivio naudotojui ir ryšių su vietos valdžia ar kitomis institucijomis palaikymas, apmokėjimas oro vežėjo / orlaivio naudotojo vardu ir biuro patalpų suteikimas jo atstovams	+	+	+
1.2.	pakrovimo kontrolė, pranešimai ir telekomunikacijos	+	+	+
1.3.	pakrovimo įrenginių suteikimas, sandėliavimas ir administravimas	+	+	+
1.4.	kitos priežiūros paslaugos prieš skrydį, po jo ar skrydžio laiku bei visos kitos administracinės paslaugos, kurių reikalauja oro vežėjas / orlaivio naudotojas	+	+	+
2.	Keleivių aptarnavimas – pagalba atvykstantiems, išvykstantiems ar vykstantiems tranzitu keleiviams, įskaitant bilietų ir kelionės dokumentų registravimą, bagažo registravimą ir jo nugabenimą į rūšiavimo zoną	+	+	+
3.	<i>Paslaugos kroviniams ir paštui:</i>			
3.1.	kroviniams – atitinkamų dokumentų forminimas, muitinės procedūrų bei visų saugumo procedūrų, dėl kurių šalys yra susitarusios ar aplinkybės reikalauja, atlikimas	+	+	+
3.2.	paštui – atitinkamų dokumentų forminimas bei visų saugumo procedūrų, dėl kurių šalys susitarė ar aplinkybės reikalauja, atlikimas	+	+	-
4.	<i>Paslaugos orlaiviui:</i>			
4.1.	vidinis ir išorinis orlaivio valymas, tualetų ir vandens paslaugos	+	+	-
4.2.	kabinos šildymas ir vėsinimas, sniego ir ledo šalinimas, taikymas priemonių prieš apledėjimą	+	+	-
4.3.	kabinos pertvarkymas tinkamais kabinai įrenginiais, šių įrenginių saugojimas	+	+	-
5.	<i>Orlaivio techninė priežiūra:</i>			
5.1.	standartinės paslaugos, atliekamos prieš skrydį	+	+	-
5.2.	papildomos paslaugos, kurių reikalauja oro vežėjas / orlaivio naudotojas	+	+	-
5.3.	atsarginių dalių ir tinkamos įrangos tiekimas ir administravimas	+	+	-
5.4.	tinkamos stovėjimo vietos ir (arba) vietos angare prašymas ar rezervavimas	+	+	-
6.	<i>Skrydžių vykdymas ir įgulos administravimas:</i>			
6.1.	pasiruošimas skrydžiui išvykimo oro uoste arba bet kuriame kitame punkte	+	+	+
6.2.	pagalba skrendant	+	+	+
6.3.	veikla po skrydžio	+	+	+
6.4.	įgulos administravimas	+	+	+
7.	<i>Antžeminis transportavimas:</i>			
7.1.	įgulos, keleivių, bagažo, krovinių ir pašto vežimo tarp skirtingų terminalų tame pačiame oro uoste organizavimas ir vykdymas, išskyrus vežimą nuo	-	-	-

	orlaivio ir kiekvieno kito punkto to paties oro uosto teritorijoje			
7.2.	specialaus transporto, kurio prašo oro vežėjas / orlaivio naudotojas, suteikimas	+	+	+
8.	<i>Maitinimo paslaugos:</i>			
8.1.	ryšio su tiekėjais palaikymas ir administracinis valdymas	+	+	-
8.2.	maisto ir gėrimų bei įrangos, reikalingos jiems paruošti, saugojimas	+	+	-
8.3.	įrangos, reikalingos maistui ruošti, valymas	+	+	-
8.4.	įrangos, taip pat baro ir maisto atsargų paruošimas bei pateikimas	+	+	-

ANTŽEMINIŲ PASLAUGŲ SĄRAŠAS NR.2

NR.	ANTŽEMINĖS PASLAUGOS PAVADINIMAS	VNO	KUN	PLQ
1.	Paslaugos bagažui – bagažo tvarkymas rūšiavimo zonoje, bagažo rūšiavimas, parengimas skraidinti, pakrovimas į įrenginius ir iškrovimas iš įrenginių, skirtų jam vežti iš orlaivio į rūšiavimo zoną ir atvirkščiai, taip pat bagažo vežimas iš rūšiavimo zonos į atsiėmimo zoną	+	+	+
2.	Paslaugos kroviniams ir paštui – įvežamų, išvežamų arba tranzitinių krovinių ar pašto vežimas tarp terminalo ir orlaivio	+	+	+
3.	Ramos paslaugos:			
3.1.	atskridusio ir išskrendančio orlaivio lydėjimas ant žemės (su sąlyga, kad šios paslaugos neteikia oro eismo paslaugų teikimo tarnybos)	+	+	+
3.2.	pagalba statant orlaivį į aikštelę ir reikiamų įrenginių suteikimas (su sąlyga, kad šių paslaugų neteikia oro eismo paslaugų teikimo tarnybos)	+	+	+
3.3.	ryšys tarp orlaivio ir paslaugų teikėjo, esančio ant žemės (su sąlyga, kad šios paslaugos neteikia oro eismo paslaugų teikimo tarnybos)	+	+	-
3.4.	orlaivio pakrovimas ir iškrovimas, įskaitant reikiamų priemonių suteikimą ir eksploatavimą, taip pat įgulos bei keleivių vežimas tarp orlaivio ir terminalo, bagažo vežimas tarp orlaivio ir terminalo	+	+	+
3.5.	reikiamų priemonių orlaivio varikliui paleisti suteikimas ir eksploatavimas	+	+	-
3.6.	orlaivio traukimas atskridus ir išskrendant, taip pat reikiamos tam įrangos suteikimas ir eksploatavimas	+	+	-
3.7.	maisto produktų ir gėrimų vežimas, pakraunant juos į orlaivį ar iškraunant iš jo	+	+	+
4.	Aprūpinimas degalais ir tepalais:			
4.1.	degalų įpylimo ir išpylimo organizavimas ir vykdymas, įskaitant degalų laikymą ir atgabenamų degalų kiekybės ir kokybės kontrolę	+	+	+
4.2.	tepalų ir kitų skysčių įpylimas	+	+	-

PARAIŠKA DĖL ANTŽEMINIŲ PASLAUGŲ TEIKĖJO / SAVATEIKIO PATVIRTINIMO

[data]

Pareiškėjo duomenys	
Juridinio asmens pavadinimas (arba vardas, pavardė, jeigu pareiškėjas yra fizinis asmuo)	
Registruotos buveinės adresas	
Adresas korespondencijai, jei jis nesutampa su registruotos buveinės adresu	
Teikėjo / Savateikio elektroninio pašto adresas sąskaitų pateikimui	
Juridinio asmens kodas (asmens kodas, jeigu pareiškėjas yra fizinis asmuo)	
PVM mokėtojo kodas	
Banko pavadinimas ir jo registruotos buveinės adresas	
Banko atsiskaitomoji sąskaita	
Teiksimų antžeminių paslaugų rūšys (Nurodomi Sąlygų 1 priede išdėstytų antžeminių paslaugų numeriai)	
Teiksimų antžeminių paslaugų rūšys (Nurodomi Sąlygų 2 priede išdėstytų antžeminių paslaugų numeriai)	
Teiksimų antžeminių paslaugų teikimo pradžios data	
Numatoma antžeminių paslaugų teikimo pabaigos data	
Planuojamas personalo skaičius veiklos vykdymui	
Veiklos vykdymui reikalingų biuro/ gamybinės paskirties patalpų ploto poreikis	
Veiklai vykdyti planuojamų naudoti transporto priemonių bei įrangos sąrašas	
Per 12 mėn. planuojamas pateikti oro vežėjams degalų kiekis, išskaidant pagal degalų tipus (jei tokia veikla planuojama)	
Atsakingas asmuo (pareigos, vardas, pavardė, elektroninio pašto adresas)	
Pridedamų dokumentų sąrašas	Taip / Ne
Praėjusių finansinių metų audituotos (jeigu auditas atliktas) finansinės ataskaitos: pareiškėjo balansas, įskaitant pelno (nuostolio) ataskaitą, duomenys apie piniginius srautus; taip pat duomenys apie piniginius srautus einamaisiais finansiniais metais ir numatomi ateinančių vienerių metų finansiniai duomenys (jeigu pareiškėjas antžeminių paslaugų neteikė, pateikiamas verslo planas)	
Įmonės organizacinės struktūros schema su atsakingų asmenų kontaktais	
Įmonės aviacijos saugumo programa	

Veiklos vykdymo vadovas (<i>angl. Ground Operations Manual</i>)	
Keleivių aptarnavimo vadovas (<i>angl. Passenger Handling Manual</i>) jeigu aktualu	
Krovinių aptarnavimo vadovas (<i>angl. Cargo Handling Manual</i>) jeigu aktualu	
Patalpų nuomos sutartys (jei patalpos valdomos tuo pagrindu)	
Įrangos nuosavybės (registravimo) dokumentai ir įrangos sertifikatai atitinkantys aviacijos standartus (<i>angl. IATA Airport Handling Manual</i>)	
Civilinės atsakomybės draudimo liudijimo kopija	
Patvirtinimas, kad su darbuotojais yra sudarytos darbo sutartys	
Mokymų vadovas	
Įmonės įvykdytų mokymų žurnalas	
Saugos valdymo vadovas (<i>angl. Safety Management System</i>)	
Ekstremalių situacijų/ Avarinių priemonių valdymo planas (<i>angl. Emergency Response Plan</i>)	

Teikdami šią paraišką [nurodomas pareiškėjo pavadinimas] besąlygiškai įsipareigojame laikytis Antžeminių paslaugų teikimo VI Lietuvos oro uostų filialų valdomuose oro uostuose bendrųjų sąlygų ir mokėti visus su paslaugų teikimu susijusius Oro uostą valdančios įmonės nustatytus mokesčius ir patvirtiname, kad antžeminės paslaugos bus teikiamos vadovaujantis IATA Antžeminių paslaugų vadove (*angl. Ground Handling Manual*) pateikiamomis rekomendacijomis bei standartais.

[Teikiančio paraišką asmens pareigos]

[parašas]

[vardas, pavardė]

CENTRALIZUOTOS INFRASTRUKTŪROS MOKESČIŲ NUSTATYMO TVARKA

1. Vilniaus oro uosto centralizuotos infrastruktūros mokesčių nustatymo tvarka

- 1.1. Vilniaus oro uosto centralizuotą infrastruktūrą sudaro:
 - 1.1.1. Keleivių bagažo apdorojimo sistema;
 - 1.1.2. Keleivių įlaipinimo – išlaipinimo galerijos ir jų aptarnavimo paslaugos;
 - 1.1.3. Bendrojo naudojimo terminalo įrangos paketas, skirtas keleivių ir bagažo registracijai, duomenų saugojimui ir perdavimui (CUPPS), su susijusiomis techninėmis priemonėmis;
 - 1.1.4. Elektros energijos tiekimo orlaiviams įranga ir susijusios paslaugos;
 - 1.1.5. Aviacinių degalų infrastruktūra bei aviacinių degalų paslaugos.
- 1.2. Vilniaus oro uosto Centralizuotos infrastruktūros Mokesčių dydžiai (išskyrus aviacinių degalų infrastruktūros bei aviacinių degalų paslaugų mokesčių, kurio nustatymo tvarka reglamentuota 5 priede) yra apskaičiuojami pagal žemiau nurodytą formulę:

$$Mokestis = S + T + \frac{WACC \times LTV}{K},$$

kur:

S – Vilniaus oro uosto (VNO) sąnaudos, planuojamos kalendoriniais metais, kuriems nustatomas Mokestis, tenkančios apmokestinamos CI tarifo bazės vienetui (pvz. vienam keleiviui apskaičiuojant tarifą už naudojimąsi keleivių bagažo apdorojimo sistema ir pan.), EUR. Šias planuojamas sąnaudas sudaro su CI objektu susijusio VNO personalo išlaikymas, komunalinės paslaugos (išskyrus paslaugas, apmokamas pagal faktą), draudimas, atitinkamo centralizuotos infrastruktūros objekto ilgalaikio turto nusidėvėjimas, administracinės sąnaudos, kapitalo sąnaudos bei kitos susijusios sąnaudos;

T – per laikotarpį, apimantį praėjusių kalendorinių metų paskutinius šešis mėnesius ir einamųjų metų (t. y. metų, kuriais tvirtinamas Mokestis) pirmus šešis mėnesius (t. y. nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtina)), VNO faktiškai patirtų sąnaudų (įskaitant kapitalo kaštus), tenkančių apmokestinamos CI tarifo bazės vienetui, ir per atitinkamą laikotarpį (t. y. nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtina)) VNO pajamų, surinktų iš Mokesčio už naudojimąsi atitinkamu CI objektu, tenkančių apmokestinamos CI tarifo bazės vienetui, skirtumas. Tais atvejais, kai per laikotarpį nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtina) iš Mokesčio už naudojimąsi CI objektu gautos pajamos nepadengia atitinkamam CI objektui per analogišką laikotarpį tenkančių faktiškai patirtų sąnaudų, susidaręs sąnaudų ir pajamų skirtumas dengiamas didinant kitų metų Mokestį už atitinkamo CI objekto naudojimą. Lygiai taip pat, jei per laikotarpį nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtina) iš Mokesčio už naudojimąsi CI objektu gautos pajamos viršija atitinkamam CI objektui tenkančias faktiškai per analogišką laikotarpį patirtas sąnaudas, susidariusiu pajamų ir sąnaudų skirtumu mažinamas kitų metų Mokestis už atitinkamo CI objekto naudojimą;

WACC – vidutinė svertinė kapitalo kaina;

LTV – ilgalaikio turto likutinė vertė prognozuojamo periodo pradžioje, EUR;

K – planuojamas kiekis (pvz., aptarnautų orlaivių skaičius; galerijų panaudojimo keleivių įlaipinimui į orlaivį bei išlaipinimui iš jo skaičius; išvykstančių keleivių skaičius; bagažo vienetai) kalendoriniais metais, kuriems nustatomas Mokestis.

1.3. Vadovaujantis 1.2 punkte nurodyta formule skaičiuojami tarifai už naudojimąsi visais aukščiau nurodytais VNO įrenginiais (centralizuotos infrastruktūros objektais), išskyrus aiškiai Sąlygose numatytas išimtis.

1.4. Vadovaudamasi 1.2 punkte nurodyta formule LTOU kiekvienais metais perskaičiuoja Mokesčio dydį ir apie tai informuoja Teikėjus / Savateikius / Oro vežėjus. Mokesčio dydžiai tvirtinami generalinio direktoriaus įsakymu. Iki kol įsigalioja tvirtinami Mokesčiai galioja anksčiau nustatytas Mokesčio dydis.

2. Kauno oro uosto centralizuotos infrastruktūros mokesčių nustatymo tvarka

2.1. Kauno oro uosto centralizuotą infrastruktūrą sudaro:

2.1.1. Keleivių bagažo apdorojimo sistema;

2.1.2. Keleivių ir bagažo registravimo infrastruktūra;

2.1.3. Elektros energijos tiekimo orlaiviams įranga ir susijusios paslaugos;

2.2. Kauno oro uosto Centralizuotos infrastruktūros Mokesčio dydžiai yra apskaičiuojami pagal žemiau nurodytą formulę:

$$Mokestis = S + T + \frac{WACC \times LTV}{K}$$

kur:

S – Kauno oro uosto (KUN) sąnaudos, planuojamos kalendoriniais metais, kuriems nustatomas Mokestis, tenkančios apmokestinamos CI tarifo bazės vienetui (pvz., vienam keleiviui paskaičiuojant tarifus ir pan.), EUR. Šias planuojamas sąnaudas sudaro su CI objektu susijusio KUN personalo išlaikymas, komunalinės paslaugos (išskyrus paslaugas, apmokamas pagal faktą), draudimas, ilgalaikio turto priežiūros ir remonto sąnaudos, kapitalo sąnaudos bei kitos susijusios sąnaudos;

T – per laikotarpį, apimantį praėjusių kalendorinių metų paskutinius šešis mėnesius ir einamųjų metų (t. y. metų, kuriais tvirtinamas Mokestis) pirmus šešis mėnesius (t. y. nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtinai)), KUN faktiškai patirtų sąnaudų (įskaitant kapitalo kaštus), tenkančių apmokestinamos CI tarifo bazės vienetui, ir per atitinkamą laikotarpį (t. y. nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtinai)) KUN pajamų, surinktų iš Mokesčio už naudojimąsi atitinkamu CI objektu, tenkančių apmokestinamos CI tarifo bazės vienetui, skirtumas. Tais atvejais, kai per laikotarpį nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtinai) iš Mokesčio už naudojimąsi CI objektu gautos pajamos nepadengia atitinkamam CI objektui per analogišką laikotarpį tenkančių faktiškai patirtų sąnaudų, susidaręs sąnaudų ir pajamų skirtumas dengiamas didinant kitų metų Mokestį už atitinkamo CI objekto naudojimą. Lygiai taip pat, jei per laikotarpį nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtinai) iš Mokesčio už naudojimąsi CI objektu gautos pajamos viršija atitinkamam CI objektui tenkančias faktiškai per analogišką laikotarpį patirtas sąnaudas, susidariusiu pajamų ir sąnaudų skirtumu mažinamas kitų metų Mokestis už atitinkamo CI objekto naudojimą;

WACC – vidutinė svertinė kapitalo kaina;

LTV – ilgalaikio turto likutinė vertė prognozuojamo periodo pradžioje, EUR;

K – planuojamas kiekis (pvz., išvykstančių keleivių skaičius) kalendoriniais metais, kuriems nustatomas Mokestis.

2.3. Vadovaujantis 2.2 punkte nurodyta formule skaičiuojami tarifai už naudojimąsi visais aukščiau nurodytais Oro uosto įrenginiais (centralizuotos infrastruktūros objektais), išskyrus aiškiai Sąlygose numatytas išimtis.

2.4. Vadovaudamasi 2.2 punkte nurodyta formule, LTOU kiekvienais metais perskaičiuoja Mokesčio dydį ir apie tai informuoja Teikėjus / Savateikius / Oro vežėjus. Mokesčio dydžiai

tvirtinami generalinio direktoriaus įsakymu. Iki kol įsigalioja tvirtinami Mokesčiai galioja anksčiau nustatytas Mokesčio dydis.

3. Palangos oro uosto centralizuotos infrastruktūros mokesčių nustatymo tvarka

- 3.1. Palangos oro uosto centralizuotą infrastruktūrą sudaro:
 - 3.1.1. Keleivių bagažo apdorojimo sistema;
 - 3.1.2. Keleivių ir bagažo registravimo infrastruktūra;
 - 3.1.3. Aviacinių degalų infrastruktūra bei aviacinių degalų paslaugos.
- 3.2. Palangos oro uosto Centralizuotos infrastruktūros mokesčių dydžiai (išskyrus aviacinių degalų infrastruktūros bei aviacinių degalų paslaugų mokestį, kurio nustatymo tvarka reglamentuota 5 priede) yra apskaičiuojami pagal žemiau nurodytą formulę:

$$Mokestis = S + T + \frac{WACC \times LTV}{K}$$

kur:

S – Palangos oro uosto (PLQ) sąnaudos, planuojamos kalendoriniais metais, kuriems nustatomas Mokestis, tenkančios apmokestinamos CI tarifo bazės vienetui (pvz., vienam keleiviui paskaičiuojant tarifus ir pan.), EUR. Šias planuojamas sąnaudas sudaro su CI objektu susijusio PLQ personalo išlaikymas, komunalinės paslaugos (išskyrus paslaugas, apmokamas pagal faktą), draudimas, ilgalaikio turto priežiūros ir remonto sąnaudos, kapitalo sąnaudos bei kitos susijusios sąnaudos;

T – per laikotarpį, apimantį praėjusių kalendorinių metų paskutinius šešis mėnesius ir einamųjų metų (t. y. metų, kuriais tvirtinamas Mokestis) pirmus šešis mėnesius (t. y. nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtinai)), PLQ faktiškai patirtų sąnaudų (įskaitant kapitalo kaštus), tenkančių apmokestinamos CI tarifo bazės vienetui, ir per atitinkamą laikotarpį (t. y. nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtinai)) PLQ pajamų, surinktų iš Mokesčio už naudojimąsi atitinkamu CI objektu, tenkančių apmokestinamos CI tarifo bazės vienetui, skirtumas. Tais atvejais, kai per laikotarpį nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtinai) iš Mokesčio už naudojimąsi CI objektu gautos pajamos nepadengia atitinkamam CI objektui per analogišką laikotarpį tenkančių faktiškai patirtų sąnaudų, susidaręs sąnaudų ir pajamų skirtumas dengiamas didinant kitų metų Mokestį už atitinkamo CI objekto naudojimą. Lygiai taip pat, jei per laikotarpį nuo praėjusių metų nuo liepos iki einamųjų metų birželio mėnesio (imtinai) iš Mokesčio už naudojimąsi CI objektu gautos pajamos viršija atitinkamam CI objektui tenkančias faktiškai per analogišką laikotarpį patirtas sąnaudas, susidariusiu pajamų ir sąnaudų skirtumu mažinamas kitų metų Mokestis už atitinkamo CI objekto naudojimą;

WACC – vidutinė svertinė kapitalo kaina;

LTV – ilgalaikio turto likutinė vertė prognozuojamo periodo pradžioje, EUR;

K – planuojamas kiekis (pvz., išvykstančių keleivių skaičius) kalendoriniais metais, kuriems nustatomas Mokestis.

- 3.3. Vadovaujantis 3.2 punkte nurodyta formule skaičiuojami tarifai už naudojimąsi visais aukščiau nurodytais Oro uosto įrenginiais (centralizuotos infrastruktūros objektais), išskyrus aiškiai Sąlygose numatytas išimtis.
- 3.4. Vadovaudamasi 3.2 punkte nurodyta formule LTOU kiekvienais metais perskaičiuoja Mokesčio dydį ir apie tai informuoja Teikėjus / Savateikius / Oro vežėjus. Mokesčio dydžiai tvirtinami generalinio direktoriaus įsakymu. Iki kol įsigalioja tvirtinami Mokesčiai galioja anksčiau nustatytas Mokesčio dydis.

PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO IR PALANGOS ORO UOSTO AVIACINIŲ DEGALŲ INFRASTRUKTŪROS (ADI)

Šiame Sąlygų priede nurodytos nuostatos ir sąlygos papildomai taikomos Teikėjams / Savateikiams, naudojantiems ADI.

Atsižvelgiant į tai, kad Valstybės materialiojo turto nuomos sutarties (toliau – **ADI nuomos sutartis**) pagrindu nuomos pagrindais ADI perduodama Oro uoste veikiančiam antžeminių paslaugų Teikėjui (toliau – Operatorius), visos šio Sąlygų priedo nuostatos, turi būti suprantamos ir aiškinamos kaip šias teises ir pareigas numatančios Operatoriui (kiek tai yra susiję su VNO/PLQ ADI naudojimu).

Šio priedo sąlygų įgyvendinimo tikslais Operatorius turi ir Sąlygų 9.9, 9.12-9.15, 10.1 (išskyrus teisę vienašališkai nustatyti Mokesčio dydį), 10.4.1, 15.1-15.5 punktuose numatytas teises ir pareigas.

Teikėjai / Savateikiai, pageidaujantys naudotis VNO/PLQ ADI, sutartis dėl ADI naudojimo sąlygų sudaro su Operatoriumi.

1. SPECIALIOSIOS SĄVOKOS

Šiame Sąlygų priede papildomai vartojamos sąvokos, rašomos iš didžiosios raidės, turi toliau nurodytą reikšmę, nebent būtų aiškiai numatyta kitaip:

ADI / ADCI

Aviacinių degalų infrastruktūra: Oro uosto infrastruktūros dalis, skirta reaktyvinių degalų priėmimui, saugojimui, laikomų reaktyvinių degalų apskaitai ir mokesčių deklaravimui, reaktyvinių degalų kokybės kontrolei ir išdavimui į degalų pylimo automobilius, apimanti:

Aviacinių degalų saugyklos įrangą, įskaitant, bet neapsiribojant, reaktyvinių degalų priėmimo iš geležinkelio cisternų įrenginius, priėmimo filtravimo įrangą, aviacinių degalų saugojimo talpyklas, išdavimo filtravimo įrangą, siurblinę ir vamzdynus, apskaitos ir kitą susijusią įrangą, bei

Aviacinių degalų paslaugas, kurias sudaro Aviacinių degalų saugyklos įrangos aptarnavimas ir reaktyvinių degalų priėmimo, saugojimo, apskaitos bei mokesčių deklaravimo, kokybės kontrolės ir išdavimo paslaugos.

Atsarginis kiekis

minimalus Operatoriaus nustatyto dydžio reaktyvinių degalų kiekis, kurį Teikėjas / Savateikis privalo pateikti saugoti ir išlaikyti Aviacinių degalų saugyklos įrangoje visu Sutarties galiojimo laikotarpiu.

Maksimalus kiekis

maksimalus reaktyvinių degalų kiekis, kurį Teikėjas / Savateikis turi teisę pateikti į aviacinių degalų saugojimo talpyklas ir į kurį įskaičiuojami Teikėjo / Savateikio anksčiau pateikti ir aviacinių degalų saugojimo talpyklose saugomi reaktyviniai degalai.

2. OPERATORIAUS TEISĖS IR PAREIGOS

2.1. Operatorius:

2.1.1. Suteikia Teikėjui / Savateikiui Aviacinių degalų saugyklos įrangą iš anksto numatyto reaktyvinių degalų kiekio priėmimui, laikymui ir išdavimui, su sąlyga, kad Teikėjas / Savateikis laikosi šiose Sąlygose numatytų reikalavimų ir jo perduodami reaktyviniai degalai atitinka šiose Sąlygose nurodytas technines charakteristikas.

2.1.2. Sąlygose numatytomis sąlygomis ir tvarka teikia Teikėjui / Savateikiui toliau nurodytas Aviacinių degalų paslaugas:

2.1.2.1. reaktyvinių degalų priėmimas iš geležinkelio cisternų (perpumpavimas į talpyklas);

2.1.2.2. reaktyvinių degalų priėmimo kontrolė;

2.1.2.3. reaktyvinių degalų saugojimas, apskaita ir mokesčių deklaravimas;

2.1.2.4. reaktyvinių degalų sandėliavimo kontrolė;

2.1.2.5. reaktyvinių degalų išdavimas Teikėjui / Savateikiui į degalų pylimo automobilis.

2.1.3. Užtikrina reaktyvinių degalų kokybišką laikymą, o pablogėjus reaktyvinių degalų kokybei, raštu praneša apie tai Teikėjui / Savateikiui.

2.1.4. Leidžia kiekvieno mėnesio pirmą darbo dieną Teikėjo / Savateikio darbuotojams, dalyvaujant Operatoriaus darbuotojui, sutikrinti reaktyvinių degalų likučius.

2.1.5. Reaktyvinius degalus į degalų pylimo automobilis išduoda tik pagal Operatoriaus nustatytos formos važtaraščius, pateikiant tiekėjo (gamintojo) degalų kokybės pažymėjimus ir Oro uosto kokybės kontrolinio patikrinimo pažymą;

2.1.6. Užtikrina, kad išduodamų į degalų pylimo automobilis reaktyvinių degalų kokybė atitiktų standarto ASTM D 1655 nustatytus kokybės parametrus.

2.2. Reaktyvinių degalų praradimo, žalos, užteršimo, kokybės pablogėjimo ir kiekio atsitiktinio sumažėjimo rizika Operatoriui tenka tik laikotarpiu nuo reaktyvinių degalų priėmimo saugoti į Aviacinių degalų saugyklos įrangą momento (t.y. kai reaktyviniai degalai pereina ADI jungtį) iki reaktyvinių degalų išdavimo iš Aviacinių degalų saugyklos įrangos momento (t.y. kai reaktyviniai degalai praeina žarnų jungtį degalus gaunančiame degalų pylimo automobilyje).

2.3. Operatorius turi teisę savo nuožiūra suteikti teisę naudotis ADI kitiems asmenims, dėl ko iš Teikėjo / Savateikio priimti saugoti reaktyviniai degalai gali susimaišyti su kitų asmenų perduotais saugoti tos pačios rūšies ir kokybės degalais, taip pat išduoti saugomus reaktyvinius degalus kitiems asmenims. Operatorius išlaiko ir išduoda Teikėjui / Savateikiui ne mažesnę ir ne blogesnę kokybę nei Teikėjo / Savateikio perduotą degalų kiekį, išskyrus Atsarginį kiekį.

3. TEIKĖJO / SAVATEIKIO TEISĖS IR PAREIGOS

3.1. Teikėjas, be kitų Sąlygose numatytų pareigų, privalo:

3.1.1. pateikti Operatoriui saugoti iš anksto suderintais terminais suderintą kiekį reaktyvinių degalų, atitinkančių šiose Sąlygose nurodytus reikalavimus;

3.1.2. pateikti Operatoriui ir visą ADI naudojimo laikotarpį išlaikyti nurodytą reaktyvinių degalų Atsarginį kiekį;

3.1.3. mokėti reaktyvinių degalų akcizo mokestį Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;

3.1.4. savo rizika, lėšomis ir atsakomybe užtikrinti reaktyvinių degalų gavimo kiekio ir kokybės kontrolę bei reaktyvinių degalų kokybės aerodrominę kontrolę.

3.2. Teikėjo / Savateikio teikiami saugoti reaktyviniai degalai privalo atitikti ASTM D 1655 standartą. Operatorius turi teisę atsisakyti priimti reaktyvinius degalus, apie tai informuodamas Teikėją / Savateikį raštu, jei jie neatitinka numatytų techninių charakteristikų ir standartų arba nepateikti tinkamai įforminti jų priėmimui reikalingi dokumentai.

3.3. Teikėjui / Savateikiui nustatytas Maksimalus kiekis nurodomas atskirame Teikėjo / Savateikio ir Operatoriaus susitarime. Operatoriaus nuožiūra vienašališkai Maksimalus kiekis gali būti sumažintas, apie tai pranešant Teikėjui / Savateikiui ne vėliau kaip prieš 15 kalendorinių dienų, jei pasikeičia bendras Teikėjų / Savateikių, naudojančių ADI, skaičius ir (ar) yra kitų pagrįstų priežasčių. Dėl tų pačių priežasčių Teikėjo / Savateikio prašymu Maksimalus kiekis gali būti padidintas.

- 3.4. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad visu numatytu ADI naudojimo laikotarpiu Teikėjo / Savateikio pateiktas saugoti Atsarginis kiekis būtų ne mažesnis nei nurodytas Operatoriaus ir Teikėjo / Savateikio susitarime. Operatoriaus nuožiūra vienašališkai Atsarginis kiekis gali būti sumažintas ar padidintas, apie tai pranešant Teikėjui / Savateikiui raštu ne vėliau kaip prieš 15 kalendorinių dienų, jei pasikeičia bendras Teikėjų / Savateikių, naudojančių ADI, skaičius ir (ar) yra kitų pagrindų priežasčių.
- 3.5. Jei vykdant Teikėjo / Savateikio nurodymą išduoti reaktyvinius degalus į degalų pylimo automobilį, Teikėjo / Savateikio pateiktų reaktyvinių degalų kiekis ADI taptų mažesnis už Atsarginį kiekį, Operatorius turi teisę neišduoti Teikėjui / Savateikiui tos reaktyvinių degalų dalies, kuri būtina Atsarginiam kiekiui išlaikyti.
- 3.6. Jei ADI saugomas Teikėjo / Savateikio pateiktų reaktyvinių degalų kiekis dėl bet kokių priežasčių tampa mažesnis už Atsarginį kiekį arba Operatorius nustato Teikėjui / Savateikiui didesnę privalomą Atsarginį kiekį, Teikėjas / Savateikis turi nedelsiant įsigyti ir pateikti Operatoriui saugoti trūkstamą Atsarginio kiekio dalį. Jei reaktyvinių degalų trūkumas atsirado dėl priežasčių, už kurias atsako Teikėjas / Savateikis, Teikėjas / Savateikis privalo atlyginti LTOU patirtus nuostolius. Jei reaktyvinių degalų trūkumas atsirado dėl priežasčių, už kurias atsako Operatorius, Operatorius turi atlyginti Teikėjui / Savateikis pagrįstas trūkstamo reaktyvinių degalų kiekio įsigijimo išlaidas.
- 3.7. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad jo Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas, numatytas Sąlygų bendrojoje dalyje, apimtų aviacinių degalų kokybės bei degalų užpylimo rizikos draudimą.
- 3.8. Teikėjas / Savateikis privalo laiku mokėti mokestį už naudojamą ADI.

4. DEGALŲ PRIĖMIMO IR IŠDAVIMO TVARKA

- 4.1. Teikėjas / Savateikis privalo atlikti toliau nurodytus veiksmus, susijusius su reaktyvinių degalų pateikimu:
 - 4.1.1. likus ne mažiau kaip 5 kalendorinėms dienoms iki kiekvieno kalendorinio mėnesio pradžios raštu pateikti Operatoriui informaciją apie ateinančią kalendorinį mėnesį planuojamų pristatyti degalų kiekius ir pristatymo datas bei planuojamų atsiimti degalų kiekius ir atsiėmimo datas;
 - 4.1.2. prieš 5 kalendorines dienas iki reaktyvinių degalų pristatymo dienos informuoti Operatorių apie šių degalų kiekį, technines charakteristikas ir pristatymo laiką;
 - 4.1.3. sutartu laiku pristatyti reaktyvinius degalus į Aviacinių degalų saugyklos įrangą kartu su tinkamai įformintais jų priėmimui reikalingais ir tinkamai įformintais siuntos gabenimo dokumentais;
 - 4.1.4. patikrinti geležinkelio cisternose tiekėjo pristatytų reaktyvinių degalų vizualią išvaizdą ir neužterštumą mechaninėmis priemaišomis, vandeniu, ledo kristalais ar šerkšnu;
 - 4.1.5. patikrinti reaktyvinių degalų pripylimo aukštį cisternose;
 - 4.1.6. nustatyti gautų reaktyvinių degalų tankį;
 - 4.1.7. pagal geležinkelio cisternų kalibravimo lenteles nustatyti faktinį kiekį litrais ir faktinį kiekį litrais prie +15°C bei faktinį kiekį kilogramais pagal degalų temperatūrą priėmimo metu.
- 4.2. Teikėjui / Savateikiui informavus apie reaktyvinių degalų pristatymą, kaip numatyta šio skyriaus 4.1.2 punkte, laikoma, kad Teikėjo / Savateikio nurodytas degalų kiekis ir kitos pristatymo sąlygos yra suderintos, jei Operatorius tai patvirtina raštu arba neinformuoja Teikėjo per 5 kalendorines dienas. Operatoriui nepatvirtinus reaktyvinių degalų kiekio ar kitų pristatymo sąlygų, reaktyviniai degalai gali būti pristatomi tik Operatoriaus ir Teikėjo / Savateikio atskirai suderintomis sąlygomis.
- 4.3. Teikėjui / Savateikiui atliekant šio skyriaus 4.1.4 – 4.1.7 punktuose numatytus veiksmus, dalyvauja Operatoriaus atstovas. Jei atlikus šiame punkte numatytus veiksmus nustatoma, kad priimti saugoti reaktyviniai degalai atitinka ASTM D 1655 standartą ir įvykdyti kiti Sąlygose numatyti reikalavimai, Operatorius įsipareigoja priimti saugoti faktiškai nustatytą reaktyvinių degalų kiekį. Jeigu Teikėjas / Savateikiui prieš pristatydamas reaktyvinius degalus neįvykdo bent vieno iš šio skyriaus 4.1.1 – 4.1.7 punktuose numatytų reikalavimų ar juos įvykdo netinkamai, taip pat jei reaktyviniai degalai neatitinka nurodyto kokybės standarto, Operatorius turi teisę šių degalų nepriimti. Operatorius taip pat turi teisę atsisakyti priimti reaktyvinius degalus kitais šiose Sąlygose ar atskiruose susitarimuose numatytais pagrindais.

- 4.4. Geležinkelio cisternoms leidžiama įvažiuoti į Oro uosto ADI teritoriją tik Teikėjui / Savateikiui pateikus Operatoriaus atsakingiems darbuotojams reaktyvinių degalų priėmimui reikiamus ir tinkamai įformintus siuntos gabenimo ir kitus reikiamus dokumentus.
- 4.5. Perduodamas saugoti reaktyvinius degalus, Teikėjas / Savateikis privalo pateikti Operatoriaus darbuotojams degalų priėmimo aktą, kurį pasirašo Operatoriaus ir Teikėjo / Savateikio atstovai, gamyklos gamintojos išduotą reaktyvinių degalų kokybės pažymėjimą, administracinį lydraštį.
- 4.6. Degalus išpylus iš cisternų, degalų savininkas nedelsdamas užplombuoja jas savo plombomis ir praneša Kirtimų geležinkelio stoties dispečerinei bei kreipiasi į Operatorių leidimo cisternoms išgabenti.
- 4.7. Operatoriui iš anksto raštu pranešus, Teikėjas / Savateikis privalo saugomų reaktyvinių degalų kiekį laikinai Operatoriaus nurodytu laikotarpiu sumažinti tiek, kiek tai bus reikalinga periodinei aviacinių degalų saugojimo talpyklų inspekcijai ar valymui atlikti ar kitais pagrįstais tikslais.
- 4.8. Reaktyviniai degalai išduodami į degalų pylimo automobilius tik Teikėjui / Savateikiui pateikus Operatoriui visus reikalingus dokumentus ir tik tokiam kiekiui, kokiam Operatoriui yra pateiktas degalų tiekimo į orlaivį važtaraštis ar kitoks degalų sunaudojimą patvirtinantis dokumentas (pvz., utilizavimo aktas) ir vadovaujantis IATA Jungtinės inspektavimo grupės (angl. IATA Joint Inspection Group) patvirtintais dokumentais, įskaitant Rekomendacijomis dėl aviacinių degalų kokybės kontrolės ir operacijų procedūrų Jungtiniams oro uostų sandėliams (angl. Guidelines for Aviation Fuel Quality Control and Operating Procedures For Joint Airport Depots, JIG 2), bei kitais galiojančiais teisės aktais ir LTOU vidaus dokumentais.
- 4.9. Prieš pirmą kiekvienos dienos užpylimą degalais Teikėjas / Savateikis, dalyvaujant Operatoriaus atsakingam darbuotojui, paima degalų mėginį tiekimo linijoje po filtro, ir patikrina ar jame nėra vandens, mechaninių priemaišų, ledo kristalų ar šerkšno. Po patikrinimo mėginys supilamas į ADI nuosėdų surinkimo drenažinę aviacinių degalų saugojimo talpyklą.
- 4.10. Teikėjui / Savateikiui aptikus klaidą degalų pakrovimo į orlaivius važtaraštyje, klaida visuose važtaraščio egzemplioriuose ištaisoma bei pasirašoma klaidos taisymą atlikusio asmens ir apie tai nedelsiant žodžiu pranešama Operatoriaus atsakingam darbuotojui.
- 4.11. ADI darbo laiką (savaitės dienas ir valandas), t.y. kuriuo laiku reaktyviniai degalai gali būti priimami ir išduodami, savo nuožiūra nustato Operatorius bei informuoja apie tai Teikėją / Savateikį.

5. ADI NAUDOJIMO APRIBOJIMAI

- 5.1. Papildomai prie kitų Sąlygose numatytų atvejų, Operatorius turi teisę vienašališkai apriboti ar uždrausti Teikėjui / Savateikiui naudotis ADI, raštu įspėjus Teikėją / Savateikį prieš 15 kalendorinių dienų, jei Teikėjas / Savateikis neišlaiko Atsarginio kiekio ir (arba) sistemingai (daugiau nei du kartus per 12 mėnesių) pateikia reaktyvinį kurą, neatitinkantį Operatoriaus ir Teikėjo / Savateikio sutarties reikalavimų ar šių Sąlygų arba nesilaikydamas iš anksto suderinto pateikimo laiko ir (ar) kiekių.

6. MOKESČIO NUSTATYMO IR TVIRTINIMO SĄLYGOS

- 6.1. Vilniaus oro uosto / Palangos oro uosto aviacinių degalų centralizuota infrastruktūra (ADCI) – tai Vilniaus oro uosto / Palangos oro uosto teritorijoje esanti, VĮ Lietuvos oro uostų patikėjimo teise valdoma infrastruktūra, skirta aviacinių degalų priėmimui, saugojimui ir išdavimui. ADCI LTOU sprendimu gali būti išnuojama Operatoriui, kuris įsipareigoja vykdyti aviacinių degalų priėmimo, saugojimo ir išdavimo bei su tuo susijusią administracinę veiklą (toliau – Veikla) ir turi teisę už teikiamas paslaugas rinkti ADCI mokesť (toliau – Mokestis), kurio apskaičiavimo bei tvirtinimo tvarka aprašoma žemiau.
- 6.2. Į ADCI Mokesčio skaičiavimą įtraukiamos tik tiesiogiai su ADCI teikiamomis paslaugomis ir Veikla susijusios Operatoriaus išlaidos.
- 6.3. ADCI Mokesčio dydis yra apskaičiuojamas pagal žemiau nurodytą formulę:

$$Mokestis = \frac{S + T}{K}$$

kur:

S – visos su ADCI ir Veikla tiesiogiai susijusios Operatoriaus išlaidos, planuojamos kalendoriniais metais, kuriems nustatomas Mokestis.

Priskiriamų išlaidų grupės ir detalizacija:

Nr.	Išlaidos	Išlaidų aprašymas/detalizacija	Išlaidų apskaičiavimo, duomenų apie išlaidas teikimo tvarka
1.	Ilgalaikio materialiojo turto (kilnojamojo ir nekilnojamojo) nusidėvėjimas	Sukurto naujo materialiojo turto ADCI operavimo laikotarpiu nusidėvėjimas per metus.	Apskaičiuoja LTOU, įvertindamas naujai sukurto turto vertę ir likusį Operatoriaus Veiklos terminą
2.	Turto draudimas	Operatoriui Valstybės materialiojo turto nuomos sutartimi išnuomoto ADCI kilnojamojo ir nekilnojamojo turto draudimo išlaidos.	Duomenis iš draudimo bendrovės gauna Operatorius ir pateikia juos LTOU
3.	Civilinės atsakomybės draudimas	Operatoriaus Veiklos civilinės atsakomybės draudimo išlaidos.	Duomenis iš draudimo bendrovės gauna Operatorius ir pateikia juos LTOU
4.	Operatoriaus perkamos paslaugos, reikalingos ADCI veiklos užtikrinimui	Operatoriaus perkamų paslaugų, reikalingų ADCI veiklos užtikrinimui, išlaidos, įskaitant, bet neapsiribojant, teritorijos apsaugos, laboratorinių tyrimų, teritorijos priežiūros paslaugas.	Duomenis iš atitinkamų paslaugų Teikėjų gauna Operatorius ir pateikia juos LTOU
5.	ADCI remonto ir techninio aptarnavimo išlaidos	Medžiagos ir atsargos, transporto, įrangos eksploatacijos ir remonto išlaidos, patalpų eksploatacija.	Duomenis gauna Operatorius ir pateikia juos LTOU
6.	ADCI turto nuoma (fiksuota dalis)	ADCI esančio kilnojamojo ir nekilnojamojo turto nuomos mokesčio fiksuota dalis.	Numatyta ADCI nuomos sutartyje tarp LTOU ir Operatoriaus
7.	ADCI turto nuoma (kintama dalis)	ADCI esančio kilnojamojo ir nekilnojamojo turto nuomos mokesčio kintama dalis, apskaičiuojama už kiekvieną iš ADCI išduotą degalų toną.	Numatyta ADCI nuomos sutartyje tarp LTOU ir Operatoriaus
8.	Žemės nuoma	ADCI priskirto žemės sklypo nuomos mokestis.	Numatytas Žemės nuomos sutartyje tarp LTOU ir Operatoriaus
9.	Transporto ir įrangos nuoma	Transporto ir įrangos, naudojamų ADCI veikloje, nuomos išlaidos	Duomenis gauna Operatorius ir pateikia juos LTOU
10.	Administracinės išlaidos	Kanceliarinių prekių įsigijimo, ryšių, IT, mokymų, komandiruočių ir su tuo susijusios išlaidos, bet ne daugiau kaip 5% nuo visų suplanuotų išlaidų (S), neįtraukiant šios lentelės 1	Duomenis gauna Operatorius ir pateikia juos LTOU

		eilutėje nurodytų nusidėvėjimo sąnaudų („1. Ilgalaikio materialiojo turto (kilnojamojo ir nekilnojamojo) nusidėvėjimas“).	
11.	Išlaidos, susijusios su komunalinėmis paslaugomis	Vanduo, elektra, šildymas, pastatų, įrangos ir degalų bazės teritorijos valymas, buitinių atliekų tvarkymas.	Duomenis iš atitinkamų paslaugų Teikėjų gauna Operatorius ir pateikia juos LTOU
12.	Darbo užmokesčio (DU) išlaidos	Darbuotojų, tiesiogiai susijusių su degalų priėmimu, saugojimu ir išdavimu iš stacionarių talpyklų, DU išlaidos.	Duomenis gauna Operatorius ir pateikia juos LTOU
13.	Valdymo mokestis	Operatoriaus valdymo mokestis.	Valdymo mokestis skaičiuojamas tokia pačia tvarka, kaip „7. ADCI turto nuoma (kintama dalis)“ ir negali būti didesnis, t.y. gali būti mažesnis arba lygus ADCI nuomos sutartyje numatytai kintamai nuomos mokesčio daliai.

T – per laikotarpį nuo ADCI nuomos pradžios iki einamųjų metų, kuriais skaičiuojamas Mokestis, Operatoriaus faktiškai patirtų ir prognozuojamų išlaidų iki einamųjų metų (paskutiniais metais – iki nuomos laikotarpio) pabaigos bei Operatoriaus per Mokestį faktiškai surinktų ir prognozuojamų pajamų, per minėtą laikotarpį skirtumas;

K – planuojamas išduoti degalų kiekis tonomis kalendoriniais metais, kuriems nustatomas Mokestis.

- 6.4. Į Operatoriaus išlaidas **negali būti įskaičiuota**, įskaitant, bet neapsiribojant: darbuotojų, vykdančių degalų tiekimo į orlaivius DU išlaidos, kitos su degalų tiekimu į orlaivius susijusios išlaidos, degalų tiekimo ar kt. ne su ADCI veikloje naudojamo transporto nuoma ir / arba nusidėvėjimu susijusios išlaidos bei kitos panašios, tiesiogiai su degalų saugojimo infrastruktūros valdymu nesusijusios išlaidos. Operatoriui pateikiant duomenis dėl šio ar analogiško pobūdžio išlaidų, ar kitų, šiame priede nenumatytų išlaidų, LTOU turi teisę Mokesčio netvirtinti. Taip pat LTOU turi teisę Mokesčio netvirtinti, jei Operatorius negali pagrįsti išlaidų, arba kyla abejonių pateikiamų duomenų patikimumu.
- 6.5. Vadovaujantis aukščiau išdėstytais punktais, Operatorius kiekvienais metais ne vėliau kaip iki birželio mėnesio 30 dienos perskaičiuoja Mokestį, teikia jį LTOU peržiūrai ir tvirtinimui bei apie tai informuoja Teikėjus / Savateikius. Mokesčio dydis tvirtinamas LTOU generalinio direktoriaus įsakymu ir įsigalioja nuo kitų kalendorinių metų sausio 1 dienos. Kol įsigalioja naujas Mokestis, galioja anksčiau patvirtintas Mokesčio dydis.

7. MOKESČIAI IR ATSISKAITYMAS

- 7.1. Mokestis už naudojimąsi ADI skaičiuojamas už kiekvieną iš Aviacinių degalų saugyklos įrangos Teikėjui / savateikiui išduotų reaktyvinių degalų metrinę toną.
- 7.2. Jei Teikėjas / Savateikis ilgiau kaip 15 kalendorinių dienų vėluoja sumokėti visą ar dalį Mokesčio už naudojimąsi ADI, Operatorius turi teisę sulaikyti Teikėjo / Savateikio pateiktus reaktyvinius degalus, raštu įspėjęs apie tai Teikėją / Savateikį.

PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO CUPPS SISTEMOS

Šiame Sąlygų priede nurodytos nuostatos ir sąlygos papildomai taikomos Teikėjams / Savateikiams, naudojantiems CUPPS.

1. SAŲOKOS

Šiame Sąlygų priede papildomai vartojamos sąvokos, rašomos iš didžiosios raidės, turi toliau nurodytą reikšmę, nebent būtų aiškiai numatyta kitaip.

Atstatomoji techninė priežiūra	Tinkamai identifikuotų Sutrikimų (klaidų) šalinimas arba atitaisymas ir, atsižvelgiant į situaciją, tinkamos darbinės aplinkos plėtojimas ir įdiegimas CUPPS sistemos prieinamumui palaikyti.
Automatinė keleivių skaičiavimo sistema	Oro uosto naudojama sistema, skirta automatinio būdu fiksuoti išskrendančių keleivių skaičių.
CUPPS darbo vieta	Keleivių aptarnavimo terminale ir įlaipinimo zonose (keleivių įlaipinimo vartuose) esantys keleivių / transferinių keleivių registracijos stalai, stovai, juose įrengti asmeniniai kompiuteriai kartu su susijusiais periferiniais įrenginiais ir periferiniuose įrenginiuose esančia programine įranga (angl. <i>firmware</i>), esantys CUPPS sistemos dalimi.
CUPPS programa	Sistemos tiekėjui ir (arba) jo licencijos davėjui priklausanti programinė įranga, kurią pagal licenciją Oro uostas naudoja CUPPS sistemai teikti, kuri gali būti reguliariai modifikuojama ir (ar) atnaujinama Oro uosto nuožiūra ir (ar) pagal susitarimą su Sistemos tiekėju.
CUPPS sistema	Bendrojo naudojimo terminalo įrangos (programinės, kompiuterinės įrangos ir susijusių techninių priemonių) paketas, skirtas keleivių ir bagažo registracijai, duomenų saugojimui ir perdavimui (angl. <i>Common Use Passenger Processing System</i>)
Darbo laikas	Laikas kiekvieną dieną nuo 7.00 val. iki 19.00 val. Darbo laikas gali būti peržiūrimas ir pakeičiamas LTOU nuožiūra, atsižvelgiant į sezoninius pasikeitimus. Apie Darbo laiko pasikeitimus Oro uostas iš anksto informuoja Teikėjus / Savateikius raštu arba paskelbdamas viešai Oro uosto internetiniame tinklalapyje ar kitaip.
Nedarbo laikas	Laikas, kuris nepatenka į Darbo laiką.
Paslaugos atstatymo laikas	Maksimalus siektinas laikas, per kurį pašalinamas Sutrikimas. Šis laikas matuojamas kaip laikas nuo momento, kai pranešimą apie Sutrikimą gauna Oro uosto Atsakingas asmuo, iki CUPPS sistemos veikimo atstatymo.
Profilaktinė techninė priežiūra	Bet kokie pagrįsti veiksmai, reikalingi Sutrikimams pašalinti, tarp jų derinimo ir valdymo veiksmai, Sistemos įrangos (pvz., CUPPS darbo vietų ir periferinių įrenginių)

valymas, reguliavimas ir kalibravimas, siekiant užtikrinti CUPPS sistemos patikimumą ir prieinamumą.

Sistemos tiekėjas

JSC RESA Airport Data Systems – sutarties su LTOU pagrindu veikiantis juridinis asmuo, kuris sukūrė, įdiegė, prižiūri ir palaiko CUPPS programą bei atlieka CUPPS programos modifikacijas.

Sutrikimas

Sistemos būsena, kuri funkciškai ar techniškai sutrikdo CUPPS sistemos prieinamumą.

Taikomoji programa

Teikėjo / Savateikio pagal sutartį su TPPT arba Oro vežėju naudojama kompiuterinė taikomoji programa, prisijungianti prie CUPPS sistemos ir leidžianti atlikti keleivių registraciją išvykimų kontrolės sistemose, taip pat Oro vežėjų pagrindinių sistemų taikomosios programos (pvz., Oro vežėjų emuliatoriai).

Techniniai reikalavimai

Teikėjui/ Savateikiui pateikiami CUPPS sistemos techniniai reikalavimai, kuriuos nustato Sistemos tiekėjas ir kuriais privalo vadovautis Teikėjas / Savateikis, naudodamasis CUPPS sistema, su vėlesniais jų pakeitimais bei papildymais.

TPPT

Taikomųjų programų licencijos davėjas, taip pat paslaugos Teikėjas / Savateikis, t. y. bet koks asmuo, teikiantis Teikėjams / Savateikiams / Oro vežėjams Taikomųjų programų diegimo bei priežiūros paslaugas Oro uoste.

Vartotojo instrukcijos

Teikėjui / Savateikiui pateikiamos CUPPS eksploatavimo procedūros ir instrukcijos, kuriomis privalo vadovautis Teikėjas / Savateikis, naudodamasis CUPPS sistema, su vėlesniais pakeitimais bei papildymais.

2. CUPPS SISTEMOS NAUDOJIMO APIMTIS

- 2.1. CUPPS sistema yra visų CUPPS sistemos Teikėjų / Savateikių bendro naudojimosi objektas: kiekvienam Teikėjui / Savateikiui CUPPS sistema yra suteikiama naudotis remiantis Teikėjo / Savateikio pateiktu prašymu ir su Oro uostu suderinta CUPPS sistemos naudojimo apimtimi.
- 2.2. Išimtiniais atvejais Teikėjas / Savateikis ir Oro uostas gali sudaryti atskirą rašytinį susitarimą dėl Teikėjui / Savateikiui paskirtosios CUPPS darbo vietos suteikimo Teikėjo / Savateikio bei Oro uosto atskirai suderintomis sąlygomis. Paskirtosios darbo vietos suteikimas yra papildoma paslauga, kuri neįtraukta į Mokestį ir yra apmokama atskirai.
- 2.3. Teikėjas / Savateikis pateikia Oro uostui kitos paros Teikėjo / Savateikio aptarnaujamų skrydžių tvarkaraštį, vadovaujantis Oro uosto taisyklėmis. Oro uostui gavus kitos paros skrydžių tvarkaraštį, suderinamas Teikėjui / Savateikiui suteikiamų CUPPS darbo vietų skaičius bei vieta. CUPPS sistemos panaudojimas su Teikėju / Savateikiu nesukuria Oro uostui teisinės pareigos garantuoti Teikėjui / Savateikiui suderintų CUPPS darbo vietų suteikimą, jeigu dėl objektyvių priežasčių Oro uosto techninės ar organizacinės galimybės suteikti suderintas CUPPS darbo vietas, įskaitant jų kiekį, vėliau pasikeičia.
- 2.4. Esant svarbių organizacinių ir techninių priežasčių, Oro uostas turi teisę bet kuriuo metu koreguoti CUPPS darbo vietų naudojimo laiką, Teikėjui / Savateikiui suteikiamų CUPPS darbo vietų skaičių ir vietą, apie tai nedelsiant informuodamas Teikėją / Savateikį raštu ir (ar) žodžiu.
- 2.5. Teikėjas / Savateikis tuo pačiu metu gali naudoti vieną CUPPS darbo vietą kelių skrydžių aptarnavimui.
- 2.6. Pabaigęs naudoti CUPPS darbo vietą, Teikėjas / Savateikis privalo visiškai ją atlaisvinti,

kad ja galėtų tinkamai pasinaudoti kitas Teikėjas / Savateikis

- 2.7. Oro uostas suteikia Teikėjui / Savateikiui tik šias CUPPS darbo vietose naudojamas eksploatacines medžiagas: rašalines juosteles ir spausdintuvų galvutes. Kitomis eksploatacinėmis medžiagomis bei priemonėmis savo lėšomis ir rizika privalo pasirūpinti pats Teikėjas / Savateikis.

3. TAIKOMOSIOS PROGRAMOS IR TPPT

- 3.1. Šios Sąlygos netaikomos Taikomosioms programoms bei su jomis susijusioms paslaugoms, kurias TPPT teikia atitinkamiems Teikėjams / Savateikiams ir (ar) Oro vežėjams. Tokios Taikomosios programos, jų licencijos, su Taikomosiomis programomis susijusios paslaugos, įskaitant, bet neapsiribojant, jų diegimą, atnaujinimus, priežiūrą, aptarnavimą, ir su jomis susijusios išlaidos yra atskirų sutarčių tarp TPPT ir atitinkamai, Teikėjų / Savateikių ir (ar) Oro vežėjų objektas. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad turi visas galiojančias licencijas ir kitas teises naudoti Taikomąsias programas ir garantuoti kad Taikomųjų programų naudojimas nepažeidžia jokių trečiųjų asmenų teisių ar teisėtų interesų.
- 3.2. Teikėjas / Savateikis turi kreiptis į Sistemos tiekėją bei Oro uostą ir gauti jų išankstinį rašytinį sutikimą dėl pageidaujamų diegti Taikomųjų programų patvirtinimo, taip pat kitokios programinės ar techninės įrangos naudojimo, jei toks naudojimas yra būtinas ir neišvengiamas. Oro uostas ir Sistemos tiekėjas turi teisę prašyti Teikėją / Savateikį pateikti visą susijusią informaciją, kuri pagrįstai reikalinga Taikomosios programos specifikacijoms ir prisijungimo prie CUPPS sistemos galimybės įvertinti. Šiame punkte numatytus veiksmus Teikėjas / Savateikis atlieka savo jėgomis ir lėšomis.
- 3.3. Teikėjai / Savateikiai neturi teisės naudoti jokių Taikomųjų programų ar kitokios programinės ar techninės įrangos, kurios naudojimui nėra gautas išankstinis Oro uosto ir Sistemos tiekėjo leidimas, taip pat kuri yra nesuderinta ir (ar) gali turėti bet kokią neigiamą poveikį CUPPS sistemai ar bet kokiai kitai su ja susijusiai daliai. Jei Teikėjas / Savateikis pažeidžia šias nuostatas, Teikėjas / Savateikis privalo Oro uosto reikalavimu nedelsiant visiškai atlyginti visus ir bet kokius LTOU ar bet kurio trečiojo asmens patirtus nuostolius.
- 3.4. LTOU neatsako už CUPPS sistemos sutrikimus, kurie kilo dėl TPPT Teikėjams / Savateikiams teikiamų paslaugų, Taikomųjų programų ir kitų ne nuo LTOU priklausančių aplinkybių, o Teikėjai / Savateikiai atsako LTOU už jų naudojamų Taikomųjų programų TPPT veiksmams ar neveikimu, įskaitant ir dėl naudojamų Taikomųjų programų, padarytą žalą LTOU.
- 3.5. LTOU nesuteikia jokios garantijos programinei įrangai, kurią naudoja ar teikia TPPT ar bet kurie kiti asmenys, prisijungę prie CUPPS sistemos.

4. MOKYMAI IR INFORMAVIMAS

4.1. Teikėjas / Savateikis privalo vadovautis Vartotojo instrukcijomis bei Techniniais reikalavimais ir atsako už visus nuostolius bei žalą, kuri kilo dėl CUPPS sistemos naudojimo nesilaikant šių reikalavimų. Vartotojo instrukcijas ir Techninius reikalavimus bet kuriuo metu savo nuožiūra gali tikslinti ir keisti Sistemos tiekėjas arba Oro uostas. Apie pakeitimus ir patikslinimus Teikėjus / Savateikius informuoja atitinkamai juos atlikęs Sistemos tiekėjas arba Oro uostas.

4.2. Prieš Teikėjui / Savateikiui pradėdant naudotis CUPPS sistema, Oro uostas organizuoja Teikėjui / Savateikiui pagalbą vietoje, mokymo užsiėmimus ir pateikia dokumentus, kad Teikėjo / Savateikio personalą būtų galima tinkamai supažindinti su CUPPS sistema. Po pirmojo darbuotojų apmokymo, vėlesni mokymo užsiėmimai Teikėjo / Savateikio darbuotojams organizuojami ir informaciniai dokumentai teikiami Oro uosto arba Teikėjo / Savateikio iniciatyva. Pirmojo darbuotojų apmokymo ir vėlesnių mokymo kursų, kurie rengiami Oro uosto iniciatyva, kaina yra įtraukta į Mokestį; vėlesni mokymo kursai, kurie rengiami Teikėjui / Savateikiui pageidaujant, yra rengiami ir apmokami Oro uosto ir Teikėjo / Savateikio atskirai suderintomis sąlygomis ir terminais.

4.3. Oro uostas teikia Teikėjui / Savateikiui papildomą informaciją, kuri yra pagrįstai būtina, siekiant tinkamai naudotis CUPPS sistema, taip pat palaiko ryšį su Sistemos tiekėju dėl klausimų, susijusių su CUPPS sistema ir perduoda Sistemos tiekėjui Teikėjo / Savateikio pastabas dėl CUPPS sistemos veiklos Sutrikimų.

5. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖS

- 5.1. Visi patentai, autorių teisės ir kitos intelektualinės nuosavybės teisės, susijusios su CUPPS sistema, įskaitant, bet neapsiribojant, CUPPS programa, technologijomis, „know-how“ ir kitais išimtinių teisių objektais, yra, bus ir liks licencijuotos ir priklausančios Sistemos tiekėjui arba LTOU ir (arba) jų atitinkamiems licencijų davėjams, jeigu tokie yra.
- 5.2. Teikėjui / Savateikiui nepereina jokia nuosavybės teisė, kitos išimtinės teisės ar jų dalis į jokių patentus, autorių teises ir bet kokias kitas turtines ir neturtines teises, susijusias su CUPPS sistema.
- 5.3. Tiek, kiek yra reikalinga, kad Teikėjas / Savateikis galėtų naudotis CUPPS sistema, LTOU suteikia Teikėjui / Savateikiui, o Teikėjas / Savateikis priima CUPPS sistemos naudojimo laikotarpiui neišimtinę ribotą licenciją naudotis CUPPS programa CUPPS darbo vietoje. Ši neišimtinė licencija apsiriboja tik tais veiksmais, kurie tiesiogiai reikalingi naudojimuisi CUPPS sistema CUPPS darbo vietoje, ir nesuteikia Teikėjui / Savateikiui teisės, be kita ko:
 - 5.3.1. platinti, parduoti, skolinti, duoti, išnuomoti, licencijuoti, sublicencijuoti, realizuoti ar kitaip perleisti ar suteikti naudotis tretiesiems asmenims CUPPS programą ar jos dalį, taip pat bet kokių teisių į visą ar dalį CUPPS programos;
 - 5.3.2. kopijuoti ar kitaip atgaminti CUPPS programą ar jos dalį, įskaitant kopijuoti CUPPS programą į kitus kompiuterius nei tie, kuriuose ji įdiegta iš pat pradžių, ar kuriose ją pateikė LTOU, išskyrus atvejus, kai LTOU išankstiniu raštišku sutikimu leidžia tokius veiksmus;
 - 5.3.3. naudoti CUPPS programą siekiant sukurti kompiuterinę programą arba modulį, kuris skirtas atlikti tokią pačią arba iš esmės tokią pačią funkciją, kurią atlieka CUPPS programa arba jos dalis;
 - 5.3.4. teikti bet kokias komercines paslaugas kitiems asmenims, išskyrus Oro vežėjus, naudojant ar naudojantis CUPPS programa ar bet kuria jos dalimi, išskyrus atvejus, kai LTOU išankstiniu raštišku sutikimu leidžia tokius veiksmus;
 - 5.3.5. modifikuoti, adaptuoti, išversti, analizuoti (siekiant, atskleisti technologijos paslaptis), dekompiliuoti, išrinkti ar kurti išvestinį darbą, paremtą CUPPS programa, išskyrus atvejus, kai LTOU išankstiniu raštišku sutikimu leidžia tokius veiksmus.
- 5.4. Teikėjas / Savateikis privalo imtis visų protingų priemonių, būtinų apsaugoti CUPPS programą nuo neteisėtos prieigos ar kopijavimo.
- 5.5. Teikėjas / Savateikis privalo nenaudoti ir nederinti CUPPS programos su kita programine įranga, išskyrus tą, kurią įdiegė / suteikė ar raštišku sutikimu iš anksto patvirtino LTOU ir Sistemos tiekėjas.
- 5.6. Tuo atveju, jei Sistemos tiekėjas ar LTOU, suderinus su Sistemos tiekėju, atlieka CUPPS sistemos modifikacijas, kai jos reikalingos CUPPS sistemos eksploatacijai užtikrinti, jos efektyvumui padidinti ar dėl kitų pagrįstų priežasčių, Oro uostas iš anksto informuoja Teikėją / Savateikį apie planuojamas CUPPS modifikacijas, jeigu šios modifikacijos gali turėti įtakos Teikėjo / Savateikio naudojimosi CUPPS sistema galimybėms ar Paslaugų lygio standartui. CUPPS sistemos modifikacijos LTOU ar Sistemos tiekėjo iniciatyva gali būti atliekamos be išankstinio pranešimo Teikėjui / Savateikiui, jei šios modifikacijos yra neatidėliotinai reikalingos siekiant atstatyti CUPPS sistemos prieinamumą Teikėjui / Savateikiui ir (ar) kitiems naudotojams ar dėl kitų neatidėliotinų priežasčių.

6. DUOMENŲ APSAUGA IR PRIVATUMAS

- 6.1. Jeigu CUPPS sistemos naudojimo metu Teikėjas / Savateikis tvarko ar apdoroja bet kokius asmens duomenis, jis privalo vykdyti visus teisės aktų reikalavimus, susijusius su tokių asmens duomenų apsauga, bei tiesiogiai ir asmeniškai atsako už tai, kad šie asmens duomenys būtų tvarkomi, laikantis visų tokių taikytinų asmens duomenų apsaugą ir privatumą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.
- 6.2. Oro uostas nedalyvauja Teikėjui / Savateikiui tvarkant asmens duomenis ir neprisiima jokios atsakomybės už Teikėjo / Savateikio atliekamą asmens duomenų tvarkymą. Tuo atveju, jei Oro uostui yra pareiškama bet kokia pretenzija, ieškinys arba kitas reikalavimas dėl Teikėjo / Savateikio atliktų asmens duomenų tvarkymo veiksmų, Teikėjas / Savateikis įsipareigoja nedelsiant įstoti ir perimti atsakomybę pagal šiuos reikalavimus; taip pat atlyginti LTOU bet kokias išlaidas, kurias jis patiria dėl jam pritaikytų sankcijų.

7. CUPPS PRIEŽIŪRA

- 7.1. Oro uostas įsipareigoja siekti, kad CUPPS sistema visą CI naudojimo sutarties galiojimo

- laiką būtų prieinama Teikėjams / Savateikiams, t. y. būtų bendrojoje parengtyje naudoti CUPPS sistemą išvykstančių keleivių registracijai.
- 7.2. Teikėjas / Savateikis privalo nedelsiant pranešti Oro uostui apie bet kokius CUPPS sistemos sutrikimus, tam kad Oro uostas galėtų imtis protingų pastangų CUPPS sistemos sutrikimams pašalinti.
 - 7.3. Visiems Sutrikimams, apie kuriuos Teikėjas / Savateikis praneša Oro uostui, siektinas CUPPS sistemos atstatymo laikas Darbo laiku:
 - 7.3.1. 95 proc. Sutrikimų pašalinami per 120 min.;
 - 7.3.2. 100 proc. Sutrikimų pašalinami per 48 val.
 - 7.4. Visiems Sutrikimams, apie kuriuos Teikėjas / Savateikis praneša Oro uostui, siektinas CUPPS sistemos atstatymo laikas Nedarbo laiku:
 - 7.4.1. 95 proc. Sutrikimų pašalinami per toliau nurodytą laiką atsižvelgiant į tai, kas įvyksta anksčiau, per 180 min. arba per 120 min. nuo Darbo laiko pradžios;
 - 7.4.2. 100 proc. Sutrikimų pašalinami per 48 valandas.
 - 7.5. Nurodytas atstatymo laikas yra siektinas. Jei Sutrikimo neįmanoma pašalinti per nustatytą laiką dėl objektyvių nuo Oro uosto tiesiogiai nepriklausančių priežasčių, Oro uostas už tokį uždelsimą neatsako.
 - 7.6. Kai Sutrikimai turi būti šalinami tiek prie įlaipinimo vartų, tiek ir prie registracijos stalų, Sutrikimai prie įlaipinimo vartų šalinami pirmiausia. Šiuo atveju nustatyti Sutrikimų atstatymo terminai netaikomi.
 - 7.7. Siekdamas išvengti galimų Sutrikimų, Oro uostas ir (ar) Sistemos tiekėjas atlieka CUPPS sistemos Profilaktinę techninę priežiūrą, kuri atliekama kaip pagrįstai įmanoma labiau laikantis toliau nurodytų reikalavimų:
 - 7.7.1. kai CUPPS sistema nenaudojama ir tokiu būdu, kad būtų kuo mažesnė galimybių naudotis CUPPS sistema nutraukimo arba Teikėjų / Savateikių operacijų sutrikdymo rizika;
 - 7.7.2. laikantis gamintojo reikalavimų, instrukcijų ir profesinių standartų;
 - 7.7.3. siekiant tinkamos minimalios spausdinimo ir skaitymo kokybės, atliekama visų kalibruojamų įrenginių profilaktinė techninė priežiūra (pvz., spausdintuvų, Įlaipinimo vartų skaitytuvų).
 - 7.8. Oro uostas prieš vieną darbo dieną žodžiu arba elektroniniu paštu informuoja Teikėją / Savateikį apie planuojamus Profilaktinės techninės priežiūros darbus, kurie gali sutrikdyti įprastinę prieigą prie CUPPS sistemos ar jos dalies. Profilaktinė techninė priežiūra atliekama, kai CUPPS sistema nėra naudojama.
 - 7.9. Vykdamas Atstatomąją techninę priežiūrą visi sutrikimai ir (arba) klaidos Darbo laiku šalinami kuo greičiau, po pirmojo pranešimo gavimo. Atstatomoji techninė priežiūra atliekama laikantis šių reikalavimų:
 - 7.9.1. Oro uosto Atsakingam asmeniui laiku gavus Teikėjo / Savateikio pranešimą apie Sutrikimus arba prašymą atlikti Atstatomąją techninę priežiūrą;
 - 7.9.2. Atstatomajai techninei priežiūrai visais atvejais teikiama pirmenybė prašymų dėl pakeitimų įdiegimo atžvilgiu.

8. MOKESTIS

- 8.1. Mokestis už CUPPS sistemos naudojimą apskaičiuojamas ir mokamas už kiekvieną CUPPS sistemos pagalba aptarnautą išvykstantį keleivį.
- 8.2. Teikėjas / Savateikis privalo raštu pateikti Oro uostui informaciją apie CUPPS sistemos pagalba skrydžiui įregistruotų išvykstančių keleivių skaičių ne vėliau kaip per 24 valandas nuo keleivių registracijos atitinkamam skrydžiui pabaigos, identifikuodamas ir konkretaus Oro vežėjo skrydžiui (skrydžiams) įregistruotų išvykstančių keleivių skaičių.
- 8.3. Jei Teikėjas / Savateikis nurodė Oro uostui mažesnę keleivių skaičių nei Automatinė keleivių skaičiavimo sistema (kai ši sistema yra prieinama), Oro uostas apie tai informuoja Teikėją / Savateikį raštu ir turi teisę apskaičiuoti Mokestį bei išrašyti Teikėjui/ Savateikiui / Oro vežėjui PVM sąskaitą faktūrą pagal Automatinės keleivių skaičiavimo sistemos nurodytą keleivių skaičių.
- 8.4. Kilus abejonėms dėl Teikėjo / Savateikio nurodyto keleivių skaičiaus, Oro uosto reikalavimu, Teikėjas / Savateikis privalo pateikti papildomus skrydžiui įregistruotų keleivių skaičių patvirtinančius dokumentus.

PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL KAUNO ORO UOSTO IR PALANGOS ORO UOSTO KELEIVIŲ IR BAGAŽO REGISTRAVIMO SISTEMOS

Šiame Sąlygų priede nurodytos nuostatos ir sąlygos papildomai taikomos Teikėjams / Savateikiams, naudojantiems keleivių ir bagažo registravimo sistemą.

1. SAŲOKOS

Šiame Sąlygų priede papildomai vartojamos sąvokos, rašomos iš didžiosios raidės, turi toliau nurodytą reikšmę, nebent būtų aiškiai numatyta kitaip.

Atstatomoji techninė priežiūra	Tinkamai identifikuotų Sutrikimų (klaidų) šalinimas arba atitaisymas ir, atsižvelgiant į situaciją, tinkamos darbinės aplinkos plėtojimas ir įdiegimas keleivių ir bagažo registravimo sistemos prieinamumui palaikyti.
Automatinė keleivių skaičiavimo sistema	Oro uosto naudojama sistema, skirta automatiškai būdu fiksuoti išskrendančių keleivių skaičių.
Darbo laikas	Laikas kiekvieną dieną nuo 7.00 val. iki 19.00 val. Darbo laikas gali būti peržiūrimas ir pakeičiamas LTOU nuožiūra, atsižvelgiant į sezoninius pasikeitimus. Apie Darbo laiko pasikeitimus Oro uostas iš anksto informuoja Teikėjus / Savateikius raštu arba paskelbdamas viešai Oro uosto internetiniame tinklalapyje ar kitaip.
Nedarbo laikas	Laikas, kuris nepatenka į Darbo laiką.
Paslaugos atstatymo laikas	Maksimalus siektinas laikas, per kurį pašalinamas Sutrikimas. Šis laikas matuojamas kaip laikas nuo momento, kai pranešimą apie Sutrikimą gauna Oro uosto atsakingas asmuo, iki Sistemos veikimo atstatymo.
Profilaktinė techninė priežiūra	Bet kokie pagrįsti veiksmai, reikalingi Sutrikimams pašalinti, tarp jų derinimo ir valdymo veiksmai, Sistemos įrangos (pvz., Darbo vietų ir periferinių įrenginių) valymas, reguliavimas ir kalibravimas, siekiant užtikrinti Sistemos patikimumą ir prieinamumą.
Sistema	Bendrojo naudojimo terminalo įrangos (programinės, kompiuterinės įrangos ir susijusių techninių priemonių) paketas, skirtas keleivių ir bagažo registracijai, duomenų saugojimui ir perdavimui.
Sistemos darbo vieta	Keleivių aptarnavimo terminale ir įlaipinimo zonose (keleivių įlaipinimo vartuose) esantys keleivių / transferinių keleivių registracijos stalai, stovai, juose įrengti asmeniniai kompiuteriai kartu su susijusiais periferiniais įrenginiais ir periferiniuose įrenginiuose esančia programine įranga (angl. <i>firmware</i>).
Sutrikimas	Sistemos būseną, kuri funkciškai ar techniškai sutrikdo Sistemos prieinamumą.
Taikomoji programa	Teikėjo / Savateikio pagal sutartį su TPPT arba Oro vežėju naudojama kompiuterinė taikomoji programa, leidžianti

atlikti keleivių registraciją išvykimų kontrolės sistemose, taip pat Oro vežėjų pagrindinių sistemų taikomosios programos (pvz., Oro vežėjų emuliatoriai).

TPPT

Taikomųjų programų licencijos davėjas, taip pat paslaugos Teikėjas / Savateikis, t. y. bet koks asmuo, teikiantis Teikėjams / Savateikiams / Oro vežėjams Taikomųjų programų diegimo bei priežiūros paslaugas Oro uoste.

2. SISTEMOS NAUDOJIMO APIMTIS

- 2.1. Sistema yra visų Teikėjų / Savateikių bendro naudojimosi objektas: kiekvienam Teikėjui / Savateikiui Sistema yra suteikiama naudotis remiantis Teikėjo / Savateikio prašymu ir su Oro uostu suderinta Sistemos naudojimo apimtimi.
- 2.2. Išimtiniais atvejais Teikėjas / Savateikis ir Oro uostas gali sudaryti atskirą rašytinį susitarimą dėl Teikėjui / Savateikiui paskirtosios Sistemos darbo vietos suteikimo Teikėjo / Savateikio bei Oro uosto atskirai suderintomis sąlygomis. Paskirtosios darbo vietos suteikimas yra papildoma paslauga, kuri neįtraukta į Mokestį ir yra apmokama atskirai.
- 2.3. Teikėjas / Savateikis pateikia Oro uostui kitos paros Teikėjo / Savateikio aptarnaujamų skrydžių tvarkaraštį, vadovaujantis Oro uosto taisyklėmis. Oro uostui, gavus kitos paros skrydžių tvarkaraštį, suderinamas Teikėjui / Savateikiui suteikiamų Sistemos darbo vietų skaičius bei vieta. Sistemos panaudojimas su Teikėju / Savateikiu nesukuria Oro uostui teisinės pareigos garantuoti Teikėjui / Savateikiui suderintų Sistemos darbo vietų suteikimą, jeigu dėl objektyvių priežasčių Oro uosto techninės ar organizacinės galimybės suteikti suderintas Sistemos darbo vietas, įskaitant jų kiekį, vėliau pasikeičia.
- 2.4. Esant svarbių organizacinių ir techninių priežasčių, Oro uostas turi teisę bet kuriuo metu koreguoti Sistemos darbo vietų naudojimo laiką, Teikėjui / Savateikiui suteikiamų Sistemos darbo vietų skaičių ir vietą, apie tai nedelsiant informuodamas Teikėją / Savateikį raštu ir (ar) žodžiu.
- 2.5. Teikėjas / Savateikis tuo pačiu metu gali naudoti vieną Sistemos darbo vietą kelių skrydžių aptarnavimui.
- 2.6. Pabaigęs naudoti Sistemos darbo vietą, Teikėjas / Savateikis privalo visiškai ją atlaisvinti, kad ja galėtų tinkamai pasinaudoti kitas Teikėjas / Savateikis.
- 2.7. Oro uostas suteikia Teikėjui / Savateikiui tik šias Sistemos darbo vietas naudojamas eksploatacines medžiagas: rašalines juosteles ir spausdintuvų galvutes. Kitomis eksploatacinėmis medžiagomis bei priemonėmis savo lėšomis ir rizika privalo pasirūpinti pats Teikėjas / Savateikis.

3. TAIKOMOSIOS PROGRAMOS IR TPPT

- 3.1. Šios Sąlygos netaikomos Taikomosioms programoms bei su jomis susijusioms paslaugoms, kurias TPPT teikia atitinkamiems Teikėjams / Savateikiams ir (ar) Oro vežėjams. Tokios Taikomosios programos, jų licencijos, su Taikomosiomis programomis susijusios paslaugos, įskaitant, bet neapsiribojant, jų diegimą, atnaujinimus, priežiūrą, aptarnavimą, ir su jomis susijusios išlaidos yra atskirų sutarčių tarp TPPT ir atitinkamai, Teikėjų / Savateikių ir (ar) Oro vežėjų objektas. Teikėjas / Savateikis privalo užtikrinti, kad turi visas galiojančias licencijas ir kitas teises naudoti Taikomąsias programas ir garantuoti kad Taikomųjų programų naudojimas nepažeidžia jokių trečiųjų asmenų teisių ar teisėtų interesų.
- 3.2. Teikėjas / Savateikis turi kreiptis į Oro uostą ir gauti išankstinį rašytinį sutikimą dėl pageidaujamo diegti Taikomųjų programų patvirtinimo, taip pat kitokios programinės ar techninės įrangos naudojimo, jei toks naudojimas yra būtinas ir neišvengiamas. Oro uostas turi teisę prašyti Teikėją / Savateikį pateikti visą susijusią informaciją, kuri pagrįstai reikalinga Taikomosios programos specifikacijoms ir instaliavimo Sistemos darbo vietoje galimybėms įvertinti. Faktinius Teikėjo / Savateikio taikysimos Taikomosios programos instaliavimo veiksmus Sistemos darbo vietoje atlieka Oro uosto atsakingi asmenys per 5 darbo dienas nuo Teikėjo / Savateikio kreipimosi ir visų reikalingų duomenų ir informacijos

- pateikimo.
- 3.3. Teikėjai / Savateikiai neturi teisės naudoti jokių Taikomųjų programų ar kitokios programinės ar techninės įrangos, kurios naudojimui nėra gautas išankstinis Oro uosto leidimas, taip pat kuri yra nesuderinta ir (ar) gali turėti bet kokią neigiamą poveikį bet kokiai su ja susijusiai Sistemos daliai. Jei Teikėjas / Savateikis pažeidžia šias nuostatas, Teikėjas / Savateikis privalo Oro uosto reikalavimu nedelsiant visiškai atlyginti visus LTOU ar bet kurio trečiojo asmens patirtus nuostolius.
 - 3.4. LTOU neatsako už Sistemos sutrikimus, kurie kilo dėl Taikomųjų programų ir kitų ne nuo LTOU priklausančių aplinkybių, o Teikėjai / Savateikiai atsako LTOU už jų naudojamų Taikomųjų programų padarytą žalą LTOU.
 - 3.5. LTOU nesuteikia jokios garantijos programinei įrangai, kurią naudoja ar teikia TPPT ar bet kurie kiti asmenys, prisijungę prie Sistemos.

4. MOKYMAI IR INFORMAVIMAS

- 4.1. Teikėjas / Savateikis privalo vadovautis Sistemos techniniais reikalavimais ir atsako už visus nuostolius bei žalą, kuri kilo dėl Sistemos naudojimo nesilaikant šių reikalavimų. Techninius reikalavimus bet kuriuo metu savo nuožiūra gali tikslinti ir keisti Oro uostas, apie pakeitimus ir patikslinimus iš anksto informuodama Teikėją / Savateikį.
- 4.2. Oro uostas teikia Teikėjui / Savateikiui papildomą informaciją, kuri yra pagrįstai būtina, siekiant tinkamai naudotis Sistema.

5. DUOMENŲ APSAUGA IR PRIVATUMAS

- 5.1. Jeigu Sistemos naudojimo metu Teikėjas / Savateikis tvarko ar apdoroja bet kokius asmens duomenis, jis privalo vykdyti visus teisės aktų reikalavimus, susijusius su tokių asmens duomenų apsauga, bei tiesiogiai ir asmeniškai atsako už tai, kad šie asmens duomenys būtų tvarkomi, laikantis visų tokių taikytinų asmens duomenų apsaugą ir privatumą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.
- 5.2. Oro uostas nedalyvauja Teikėjui / Savateikiui tvarkant asmens duomenis ir neprisiima jokios atsakomybės už Teikėjo / Savateikio atliekamą asmens duomenų tvarkymą. Tuo atveju, jei Oro uostui yra pareiškama bet kokia pretenzija, ieškinys arba kitas reikalavimas dėl Teikėjo / Savateikio atliktų asmens duomenų tvarkymo veiksmų, Teikėjas / Savateikis įsipareigoja nedelsiant įstoti ir perimti atsakomybę pagal šiuos reikalavimus; taip pat atlyginti LTOU bet kokias išlaidas, kurias jis patiria dėl jam pritaikytų sankcijų.

6. SISTEMOS PRIEŽIŪRA

- 6.1. Oro uostas įsipareigoja siekti, kad Sistema būtų prieinama Teikėjams / Savateikiams, t.y. būtų bendrojoje parengtyje naudoti Sistemą išvykstančių keleivių registracijai.
- 6.2. Teikėjas / Savateikis privalo nedelsiant pranešti Oro uostui apie bet kokius Sistemos sutrikimus, tam kad Oro uostas galėtų imtis protingų pastangų Sistemos sutrikimams pašalinti.
- 6.3. Visiems Sutrikimams, apie kuriuos Teikėjas / Savateikis praneša Oro uostui, siektinas Sistemos atstatymo laikas Darbo laiku:
 - 6.3.1. 95 proc. Sutrikimų pašalinami per 45 min.;
 - 6.3.2. 100 proc. Sutrikimų pašalinami per 48 val.
- 6.4. Visiems Sutrikimams, apie kuriuos Teikėjas / Savateikis praneša Oro uostui, siektinas Sistemos atstatymo laikas Nedarbo laiku:
 - 6.4.1. 95 proc. Sutrikimų pašalinami per toliau nurodytą laiką atsižvelgiant į tai, kas įvyksta anksčiau, per 150 min. arba per 45 min. nuo Darbo laiko pradžios;
 - 6.4.2. 100 proc. Sutrikimų pašalinami per 48 valandas.
- 6.5. Nurodytas atstatymo laikas yra siektinas. Jei Sutrikimo neįmanoma pašalinti per nustatytą laiką dėl objektyvių nuo Oro uosto tiesiogiai nepriklausančių priežasčių, Oro uostas už tokį uždelsimą neatsako.
- 6.6. Kai Sutrikimai turi būti šalinami tiek prie įlaipinimo vartų, tiek ir prie registracijos stalų, Sutrikimai prie įlaipinimo vartų šalinami pirmiausia. Šiuo atveju nustatyti Sutrikimų atstatymo terminai netaikomi.
- 6.7. Siekdamas išvengti galimų Sutrikimų, Oro uostas atlieka Sistemos Profilaktinę techninę priežiūrą, kuri atliekama kaip pagrįstai įmanoma labiau laikantis toliau nurodytų

reikalavimų:

- 6.7.1. kai Sistema nenaudojama ir tokiu būdu, kad būtų kuo mažesnė galimybių naudotis Sistema nutraukimo arba Teikėjų / Savateikių operacijų sutrikdymo rizika;
 - 6.7.2. laikantis gamintojo reikalavimų, instrukcijų ir profesinių standartų;
 - 6.7.3. siekiant tinkamos minimalios spausdinimo ir skaitymo kokybės, atliekama visų kalibruojamų įrenginių profilaktinė techninė priežiūra (pvz., spausdintuvų, įlaipinimo vartų skaitytuvų).
- 6.8. Oro uostas prieš vieną darbo dieną žodžiu arba elektroniniu paštu informuoja Teikėją / Savateikį apie planuojamus Profilaktinės techninės priežiūros darbus, kurie gali sutrikdyti įprastinę prieigą prie Sistemos ar jos dalies. Profilaktinė techninė priežiūra atliekama, kai Sistema nėra naudojama.
 - 6.9. Vykdamas Atstatomąją techninę priežiūrą visi sutrikimai ir (arba) klaidos Darbo laiku šalinami kuo greičiau, po pirmojo pranešimo gavimo. Atstatomoji techninė priežiūra atliekama laikantis šių reikalavimų:
 - 6.9.1. Oro uosto Atsakingam asmeniui laiku gavus Teikėjo / Savateikio pranešimą apie Sutrikimus arba prašymą atlikti Atstatomąją techninę priežiūrą;
 - 6.9.2. Atstatomajai techninei priežiūrai visais atvejais teikiama pirmenybė prašymų dėl pakeitimų įdiegimo atžvilgiu.

7. MOKESTIS

- 7.1. Teikėjas / Savateikis privalo raštu pateikti Oro uostui informaciją apie Sistemos pagalba skrydžiui įregistruotų išvykstančių keleivių skaičių ne vėliau kaip per 24 valandas nuo keleivių registracijos atitinkamam skrydžiui pabaigos, identifikodamas ir konkretaus Oro vežėjo skrydžiui (skrydžiams) įregistruotų išvykstančių keleivių skaičių.
- 7.2. Jei Teikėjas / Savateikis nurodė Oro uostui mažesnį keleivių skaičių nei Automatinė keleivių skaičiavimo sistema (kai ši sistema yra prieinama), Oro uostas apie tai informuoja Teikėją / Savateikį raštu ir turi teisę apskaičiuoti Mokestį bei išrašyti Teikėjui / Savateikiui / Oro vežėjui PVM sąskaitą faktūrą pagal Automatinės keleivių skaičiavimo sistemos nurodytą keleivių skaičių.
- 7.3. Kilus abejonėms dėl Teikėjo / Savateikio nurodyto keleivių skaičiaus, Oro uosto reikalavimu Teikėjas / Savateikis privalo pateikti papildomus skrydžiui įregistruotų keleivių skaičių patvirtinančius dokumentus.

PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO, KAUNO ORO UOSTO IR PALANGOS ORO UOSTO KELEIVIŲ BAGAŽO PRIĖMIMO (IŠDAVIMO) SISTEMOS

Šiame Sąlygų priede nurodytos nuostatos ir sąlygos papildomai taikomos Teikėjams / Savateikiams, naudojantiems BPS.

1. SPECIALIOSIOS SĄVOKOS

Šiame Sąlygų priede papildomai vartojamos sąvokos, rašomos iš didžiosios raidės, turi toliau nurodytą reikšmę, nebent būtų aiškiai numatyta kitaip:

Automatinė багаžo skaičiavimo sistema

Oro uosto naudojama sistema, skirta automatinio būdu fiksuoti багаžo vienetų, kurie apdorojami naudojant BPS, skaičių.

BPS

Keleivių багаžo priėmimo (išdavimo) sistema, kurią sudaro: *išvykstančių keleivių багаžo aptarnavimo sistema*: багаžo svarstyklės ir transporterinė sistema, pristatanti багаžą iki багаžo rūšiavimo ir pakrovimo į багаžo transportavimo vežimėlius vietas, ir kita susijusi įranga; *atvykstančių keleivių багаžo aptarnavimo sistema*: багаžo išdavimo transporterinė sistema ir kita susijusi įranga.

2. BPS NAUDOJIMO APIMTIS

- 2.1. BPS yra bendro visų Teikėjų / Savateikių, teikiančių atitinkamas paslaugas Oro vežėjams, naudojimosi objektas. Tiek Teikėjui / Savateikiui, tiek ir kiekvienam kitam BPS naudotojui BPS yra suteikiama naudotis šiose Sąlygose ir Oro uosto taisyklėse nustatyta tvarka bei Teikėjo / Savateikio ir Oro uosto suderinta BPS įrangos naudojimo apimtimi.
- 2.2. Esant svarbių organizacinių ir techninių priežasčių, Oro uostas turi teisę bet kuriuo metu koreguoti BPS naudojimo laiką, Teikėjui / Savateikiui suteikiamos BPS įrangos vietą, apimtį ir kitas charakteristikas. Apie tai Teikėjas / Savateikis informuojamas operatyviai žodžiu (telefonu ar kitomis priemonėmis).
- 2.3. Oro uostas turi teisę savo nuožiūra suteikti teisę tuo pačiu metu naudotis BPS keliems Teikėjams / Savateikiams, tiek, kiek toks bendras naudojimas BPS yra techniškai suderinamas ir nesudaro neproporcingų kliūčių Teikėjams / Savateikiams. Neproporcinga kliūtimi nelaikoma būtinybė Teikėjams / Savateikiams prižiūrėti ir rūšiuoti bendrai naudojamos BPS aptarnaujamą багаžą bei prisiimti ir valdyti su tuo susijusią riziką.
- 2.4. Teikėjas / Savateikis privalo nedelsiant informuoti Oro uostą, jei jis negali tinkamai naudotis BPS dėl bet kokių priežasčių, įskaitant kitų Teikėjų / Savateikių veiksmų. Oro uostas įsipareigoja dėti visas pagrįstas pastangas bei imtis reikalingų veiksmų, kad priežastys, dėl kurių Teikėjas / Savateikis negali tinkamai naudotis BPS, būtų pašalintos kaip pagrįstai įmanoma greičiau.
- 2.5. Naudojimosi BPS trukmė skaičiuojama nuo atitinkamu skrydžiu išvykstančių keleivių багаžo aptarnavimo pradžios iki visiško BPS atlaisvinimo, o atvykstančio skrydžio aptarnavimo atveju – nuo багаžo iškrovimo iš transportavimo vežimėlių pradžios iki visiško багаžo išdavimo keleiviams ir paskesnio transporterinės sistemos atlaisvinimo. Naudojimosi BPS trukmė negali viršyti nustatytos maksimalios BPS naudojimo trukmės. Išskyrus atvejus, kai tarp Oro uosto ir Teikėjo / Savateikio yra suderinta kitokia maksimali naudojimosi BPS trukmė, Teikėjas / Savateikis privalo pasinaudoti BPS nepažeisdamas maksimalios naudojimo trukmės:
 - 2.5.1. maksimali naudojimosi BPS trukmė išvykstančiam skrydžiui aptarnauti – nenustatoma;
 - 2.5.2. maksimali naudojimo BPS trukmė atvykstantiems skrydžiams aptarnauti – 60 minučių.

- 2.6. Teikėjas / Savateikis tuo pačiu metu gali naudoti BPS kelių skrydžių aptarnavimui. Šiuo atveju maksimali BPS naudojimo trukmė apskaičiuojama kiekvienam skrydžiui atskirai.
- 2.7. Pasibaigus maksimaliai BPS naudojimo trukmei ar pabaigęs naudoti BPS anksčiau, Teikėjas / Savateikis privalo visiškai ją atlaisvinti, įskaitant pašalinti keleivių neatsiimtą bagažą nuo BPS, kad ja galėtų tinkamai pasinaudoti Teikėjas / Savateikis ir (ar) kiti BPS naudotojai kitų skrydžių aptarnavimui. Aiškumo tikslais pažymima, kad Oro uostas nėra atsakingas už bet kokią keleivių bagažo neatsiėmimą, saugojimą, sugadinimą ir (ar) praradimą.
- 2.8. Teikėjui / Savateikiui nesilaikant maksimalios naudojimosi trukmės reikalavimų, Oro uostas turi teisę reikalauti Teikėjo / Savateikio nutraukti BPS naudojimą.
- 2.9. BPS turi būti transportuojamas tik BPS tinkamas arba atitinkamai paruoštas ir supakuotas (pritaikytas) bagažas, o probleminio bagažo (*kaip jis apibrėžtas Oro uosto Naudojimosi Bagažo tvarkymo sistema instrukcijoje*) transportavimui turi būti naudojamos papildomos priemonės (konteineriai, padėklai, dėžės ar kt.)
- 2.10. Teikėjas / Savateikis užtikrina, kad Teikėjo / Savateikio darbuotojai, naudojantys BPS, būtų apmokyti naudoti šią įrangą pagal Teikėjo / Savateikio parengtas ir su Oro uostu suderintas BPS naudojimo instrukcijas. Visi BPS įrangos veikimo sutrikimai, kilę dėl Teikėjo / Savateikio darbuotojų kaltės, nesilaikant šiose Sąlygose nustatytų reikalavimų, ir su tuo susiję skrydžių vėlavimai yra Teikėjo / Savateikio atsakomybė.

3. MOKESČIAI

- 3.1. Mokestis už BPS naudojimą apskaičiuojamas pagal išvykstančių keleivių registruoto bagažo vienetų skaičių.
- 3.2. Jei dėl tam tikrų nuo Teikėjo / Savateikio nepriklausančių pagrįstų aplinkybių (pvz., pranešimas apie sprogmenis ar kt.) tam pačiam bagažo vienetui (-ams) BPS naudojama pakartotinai, Mokestis už vieną bagažo vienetą skaičiuojamas ir mokamas tik vieną kartą.
- 3.3. Teikėjas / Savateikis privalo raštu pateikti Oro uostui informaciją apie skrydžiui įregistruoto bagažo skaičių ne vėliau kaip per 1 valandą nuo keleivių registracijos atitinkamam skrydžiui pabaigos, įskaitant informaciją apie Oro vežėjus, kurių vykdomiems skrydžiams buvo įregistruotas bagažas, nurodant konkrečiam Oro vežėjui tenkantį bagažo skaičių.
- 3.4. Jei Teikėjas / Savateikis nurodė Oro uostui mažesnę bagažo vienetų skaičių nei Automatinė bagažo skaičiavimo sistema (kai ši sistema yra įdiegta), Oro uostas apie tai informuoja Teikėją / Savateikį raštu ir turi teisę apskaičiuoti Mokestį bei išrašyti Teikėjui / Savateikiui / Oro vežėjui PVM sąskaitą faktūrą pagal Automatinės bagažo skaičiavimo sistemos nurodytą bagažo vienetų skaičių.
- 3.5. Jei Teikėjas / Savateikis šiose Sąlygose nurodyta tvarka nepateikia Oro uostui informacijos apie konkrečiam išvykstančiam skrydžiui priskirtą bagažo kiekį ir Oro uostas neturi galimybės nustatyti bagažo vienetų skaičiaus kitu pagrįstu būdu (nesant prieinamos Automatinės bagažo skaičiavimo sistemos arba jos sutrikimo atveju), laikoma, kad vienam keleiviui tenka vienas bagažo vienetas.

PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO IR KAUNO ORO UOSTO ELEKTROS ENERGIJOS TEIKIMUI ORLAIVIAMS SKIRTOS ĮRANGOS IR SUSIJUSIŲ PASLAUGŲ

Šiame Sąlygų priede nurodytos nuostatos ir sąlygos papildomai taikomos Teikėjams / Savateikiams, naudojantiems EET įrangą.

1. SPECIALIOSIOS SĄVOKOS

Šiame Sąlygų priede papildomai vartojamos sąvokos, rašomos iš didžiosios raidės, turi toliau nurodytą reikšmę, nebent būtų aiškiai numatyta kitaip:

EET Įranga

Elektros energijos tiekimui orlaiviams skirta įranga: dažnių keitiklių įranga, kabelių prailginimo vežimėliai, srovės lygintuvai, užtikrinantys elektros energijos tiekimą į orlaivius, bei kita susijusi įranga, kartu su susijusiomis paslaugomis.

Orlaivio stovėjimo aikštelė

Oro uosto teritorijoje esanti aikštelė, kuri identifikuojama jai priskirtu numeriu ir kurioje yra sumontuota EET įranga.

2. EET ĮRANGOS NAUDOJIMO APIMTIS

Oro uostas suteikia Teikėjui / Savateikiui teisę naudotis EET Įranga, esančia Orlaivių stovėjimo aikštelėje, kurioje stovi Teikėjo / Savateikio aptarnaujamas orlaivis arba mobilią EET įrangą nesant aikštelėje fiksuotos EET Įrangos.

3. TEIKĖJO / SAVATEIKIO TEISĖS IR PAREIGOS

- 3.1. Kiekvieną kartą prieš pradėdamas naudoti EET Įrangą, Teikėjas / Savateikis privalo jam pateiktą EET Įrangą patikrinti ir nustatęs bet kokių EET Įrangos trūkumų ar pažeidimų, nedelsiant juos nurodyti Oro uosto Atsakingam asmeniui.
- 3.2. Teikėjas / Savateikis užtikrina, kad Teikėjo / Savateikio darbuotojai, naudojantys EET Įrangą, būtų apmokyti naudoti šią įrangą pagal Teikėjo / Savateikio parengtas ir su Oro uostu suderintas EET Įrangos naudojimo instrukcijas.
- 3.3. Teikėjas / Savateikis turi gražinti EET Įrangą Oro uostui tokios pat būklės, kokios ji buvo suteikta, išskyrus EET Įrangos trūkumus ar pažeidimus, kurie buvo nurodyti Oro uostui bei normalų nusidėvėjimą.
- 3.4. Teikėjas / Savateikis turi teisę naudoti mobiliąją elektros tiekimo įrangą tik tuo atveju, jei nėra pagrįstų galimybių naudotis EET Įranga. Tuo atveju, kai Teikėjas / Savateikis elektros energijai orlaiviui tiekti vietoje EET Įrangos naudoja mobiliąją įrangą, Teikėjas / Savateikis turi apie tai raštu pranešti Oro uosto Atsakingam asmeniui ne vėliau kaip iki mobiliosios įrangos naudojimo pradžios.

4. EET ĮRANGOS NAUDOJIMO TVARKA

- 4.1. Teikėjas / Savateikis savarankiškai, savo lėšomis ir rizika pajungia ir naudoja jam suteiktą naudotis EET Įrangą bei užtikrina jos tinkamą išjungimą pasibaigus naudojimui.
- 4.2. Teikėjui / Savateikiui suteiktos naudotis EET Įrangos sutrikimo atvejais Teikėjas / Savateikis turi nedelsiant informuoti Oro uosto Atsakingąjį asmenį ir derinant su Oro uostu, organizuoti alternatyvų elektros energijos tiekimo orlaiviams būdą: mobiliosios įrangos panaudojimą, kitos orlaivio stovėjimo aikštelės suteikimą ir pan.
- 4.3. Oro uostas privalo operatyviai reaguoti į Teikėjo / Savateikio pranešimus ir teikti jam visą pagrįstai reikalingą pagalbą, įskaitant sutrikimų šalinimą, pagalbą surandant laisvą orlaivio stovėjimo aikštelę ir kitus panašius veiksmus.
- 4.4. Oro uostas įsipareigoja imtis reikalingų veiksmų ir priemonių, kad priežastys, dėl kurių Teikėjai / Savateikiai negali tinkamai naudotis jiems suteikta EET Įranga, būtų pašalintos kaip pagrįstai įmanoma greičiau.

- 4.5. Įrangos sutrikimo ar gedimo atveju Oro uostas nelaikomas pažeidusiu savo įsipareigojimus Teikėjui / Savateikiui ir neatsako už tokiomis atvejais padarytą žalą, jei jis dėjo visas pagrįstas pastangas, siekiant pašalinti sutrikimus ir Teikėjo / Savateikio prašymu teikti jam kitą aukščiau nurodytą pagalbą.

5. MOKESČIAI

- 5.1. Mokestis yra skaičiuojamas už kiekvieną orlaivį, kuriam buvo tiekama elektros energija Teikėjui / Savateikiui priskirtoje (-se) orlaivių stovėjimo aikštelėje (-se).
- 5.2. Orlaivių stovėjimo aikštelėse sumontuotos EET Įrangos patiekta į orlaivius elektros energija įskaičiuota į EET Įrangos naudojimo fiksuotą mokestį.

PAPILDOMOS NUOSTATOS DĖL VILNIAUS ORO UOSTO KELEIVIŲ ĮLAIPINIMO (IŠLAIPINIMO) GALERIJŲ IR ŠIŲ GALERIJŲ APTARNAVIMO PASLAUGŲ

Šiame Sąlygų priede nurodytos nuostatos ir sąlygos papildomai taikomos Teikėjams / Savateikiams, naudojantiems Galerijas.

1. SPECIALIOSIOS SĄVOKOS

Šiame Sąlygų priede papildomai vartojamos sąvokos, rašomos iš didžiosios raidės, turi toliau nurodytą reikšmę, nebent būtų aiškiai numatyta kitaip:

Galerijos	Keleivių įlaipinimo – išlaipinimo galerijos (teleskopiniai trapai) bei susijusi specialios paskirties centralizuota keleivių atvykimo terminalo techninė įranga, skirta keleivių įlaipinimui – išlaipinimui iš / į orlaivį.
Galerijos aptarnavimo paslaugos	Galerijos naudojimo metu atliekamas Galerijos aptarnavimas, įskaitant vėdinimą, šildymą, apšvietimą.

2. GALERIJOS NAUDOJIMO APIMTIS

- 2.1. Galerijos yra bendro visų Teikėjų / Savateikių, teikiančių atitinkamas paslaugas Oro vežėjams, naudojimosi objektas. Tiek Teikėjui / Savateikiui, tiek ir kiekvienam kitam Galerijų naudotojui Galerija yra suteikiama naudotis šiose Sąlygose ir Oro uosto taisyklėse nustatyta tvarka bei Teikėjo / Savateikio ir Oro uosto suderinta Galerijos naudojimo apimtimi.
- 2.2. Remiantis planuojamų skrydžių orlaivių tipais, orlaiviai statomi prie Galerijų. Pasikeitus orlaivio tipui, operatyviai keičiama orlaivio stovėjimo aikštelė apie tai Teikėją / Savateikį informuojant žodžiu (telefonu ar kt. priemonėmis). Oro uosto pateiktas kitos paros skrydžių tvarkaraštis yra orientacinio pobūdžio ir nesukuria Oro uostui teisinės pareigos garantuoti Teikėjui / Savateikiui pranešime nurodytą Galerijų suteikimą bei jų naudojimo laiką, jeigu dėl objektyvių priežasčių Oro uosto techninės ar organizacinės galimybės suteikti suderintą Galerijų skaičių ir naudojimo laiką vėliau pasikeičia.
- 2.3. Esant svarbioms priežastims, Oro uostas turi teisę bet kuriuo metu koreguoti Galerijos naudojimo galimybes ir laiką, nedelsiant operatyviai informuodama apie tai Teikėją / Savateikį žodžiu (telefonu ar kt. priemonėmis).
- 2.4. Naudojimosi Galerija trukmė skaičiuojama nuo Galerijos prijungimo prie orlaivio iki Galerijos atjungimo nuo jo momento. Jei konkrečiu atveju tarp Oro uosto ir Teikėjo / Savateikio nėra suderinta kitaip, Teikėjas / Savateikis privalo naudotis Galerija nepažeisdamas maksimalios jos naudojimo trukmės. Galerijos maksimali naudojimo trukmė apibrėžiama taip: jei Oro uosto sutikimu ta pati Galerija yra naudojama keleiviams išlaipinti ir keleiviams įlaipinti į tą patį orlaivį ir atitinkamu laikotarpiu Galerija nėra reikalinga kitiems Teikėjams / Savateikiams, Galerijos maksimali naudojimo trukmė yra 2 valandos.
- 2.5. Oro uostas, atsižvelgdamas į paros skrydžių tvarkaraštį, ypač jei Galerija nėra reikalinga kitiems orlaiviams aptarnauti, gali leisti Teikėjui / Savateikiui naudotis Galerija ilgiau nei šio priedo 2.4 punkte numatyta maksimali Galerijos naudojimo trukmė.
- 2.6. Teikėjui / Savateikiui nesilaikant maksimalios Galerijos naudojimo trukmės reikalavimų, Oro uostas turi teisę reikalauti Teikėjo / Savateikio nutraukti Galerijos naudojimą ir patraukti orlaivį iš Galerijos naudojimo aikštelės.
- 2.7. Jei konkrečiu atveju tarp Teikėjo / Savateikio / Oro vežėjo ir Oro uosto nesutarta kitaip, Galerijos naudojimo atveju Oro uostas teikia Teikėjui / Savateikiui / Oro vežėjui šias Galerijos aptarnavimo paslaugas:
 - 2.7.1. Galerijos vėdinimą;
 - 2.7.2. Galerijos šildymą;
 - 2.7.3. Galerijos apšvietimą.

2.8. Galerijos prijungimą ir atjungimą prie orlaivio vykdo Teikėjo / Savateikio personalas.

3. MOKESČIAI

- 3.1. Mokestis už Galerijos naudojimą apima atlyginimą už Galerijos aptarnavimo paslaugas.
- 3.2. Mokestis už Galerijos naudojimą yra skaičiuojamas už kiekvieną vienos Galerijos panaudojimą keleiviams įlaipinti ir išlaipinti iš orlaivio. Jei Galerija naudojama tik keleivių įlaipinimui arba tik keleivių išlaipinimui, už tokį Galerijos panaudojimą mokamas pilnas Mokestis.
- 3.3. Jei dėl nenumatytų aplinkybių, įskaitant Oro uosto technologines reikmes, prie Galerijos prijungtą orlaivį būtina laikinai atjungti ir (ar) patraukti, pakartotiniam orlaivio prijungimui prie Galerijos Mokestis netaikomas.

KONTAKTINĖ INFORMACIJA**Atsakingo asmens kontaktai kilus klausimams**

Klausimo pobūdis	VNO	KUN	PLQ
Dėl paraiškos pateikimo	avia@ltou.lt ir info@ltou.lt		
Dėl Oro uosto infrastruktūros naudojimo sutarties sudarymo	avia@ltou.lt ir info@ltou.lt		
Oro uosto infrastruktūros sutrikimų bei gedimų klausimai	opsvno@ltou.lt	opskun@ltou.lt	opsplq@ltou.lt
Visi su CI objektų naudojimu susiję klausimai	opsvno@ltou.lt	opskun@ltou.lt	opsplq@ltou.lt
Dėl išrašytų sąskaitų	opsvno@ltou.lt , apskaita@ltou.lt		
Aviacijos saugumo klausimai	security@ltou.lt		
Ekstremalių situacijų valdymo klausimai	emergency@ltou.lt		
Saugos valdymo sistemos klausimai	safety@ltou.lt		

Atsakingo asmens kontaktai informacijos pateikimui

Tema, Sąlygų punktas	VNO	KUN	PLQ
Paraiška teikiama (3.2 p.)	info@ltou.lt		
Oro uosto infrastruktūros naudojimo sutarties sudarymas (9 skyrius)	info@ltou.lt		
Teikėjo / Savateikio pateiktos informacijos, dokumentų, vykdomų antžeminių paslaugų pasikeitimai (6.4 p., 8.7 p.)	info@ltou.lt		
Oro uosto infrastruktūros sutrikimų bei gedimų klausimai	opsvno@ltou.lt	opskun@ltou.lt	opsplq@ltou.lt
CUPPS sistemos sutrikimai (6 priedas)	itpagalba@ltou.lt; tel. (24x7) +370 5 2739032		
Oro uosto infrastruktūros gedimai, įvykiai ar aplinkybės, turinčios įtakos tinkamam Oro uosto infrastruktūros naudojimui, negalėjimas tinkamai pasinaudoti Oro uosto infrastruktūra dėl kitų Teikėjų / Savateikių ar asmenų veiksmų ar neveikimo (9.6 p., 9.7 p.)	opsvno@ltou.lt	opskun@ltou.lt	opsplq@ltou.lt
Visa kita su CI objektų naudojimu susijusi informacija	opsvno@ltou.lt	opskun@ltou.lt	opsplq@ltou.lt
Aviacijos saugumas	security@ltou.lt		
Ekstremalių situacijų valdymas (7 skyrius)	emergency@ltou.lt		
Saugos valdymo sistemos klausimai (7 skyrius)	safety@ltou.lt		
Dėl tiesioginio atsiskaitymo (10.1 p.)	avia@ltou.lt ir info@ltou.lt		
Pastabos dėl išrašytų sąskaitų (10.4.2 p.)	apskaita@ltou.lt		
Faktinis centralizuotos infrastruktūros objektų panaudojimas, ataskaitos sąskaitų išrašymui (10.7 p., 6-8 priedai)	opsvno@ltou.lt	opskun@ltou.lt	opsplq@ltou.lt
Civilinės atsakomybės draudimo liudijimo kopija (11.11 p.)	info@ltou.lt		